Δύο μέρες στο βουνό

Θα χρειαστείτε σακίδιο, 2 φόρμες, 2 ζευγάρια παπούτσια, αδιάβροχο, μπλοκ σημειώσεων, μολύβι, μεγεθυντικό φακό, σκούφο, γάντια, κασκόλ, γυαλιά ηλίου... για να περάσετε ένα αξέχαστο **διήμερο στον Παρνασσό** με τον **Ελληνικό Ορειβατικό Σύλλογο Αχαρνών**. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι να είστε από 7 έως 18 χρόνων, αλλά και οι μικρότεροι μπορούν να συμμετάσχουν με τη συνοδεία των γονιών τους. Ένα διήμερο στη φύση με δραστηριότητες είναι ο στόχος του προγράμματος.
Θα εξασκηθείτε στη χιονοδρομία, θα γνωρίσετε φίλους, θα ανακαλύψετε την ομορφιά της ελληνικής φύσης, θα μάθετε να προσανατολίζεστε, θα διασκεδάσετε με θεατρικό παιχνίδι και, το κυριότερο, θα χορτάσετε καθαρό αέρα και θα περάσετε ξένοιαστες ώρες.
Το διήμερο θα πραγματοποιηθεί στις 15 και 16 Φεβρουαρίου στους Δελφούς και η μεταφορά σας μέχρι εκεί θα γίνει με πούλμαν. Όσοι επιθυμείτε να παρακολουθήσετε το πρόγραμμα, πρέπει να δηλώσετε συμμετοχή έως τις 31 Ιανουαρίου και να προκαταβάλετε μέρος των χρημάτων που απαιτούνται.

Τηλέφωνα επικοινωνίας: 210-2461528 (ΕΟΣ Αχαρνών) και 0977922421, υπεύθυνος προγράμματος, Κ. Σαμούλης.

Από τους «Ερευνητές» της εφημερίδας «Καθημερινή»

Δυο μέρες στο βουνό

1. Διαβάστε το άρθρο από τους Ερευνητές και απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις.

   α. Ποιος διοργανώνει την εκδρομή στον Παρνασσό;
   β. Πότε μπορούν να πάρουν μέρος στην εκδρομή όσοι είναι μικρότεροι από 7 χρονών;
   γ. Μπορεί να πάει στην εκδρομή κάποιος που είναι μεγαλύτερος από 18 χρονών;
   δ. Πότε θα γίνει η εκδρομή στον Παρνασσό και με ποιο μεταφορικό μέσο;
   ε. Πότε είναι η τελευταία μέρα για να δηλώσετε συμμετοχή;
   στ. Ποιος είναι ο κύριος Σαμούλης;
   ζ. Τι θα κάνετε αυτές τις δυο μέρες, σύμφωνα με αυτά που υπόσχεται το άρθρο;

2. Αποφασίζετε με το διπλανό σας να περάσετε το διήμερο στον Παρνασσό αλλά νομίζετε ότι λείπουν μερικά χρήσιμα για την εκδρομή πράγματα από τον κατάλογο που διαβάσατε στους *Ερευνητές*. Συζητάτε γι' αυτά μαζί του και μετά συμπληρώνετε τον κατάλογο.

3. Το σχολείο σας διοργανώνει μια εκδρομή στη θάλασσα κι εσείς πρέπει να γράψετε ένα άρθρο 150 περίπου λέξεων στη σχολική εφημερίδα με τίτλο:

«Δυο μέρες στη θάλασσα»

Μην ξεχάσετε να πείτε:
Ποιος διοργανώνει την εκδρομή, πότε και πού θα γίνει, πώς θα πάτε, τι θα κάνετε όσοι θα πάρετε μέρος σε αυτή, τι πρέπει να πάρετε οπωσδήποτε μαζί σας, πόσα χρήματα πρέπει να πληρώσετε και σε ποιον.

4. Στο άρθρο που διαβάσατε υπάρχουν μερικά επίθετα που δεν έχουν παραθετικά, δεν μπορούμε να πούμε δηλαδή: ***πιο αξέχαστο διήμερο, πάρα πολύ αξέχαστο διήμερο*** γιατί μιλάμε για ένα διήμερο που ή θα ξεχάσουμε ή δε θα ξεχάσουμε, που είναι ή δεν είναι αξέχαστο. Μπορείτε να τα βρείτε μέσα στο κείμενο και να εξηγήσετε γιατί δεν έχει παραθετικά το καθένα από αυτά;

*Θυμηθείτε ότι δεν έχουν παραθετικά όσα επίθετα φανερώνουν ύλη (**πέτρινος** τοίχος = από πέτρα), καταγωγή (**περσικό** χαλί = από την Περσία), τόπο (**θαλάσσιο** πέρασμα = στη θάλασσα), χρόνο (**χειμωνιάτικα** ρούχα = του χειμώνα), κάτι που δεν αλλάζει (**πρωτότοκο** παιδί = γεννήθηκε πρώτο), μερικά επίθετα που αρχίζουν με α-στερητικό (λέγεται έτσι γιατί στερεί τη λέξη από την αρχική της σημασία, της δίνει αντίθετη σημασία, π.χ. **αξέχαστο** ταξίδι: ένα ταξίδι που δε θα ξεχάσουμε).*

5. Βρείτε και κυκλώστε αυτά που θα χρειαστούν τα παιδιά για την εκδρομή τους στον Παρνασσό. Οι λέξεις που πρέπει να βρείτε είναι 11.

Α	Σ	Φ	Δ	Υ	Ι	Λ	Μ	Φ	Ψ	Ο	Α	Φ	Σ	Α
Ε	Ρ	Τ	Υ	Θ	Ι	Ο	Π	Λ	Κ	Ξ	Η	Γ	Κ	Φ
Χ	Λ	Ι	Θ	Τ	Σ	Ε	Α	Ζ	Χ	Ψ	Ω	Β	Ο	Μ
Β	Ν	Θ	Μ	Σ	Ε	Ρ	Τ	Υ	Φ	Θ	Ι	Π	Υ	Λ
Γ	Π	Α	Π	Ο	Υ	Τ	Σ	Ι	Α	Η	Κ	Λ	Φ	Α
Σ	Γ	Δ	Λ	Ο	Η	Θ	Λ	Λ	Κ	Α	Σ	Κ	Ο	Λ
Ε	Τ	Ι	Ο	Γ	Υ	Ω	Ν	Μ	Ο	Τ	Υ	Ι	Σ	Ζ
Α	Σ	Α	Κ	Ι	Δ	Ι	Ο	Β	Σ	Σ	Ε	Θ	Υ	Ι
Σ	Υ	Β	Π	Θ	Υ	Γ	Ε	Ψ	Ω	Φ	Σ	Υ	Ι	Ι
Φ	Ο	Ρ	Μ	Ε	Σ	Α	Ρ	Χ	Β	Σ	Δ	Σ	Ξ	Τ
Α	Β	Ο	Ρ	Σ	Α	Ν	Τ	Ζ	Υ	Ε	Φ	Ρ	Γ	Θ
Ω	Ν	Χ	Π	Γ	Υ	Τ	Υ	Α	Κ	Ρ	Υ	Σ	Δ	Υ
Ε	Μ	Ο	Λ	Υ	Β	Ι	Θ	Σ	Ε	Τ	Ζ	Δ	Σ	Τ
Υ	Ζ	Γ	Μ	Α	Τ	Α	Ι	Δ	Ι	Φ	Ψ	Ρ	Ζ	Γ
Ι	Ψ	Δ	Π	Λ	Ε	Ω	Π	Γ	Α	Υ	Κ	Τ	Ε	Η
Ο	Ω	Φ	Η	Ι	Δ	Ψ	Λ	Η	Λ	Ι	Σ	Θ	Ζ	Λ
Π	Β	Γ	Ο	Α	Γ	Ο	Κ	Ξ	Ζ	Π	Λ	Ο	Ψ	Χ

Νίκος Καββαδίας

MAL DU DEPART

Θα μείνω πάντα ιδανικός κι ανάξιος εραστής
των μακρυσμένων ουρανών και των γαλάζιων πόντων
και θα πεθάνω μια βραδιά, σαν όλες τις βραδιές
χωρίς να σχίσω τη θολή γραμμή των οριζόντων.

Για το Μαδράς, τη Σιγκαπούρη, τ' Αλγέρι και το Σφαξ
θ' ανιχωρούν σαν πάντοτε περήφανα τα πλοία
κι εγώ σκυφτός σ' ένα γραφείο με χάρτες ναυτικούς
θα κάνω αθροίσεις σε χοντρά λογιστικά βιβλία.

Θα πάψω πια για μακρινά ταξίδια να μιλώ
οι φίλοι θα νομίζουνε πως τά'χω πια ξεχάσει
κι η μάνα μου χαρούμενη θα λέει σ' όποιον ρωτά
«ήταν μια λόξα νεανική, μα τώρα έχει περάσει».

Μα ο εαυτός μου μια βραδιά εμπρός μου θα υψωθεί
και λόγο, ως ένας δικαστής στυγνός, θα μου ζητήσει
και αυτό το ανάξιο χέρι μου που τρέμει θα οπλιστεί
θα σημαδέψει κι άφοβα το φταίχτη θα χτυπήσει.

Κι εγώ που τόσο επόθησα μια μέρα να ταφώ
σε κάποια θάλασσα βαθιά στις μακρινές Ινδίες,
θα'χω ένα θάνατο κοινό και θλιβερό πολύ
και μια κηδεία σαν των πολλών ανθρώπων τις κηδείες.

Mal du départ

1. Διαβάστε προσεκτικά το ποίημα του Νίκου Καββαδία και απαντήστε με Σωστό ***(Σ)*** ή Λάθος ***(Λ)***.

α. Ο ποιητής ταξιδεύει συνέχεια γιατί αγαπάει πολύ τις γαλάζιες θάλασσες ☐

β. Ο ποιητής είναι ναυτικός που ταξιδεύει για το Μαδράς, τη Σιγκαπούρη, το Αλγέρι και το Σφαξ ☐

γ. Η μάνα του ποιητή θα είναι πολύ χαρούμενη, αν ο γιος της φύγει για μακρινό ταξίδι ☐

δ. Ο ποιητής θα ήθελε να τον θάψουν σε κάποια θάλασσα στις Ινδίες ☐

ε. Ο θάνατος του ποιητή θα είναι συνηθισμένος, όπως όλων των ανθρώπων ☐

2. Στην τάξη σας γίνεται ***Διαγωνισμός τίτλου***.
Χωρίζεστε σε τριάδες και γράφετε σε ένα χαρτάκι ένα τίτλο για το ποίημα, καθώς και δυο λόγια για να εξηγήσετε γιατί δώσατε αυτόν τον τίτλο.
Μια επιτροπή από πέντε συμμαθητές σας ψηφίζει τον καλύτερο τίτλο.

3. Στο ποίημα διαβάζουμε για διάφορα μακρινά μέρη. Μπορείτε να τα βρείτε στο χάρτη;
Αν θέλετε να μάθετε περισσότερα πράγματα για μερικά από αυτά, σημειώστε από την εγκυκλοπαίδεια μερικές πληροφορίες και παρουσιάστε τις στην τάξη.

4. Γράφετε ένα γράμμα με 100 περίπου λέξεις για να το στείλετε σε ένα φίλο σας ναυτικό που τώρα βρίσκεται στη Σιγκαπούρη.
Του λέτε πόσο τυχερός είναι που ταξιδεύει, πόσο σας λείπει εσάς η θάλασσα, πού θα πηγαίνατε αν μπορούσατε να ταξιδέψετε και ό,τι άλλο θέλετε. Φυσικά θα κάνετε και σε εκείνον κάποιες ερωτήσεις. Μην ξεχάσετε να αρχίσετε και να τελειώσετε όπως όταν γράφουμε ένα φιλικό γράμμα (Αγαπημένε μου φίλε, Σε χαιρετώ, ο φίλος σου…) και να γράψετε την ημερομηνία (επάνω δεξιά).

5. Χωρίζεστε σε τρεις ομάδες και βρίσκετε το συγκριτικό και απόλυτο υπερθετικό βαθμό των υπογραμμισμένων λέξεων της πρώτης, δεύτερης και πέμπτης στροφής (κάθε ομάδα παίρνει μία στροφή). Κερδίζει η ομάδα που θα τελειώσει πρώτη!

Προσοχή! *Μπορεί να μη βρείτε για όλα τα επίθετα συγκριτικό-υπερθετικό βαθμό.*
Για παράδειγμα δεν έχουν όσα επίθετα *φανερώνουν ύλη (**πέτρινος** τοίχος = από πέτρα), καταγωγή (**περσικό** χαλί = από την Περσία), τόπο (**θαλάσσιο** πέρασμα = στη θάλασσα), χρόνο (**χειμωνιάτικα** ρούχα = του χειμώνα),*
*κάτι που δεν αλλάζει (**πρωτότοκο** παιδί = γεννήθηκε πρώτο), μερικά επίθετα που αρχίζουν με α-στερητικό (λέγεται έτσι γιατί στερεί τη λέξη από την αρχική της σημασία, της δίνει αντίθετη σημασία, π.χ. **αξέχαστο** ταξίδι: ένα ταξίδι που δε θα ξεχάσουμε).*

Θυμηθείτε ότι στο παράδειγμα «φωτεινότερο (πιο φωτεινό) αστέρι» η λέξη «φωτεινότερο (πιο φωτεινό)» είναι συγκριτικού βαθμού, γιατί συγκρίνουμε ένα αστέρι με ένα άλλο και βλέπουμε ότι το πρώτο είναι πιο φωτεινό από το δεύτερο.
Θυμηθείτε ακόμα ότι στο παράδειγμα «φωτεινότατο (πολύ φωτεινό) αστέρι» η λέξη «φωτεινότατο (πολύ φωτεινό)» είναι απόλυτου υπερθετικού βαθμού, γιατί δείχνει ότι το αστέρι είναι τόσο φωτεινό, που δε συγκρίνεται με κανένα άλλο.

6. Μπορείτε να βρείτε και να κυκλώσετε τους τόπους όπου ταξιδεύει ο ποιητής;
Πρέπει να βρείτε 5.

Α	Σ	Φ	Α	Ξ	Ι	Λ	Λ
Ε	Ι	Ν	Δ	Ι	Ε	Σ	Σ
Χ	Γ	Ι	Θ	Ε	Ο	Ε	Μ
Β	Κ	Θ	Μ	Φ	Α	Ρ	Α
Γ	Α	Λ	Γ	Ε	Ρ	Ι	Δ
Σ	Π	Γ	Ε	Ρ	Ρ	Ι	Ρ
Ε	Ο	Ι	Ο	Α	Ι	Ω	Α
Α	Υ	Α	Κ	Σ	Σ	Ι	Σ
Σ	Ρ	Β	Π	Θ	Υ	Γ	Γ
Φ	Η	Ρ	Μ	Ε	Σ	Α	Α

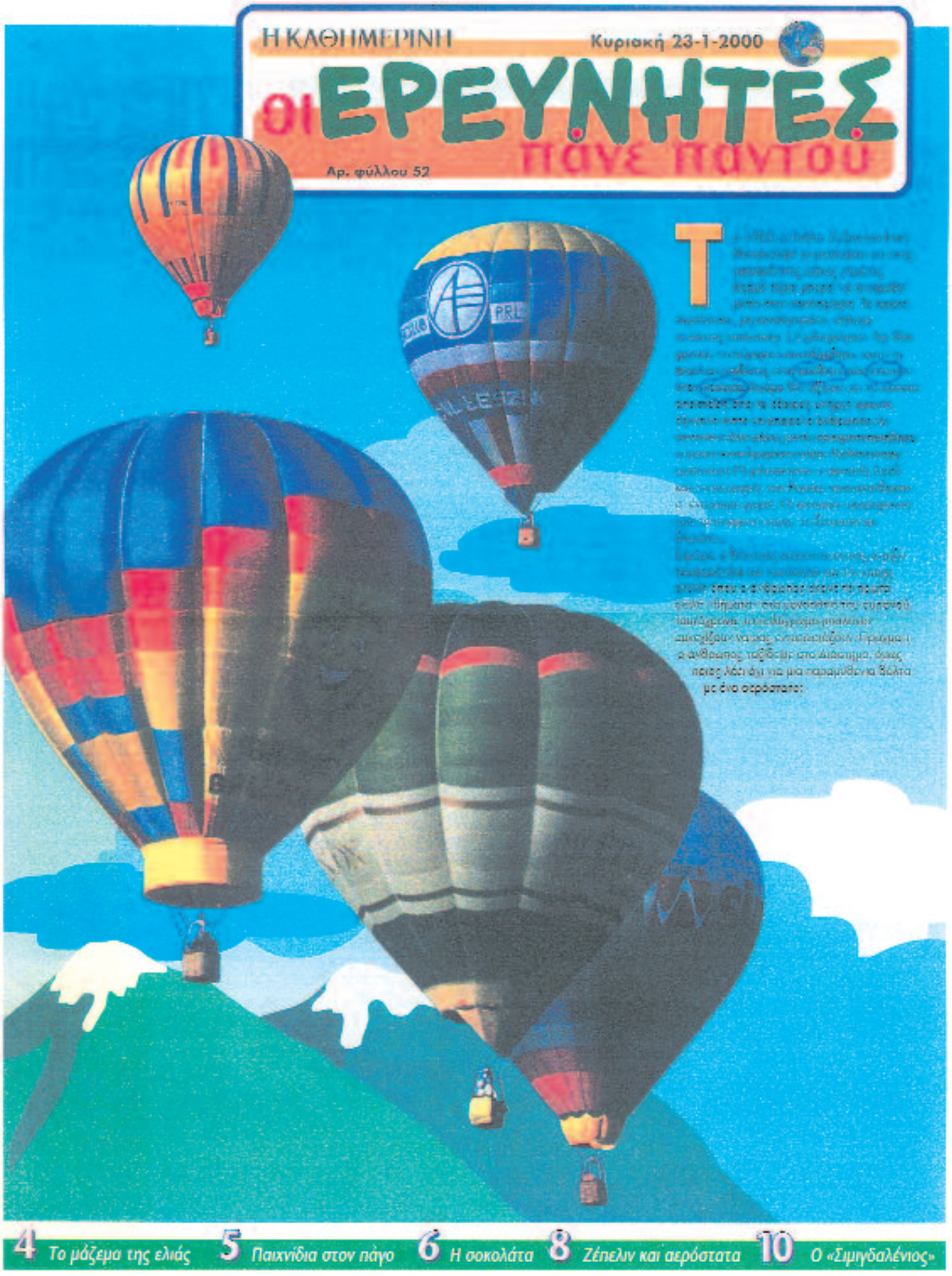

Από τους Ερευνητές της εφημερίδας "Καθημερινή"

Το αερόστατα

1. Διαβάστε το κείμενο και απαντήστε στις ερωτήσεις.

α. Ποιοι και πότε ανακάλυψαν το αερόστατο;

β. Πόσα χιλιόμετρα πέταξε το πρώτο αερόστατο;

γ. Ποιοι ήταν οι πρώτοι επιβάτες αερόστατου; Γιατί δεν πήγαν άνθρωποι;

δ. Πώς ένιωσαν οι κάτοικοι του μικρού γαλλικού χωριού, όταν πρωτοείδαν το ιπτάμενο αερόστατο και πώς νιώθουμε σήμερα σύμφωνα με το κείμενο, όταν βλέπουμε ένα αερόστατο;

2. Στην τάξη σας γίνεται «Διαγωνισμός Φανταστικής Ιστορίας» και πρέπει κι εσείς να γράψετε τη δική σας. Φαντάζεστε λοιπόν ότι είστε ένα από τα τρία ζωάκια που αναγκαστικά πρωτοταξίδεψαν με αερόστατο. Γράφετε ένα κείμενο 150 περίπου λέξεων, όπου περιγράφετε πώς σας έπιασαν και σας έβαλαν στο αερόστατο, πώς νιώθατε στην αρχή, στο τέλος και κατά τη διάρκεια του ταξιδιού, τι είδατε από ψηλά, πώς σας υποδέχτηκαν οι κάτοικοι του μικρού χωριού όπου φτάσατε, αν θα ξανανεβαίνατε σε αερόστατο και ό,τι άλλο θέλετε.

3. Στο κείμενο βλέπετε μερικές κυκλωμένες λέξεις που δεν έχουν μπροστά τους κανένα ***επίθετο*** (λέμε δηλαδή *πρόβατο* και όχι ***άσπρο*** *πρόβατο,* ***αδύνατο*** *πρόβατο*).Μπορείτε να βρείτε κι άλλα τέτοια επίθετα για τις λέξεις σε κύκλο;

4. Η λέξη αερόστατο είναι σύνθετη (αέρας + αρχαία λέξη στατός = αυτός που στέκεται). Αν κρατήσετε σταθερό το πρώτο συνθετικό, μπορείτε να βρείτε κι άλλες σύνθετες λέξεις; Γράψτε ένα κατάλογο με τις λέξεις που βρήκατε εσείς και οι συμμαθητές σας και μετά συμπληρώστε τον με τις λέξεις που θα βρείτε σε ένα λεξικό.

ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ

Η καταστροφή του «Χίντενμπουργκ».

Ελαφρύτερα από τον αέρα

Οι Ιρλανδοί ερωτεύτηκαν για αερόστατα! Στο Δουβλίνο της Ιρλανδίας, μπορείτε να καβαλήσετε κάποιο από τα [illegible] μπαλόνια που, με την συνοδεία πάντα κάποιου οδηγού, σας ξενάγουν στην πόλη από ψηλά! Τα αερόστατα δεν έχουν μόνο το γνωστό κλασικό σχήμα που γνωρίζουμε όλοι. Ηλεκτρόνες, τεχνικές κατασκευής και συγκόλλησης και νέα βελτιωμένα υλικά επιτρέπουν πλέον σύνθετους, σχεδιαστικούς σχηματισμούς, σε σημείο μάλιστα να βλέπετε να ίπταται μια κοκκινίδα, ένα σκυλί, ένα κρυπτό μπίρας ή ο Μίκυ και τα στρουμφάκια...

Η καθαρή μέρα, ξεκινάει χωρίς την συγνέφιλα, όταν ο άνεμος κοιμάται ακόμη στην αγκαλιά του. Ωραία και τα πρώτα, εκείνα, που ήλιου δίνουν μια ξεχωριστή όψη στο τοπίο. Μετά, αρήστε τον εαυτό σας, κι αλλά [illegible] στον ουρανό. Στην χειρότερη περίπτωση, μπορεί να ταλαιπωρηθείτε κατά την αναχώρηση μερικά φιλλιά από κάποια κορυφή δένδρου. Ο χρόνος μοιάζει να έχει σταματήσει εκεί πάνω. Το παράδοξο είναι ότι, αν και βρίσκεστε ψηλά, δεν κάνει κρύο, γιατί τα ειδικά στέγνα του θερμού αέρα που φροντίζει για την προφύλαξη του αεροστάτου κρατάει αρκετή ζέστη και για σας. Ούτε τον άνεμο θα καταλαβαίνετε, γιατί το μπαλόνι κινείται μαζί του, δηλαδή οι «δρόμοι» σας ταυτίζονται. Μόνο στα πολύμεγάλα ύψη θα νιώσετε κρύο, αλλά αν δεν χρειαστείτε και φίλες σαμπάνιας.

Το γέμισμα ενός αεροστάτου σε κάποιο πάρκο του Λονδίνου

Το αεροστατο δεν μπορεί να κατευθυνθεί η φορτηγό. Είναι πάντοτε έρμαιο των ανέμων. Αν διαφορετικά ύψη, όμως, αλλάξει και η διεύθυνση του ανέμου, αυτός ο χειρισμός, θα μπορεί να επιλέξει το ρεύμα εκείνο που συμπίπτει με την κατεύθυνση που θέλει να ακολουθήσει. Ενώ κατά χειρισμό, αεροστάτου μπορεί να τα οδηγήσει με σχετική ακρίβεια στο μέρος όπου έχει επιλέξει να προσγειωθεί.

Οι διεθνείς κανονισμοί πτήσης που ισχύουν για όλα τα ιπτάμενα μέσα μεταφοράς, εφαρμόζονται και στο αεροστατο. Όταν πετάει στα 1.500 μέτρα πρέπει να είναι εξοπλισμένο με σούρματα, ενώ πάνω από τα 10.000 μέτρα πρέπει να είναι εφοδιασμένο με φιάλες οξυγόνου. Αυτή είναι και η μέγιστη οροφή πτήσης του. Και πάει λέγοντας! Προσοχή στα πουλιά! Δεν είναι τόσο [illegible] φίλοι, σε αυτό το ύψος. Καλό ταξίδι!

Για περισσότερες πληροφορίες στο Internet: http://www.brollo.com.au/balloon/balloon.html
max.fcdm.sc/balloonbook
www.wkgroup.com/~frank/Balloon/Balloon.html

Από τους Ερευνητές της εφημερίδας «Καθημερινή»

Ελαφρύτερα από τον αέρα

1. Διαβάστε προσεκτικά το κείμενο και αποφασίστε αν οι παρακάτω προτάσεις είναι Σωστές ***(Σ)*** ή Λάθος ***(Λ)***.

α. Οι Ιρλανδοί αγαπούν πολύ τα αερόστατα ❑

β. Στην Ιρλανδία μπορείτε να κάνετε μόνοι σας μια βόλτα με αερόστατο ❑

γ. Στην Ιρλανδία μπορείτε να δείτε σκύλους και αγελάδες να κάνουν βόλτα με αερόστατο ❑

δ. Το κακό είναι ότι στο αερόστατο κάνει πολύ κρύο, γιατί βρίσκεστε πολύ ψηλά ❑

ε. Ένας καλός οδηγός αερόστατου μπορεί να το προσγειώσει ακριβώς στο μέρος που θέλει ❑

στ. Πολλές φορές τα πουλιά σκίζουν το αερόστατο ❑

2. Ένας φίλος σας που μένει μακριά σάς γράφει ότι το όνειρό του είναι να ταξιδέψει μια μέρα με αερόστατο. Εσείς έχετε μόλις διαβάσει το άρθρο «Ελαφρύτερα από τον αέρα» και του γράφετε ένα γράμμα για να τον προετοιμάσετε για τις ομορφιές αλλά και τους κινδύνους που κρύβει ένα τέτοιο ταξίδι.

Θυμηθείτε ότι, όταν γράφουμε ένα φιλικό γράμμα, σημειώνουμε την ημερομηνία (πάνω δεξιά), μετά γράφουμε:

Αγαπητέ (μου φίλε,) Αντώνη

και τελειώνουμε γράφοντας:

Με αγάπη/Σε φιλώ/Πολλά φιλιά
Η φίλη σου Κατερίνα

3. Βλέπετε τις κυκλωμένες λέξεις; Μπορείτε να παίξετε με αυτές, αν βάλετε στη θέση τους άλλες που έχουν αντίθετη σημασία.

(π.χ. Στη **χειρότερη** περίπτωση ⟶ στην **καλύτερη** περίπτωση)

Ξαναδιαβάζοντας το κείμενο θα δείτε ότι έτσι γίνεται πιο αστείο.

ΠΕΙΡΑΜΑ: Ένα αερόστατο

Με τη θέρμανση και τη διαστολή τα αέρια γίνονται πιο ελαφριά, κοίλοι, η ίδια μάζα καταλαμβάνει μεγαλύτερο όγκο. Έτσι, τα μπαλόνια που περιέχουν θερμό αέρα ανεβαίνουν, για την ίδια λόγο που το φελλός – όσο πιο ελαφρύς από το νερό– ανεβαίνει στην επιφάνεια της θάλασσας.

ΤΙ ΘΑ ΧΡΕΙΑΣΤΕΙΤΕ:

• Χρωματιστό ρυζόχαρτο • κόλλα • πινέλο • ψαλίδι • σκοίνο • χαρτόνι
• χάρακας • μαρκαδόρος • πλαστικό διαστόλιο • πιστολάκι (για το μπαλόνι)

1 Κόψτε ένα κομμάτι χαρτόνι στο σχήμα που δείχνει η εικόνα. Με βάση αυτό το πρότυπο, κόψτε υπό όμορφο κομμάτια ρυζόχαρτο.

2 Κολλήστε τα υπό φύλλα σε σχήμα αερόστατου. Για ευκολία μπορείτε να χρησιμοποιήσετε ένα φουσκωμένο πλαστικό μπαλόνι.

3 Για τα κολλήσετε (υπό χρώματίζοντας τα σχήμα υπάνω. Κολλήστε τα χαμηλά τις γραμμές στο χαρτόνι, κρατώντας τα βελάκια.

4 Διπλώστε τα κολλήστε τα χαρτόνι κατάλληλα, ώστε η σχηματίσει το κυλίνδρο. Στις κάτω κοίλες, τα ανοίξτε μικρές τρύπες.

5 Πιάστε μια μικρή και λεπτή κλωστή, πάχους από τα τρύπες, που υπάρχουν στις γωνίες του πολύεδρου.

6 Κόλλησε τις πάνω κλωστές υπάνω στον αερόστατο κι αφήστε τα ελεύθερα τα υπόλοιπα κλωστές.

7 Τρίψτε το αερόστατο με βαπόρι μάλλινο, χρησιμοποιώντας τα πιστολάκι. Έτσι θα τρίψετε τα να αποκτήσει.

Πώς λειτουργεί το αερόστατο

Ο θερμός αέρας του αερόστατου είναι πιο ελαφρύς από τον ψυχρό αέρα του περιβάλλοντος. Έτσι, το σύστημα ανεβαίνει και συνεχίζει μέχρι το πάχος η θερμοκρασία του, σπάει προσεγγίσει τον αέρα του δίρτης.

Από το βιβλίο της «Darling Kindersley» Ανακαλύπτω την Επιστήμη, που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις «Ερευνητής».

Από τους Ερευνητές της εφημερίδας «Καθημερινή»

Πείραμα: Ένα αερόστατο

1. Σύμφωνα με το κείμενο:

- Τα μπαλόνια που έχουν …….. αέρα απογειώνονται, όπως ο φελλός- που είναι πιο …….. από το νερό - επιπλέει στη θάλασσα.

- Για να φτιάξουμε ένα αερόστατο χρειαζόμαστε: …… ……

- Για να δώσουμε πιο εύκολα το σχήμα του αερόστατου χρησιμοποιούμε ένα …… …….. μπαλόνι.

- Το καλάθι είναι από ……

- Ανοίγουμε τρύπες στις γωνίες του καλαθιού και περνάμε από αυτές μια …….. και …….. κλωστή.

- Γεμίζουμε το αερόστατο με …… αέρα, χρησιμοποιώντας το πιστολάκι.

- Το αερόστατο προσγειώνεται μόνο όταν …….. η θερμοκρασία του.

2. Ένας συμμαθητής σας, που κάθεται σε ένα θρανίο μπροστά σας, θα ήθελε να μάθει πώς φτιάχνεται μια σαΐτα. Εσύ και ο διπλανός σου θέλετε να του εξηγήσετε, γι' αυτό του γράφετε και του δίνετε με προσοχή ένα σημείωμα με όλες τις οδηγίες. Μην ξεχάσετε να του πείτε τι υλικά θα χρειαστεί, και να του εξηγήσετε βήμα βήμα, όσο πιο απλά μπορείτε, τι πρέπει να κάνει για να πετάξει μακριά η σαΐτα του.

3. Μιλάτε με ένα φίλο σας για το πείραμα με το αερόστατο που διαβάσατε στους *Ερευνητές της Καθημερινής*. Εκείνος ενθουσιάζεται και σας ζητάει να του εξηγήσετε αμέσως τι πρέπει να κάνει. Ευτυχώς έχετε την εφημερίδα με το πείραμα μαζί σας.
Ξεκινάτε να του εξηγείτε κάπως έτσι:

«Κόψε ένα κομμάτι χαρτόνι…»

Ενώ μιλάτε στο φίλο σας, αλλάζετε τις υπογραμμισμένες λέξεις, όπως στο παράδειγμα: «Στις επάνω γωνίες άνοιξε μικρότερες/πιο μικρές τρύπες» (αντί για: μικρές τρύπες).

Ο μεγαλύτερος ταξιδευ

Ο Μάρκο Πόλο γεννήθηκε το 1254, από οικογένεια εμπορών στη Βενετία. Εκείνη την εποχή, η Βενετία ήταν μία από τις ισχυρότερες εμπορικές δυνάμεις. Οι Βενετοί με τα καράβια τους έφτασαν σ' ολόκληρο τον τότε γνωστό κόσμο, ειδικά την Ανατολική Μεσόγειο και τον Εύξεινο Πόντο, αλλά δε φοβούνταν να ταξιδεύουν και πιο μακριά, στα βάθη της Ασίας. Για να καταλάβετε, όταν ο Μάρκο Πόλο ήταν ακόμη μικρός, ο πατέρας του, Νικολό Πόλο, και ο θείος του, Ματέο, πήγαν στην... Κίνα για δουλειές!

Αυτό και κάμε ολοκληρη εφημερίδα

Ο Μάρκο Πόλο σε μικρή ηλικία έχασε τη μητέρα του. Όμως, ήταν έξυπνος και ανήσυχος, ίδιος της κληρονομιάς του, και έτσι το 1271 ο πατέρας του και ο θείος του αποφάσισαν να τον πάρουν μαζί τους στο δεύτερο ταξίδι τους στην Κίνα, όπου ήταν μόλις 17 χρόνων! Αυτό μπορεί στο βάσανο...

Δεν ήταν τα ευκολότερα στον κόσμο...

Δύο σημεία εδώ, πρέπει ίσως να σας θυμίσουμε, ότι εκείνη την εποχή τα ταξίδια δεν ήταν και τόσο εύκολα. Δεν μπορούσε κάποιος να πάρει το αεροπλάνο ούτε το τρένο, για να πάει στην Άπω Ανατολή. Λογάριαζε ότι θ' φτάσει μετά πολύ καιρό η Μικρή Λαίδη και μετά θα διασχίσει όλη την απέραντη ήπειρο με καραβάνια, ακολουθώντας τον Δρόμο του Μεταξιού... Και δε μιλάμε για κάποιο δίκαιο, ισόποσο εκτόπιο, γεμάτο κρίμπους, φιλές, αγκαλιές και άγριους πολεμιστές, ανεμπόδιστα στην Περσία, τα Λαγκανιστάν, τη Μογγολία και την Κίνα. Δεν είναι τυχαίο, άλλωστε, ότι ο Μάρκο Πόλο χρειάστηκε περίπου πενήντα χρόνια για να φτάσει στο Πεκίνο.

Τόμε Τοντού

ΙΣΤΟΡΙΑ

Ο Μάρκο Πόλο κατέστη το μεγάλο αυτοκράτορα

Το 13ο αιώνα, ολόκληρη η Ασία πάει στους Μογγόλους, οι οποίοι είχαν φτάξει τη μεγαλύτερη σε έκταση αυτοκρατορία στην Ιστορία. Την Κίνα κυβερνούσε η Κουμπλάι Χαν, απόγονος του μεγάλου μογγόλου κατακτητή Τζένγκις Χαν. Μάλιστα, αντίκρισε τους βενετσιάνους ταξιδευτές, ο μεγάλος Χαν συγκινήθηκε πολύ, γιατί ο Νικολό και ο Ματέο τού είχαν υποσχεθεί ότι θα επέστρεφαν. Ιδιαίτερα όμως εντυπωσιάστηκε από τη νεαρή Μάρκο Πόλο, για τα θέματα και την εξυπνάδα του. Από τότε, τον κράτησε κοντά του και του εμπιστεύτηκε διάφορα αξιώματα.

Νοσταλγία

Ως γνήσιος Ιταλός, ο Μάρκο Πόλο ένιωθε νοσταλγία για την πατρίδα του και αποφάσισε να επιστρέψει στη Βενετία. Πρώτα έπρεπε όμως να πάρει την άδεια από τον μεγάλο Χαν – κάτι που δεν ήταν και τόσο απλό. Όμως, η ευκαιρία βρέθηκε, και ο Κουμπλάι Χαν επέτρεψε στον Μάρκο Πόλο να φύγει, αν και είχε προσφέρει πολλές και πολύτιμες υπηρεσίες στην αυτοκρατορία. Ο Χαν του εμπιστεύτηκε μια νεαρή πριγκίπισσα, την οποία έπρεπε να συνοδεύσει μέχρι την Περσία.

Τα ταξίδια της επιστροφής

Ο Μάρκο Πόλο και η όμορφη πριγκίπισσα Κοκατσίν πήραν το δρόμο της επιστροφής, με συνοδεία 14 πλοία και πλήρωμα 600 άντρες. Τα θαλάσσια ταξίδια, πάντως, δεν ήταν πιο εύκολα από το χερσαίο. Εδώ δε συνάντησαν κρύους και παγωμένες ερημιές, είχε όμως να αντιμετωπίσει άγριες θάλασσες, ομίχλες και πειρατές. Ύστερα από τρία χρόνια, κανείς παραμένει μόνο με ένα πλοίο και λιγοστούς άντρες, κατάφερε να πάει την Κοκατσίν στην Περσία. Ο γαμπρός όμως είχε ήδη πεθάνει, και η πριγκίπισσα παντρεύτηκε τελικά το γιο του γαμπρού!

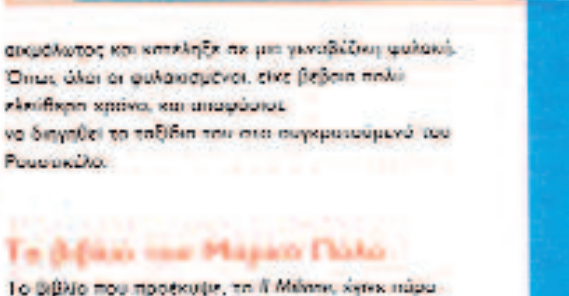

αιχμάλωτος και κατάληξε σε μια γενοβέζικη φυλακή. Όπως όλοι οι φυλακισμένοι, είχε βέβαια πολύ ελεύθερο χρόνο, και αποφάσισε να διηγηθεί τα ταξίδια του στο συγκρατούμενό του Ρουστιτσέλο.

Τα βιβλία του Μάρκο Πόλο

Το βιβλίο που προέκυψε, το Il Milione, έγινε πάρα πολύ δημοφιλές στην Ευρώπη. Λέγεται μάλιστα, ότι πείρε και ο Χριστόφορος Κολόμβος το πάρε μαζί του πριν ξεκινήσει το ταξίδι του στην Ινδία. Πολλοί, βέβαια, αμφισβήτησαν όσα έγραφε, μέχρι που οι εξερευνητές του 18ου και 19ου αιώνα επιβεβαίωσαν τις περισσότερες διηγήσεις του, 500 χρόνια αργότερα.

Ένας άλλος, ανεκμετάλλευτος πολιτισμός

Ο Μάρκο Πόλο στα 17 χρόνια του παρέμεινε στην Κίνα. Είχε την ευκαιρία να γνωρίσει το σπουδαίο κινεζικό πολιτισμό. Είδε με τα μάτια του πράγματα απίστευτα, επιτεύγματα που ακόμα ήταν άγνωστα στους Γαλιλαίους πέρσες που κάνουν (κάβουνα), κάτω από καρτί (υπερπυκνωμένο) αντί για κρυστό ή ασήμι, αφλέκτα υφάσματα (από αμίαντο), πλοία και υπέροχα παλάτια με κήπους και λίμνες, και εκπληκτικές πόλεις με εκατομμύρια κατοίκους.

Τα ασύγκριτα ταξίδια και στην Ανατολή

Ο Μάρκο Πόλο δεν κάθισαν ποτέ στο ίδιο σημείο. Ταξίδεψε σε ολόκληρη σχεδόν την Ανατολή, από το κεντρικό της Κίνας μέχρι τα Θιβέτ, τη Βιρμανία και την Ινδοκίνα. Διηγήθηκε πως ήφερνιν μεταφορείς στην Κεϊλάνη. Φαίνεται ότι γνώριζε για τη Μαδαγασκάρη, αφού περιγράφει τα γιγάντια πουλιά που ζούσαν τότε στο παράξενο αυτό νησί! Ακόμη, περιέγραφε την κατάσταση του μεγάλου Χαν εναντίον των νησιών Ζιπάνγκου, όπως λεγόταν η Ιαπωνία εκείνο τον καιρό. Ο κινεζικός στόλος, τελικά, ηττήθηκε και οι Ιάπωνες, χάνοντας την υποδούλωση.

Οι δοκιμασίες

Ακόμα και σήμερα, όμως, κάποιοι προσπαθούν πάση θυσία να αποδείξουν ότι ο Μάρκο Πόλο δεν

ήταν των εποχών

κάποιος ποτέ στην Κίνα! Κι όμως, ο Μάρκο Πόλο κάθε και κάτι περισσότερο πράγματα απ' οποιονδήποτε άνθρωπο στον κόσμο. Λίγο πριν πεθάνει, στα 70 του χρόνια, τα δώσε σε διηγήθηκε αυτό το μισό απ' αυτά κάθε, γιατί ήθελε πως δε θα μπορούσαν.

Στη φυλακή

Επιστρέφοντας στη Βενετία, ο Μάρκο Πόλο νόμισε ότι θα πρόκειται. Ποιά τέτοια τύχη, όμως. Στον πόλεμο ανάμεσα στη Βενετία και τη Γενοβα, ο Πόλο πιάστηκε

Ο μεγαλύτερος ταξιδευτής όλων των εποχών

1. Διαβάστε προσεκτικά το κείμενο και αποφασίστε αν οι παρακάτω προτάσεις είναι Σωστές ***(Σ)*** ή Λάθος ***(Λ)***.

α. Ο Μάρκο Πόλο γεννήθηκε το 13ο αιώνα και ήταν Ιταλός ❑

β. Για το πρώτο ταξίδι του στην Κίνα χρειάστηκε τρεισήμισι ολόκληρους μήνες γιατί τότε δεν υπήρχαν αεροπλάνα ή τρένα ❑

γ. Ο Κουμπλάι Χαν συγκινήθηκε πολύ όταν είδε για δεύτερη φορά το Μάρκο Πόλο ❑

δ. Ο Μάρκο Πόλο έμεινε στην Κίνα 17 χρόνια και γνώρισε το σπουδαίο κινεζικό πολιτισμό ❑

ε. Ο Μάρκο Πόλο κατάφερε να πάει την πριγκίπισσα Κοκατσίν στην Περσία με συνοδεία 14 πλοία και πλήρωμα 600 άντρες ❑

στ. Ο Μάρκο Πόλο φυλακίστηκε στον πόλεμο της Βενετίας με τη Φλωρεντία ❑

ζ. Τα περισσότερα από όσα γράφει στο βιβλίο του ο Μάρκο Πόλο είναι ψέματα ❑

2. Στο άρθρο διαβάσατε τα ονόματα πολλών περιοχών του πλανήτη. Μπορείτε να τις βρείτε στην υδρόγειο σφαίρα ή σε έναν παγκόσμιο χάρτη;

3. Στο κείμενο διαβάσατε μερικά πράγματα για τις χώρες της Περσίας, του Αφγανιστάν και της Κίνας. Για να μάθετε περισσότερα, μπορείτε να χωριστείτε σε τρεις ομάδες και να βρείτε πληροφορίες από μια εγκυκλοπαίδεια για την ιστορία, τον πληθυσμό, τη γλώσσα, τη θρησκεία, την πολιτική κατάσταση και την οικονομία της κάθε χώρας. Μπορείτε για μεγαλύτερη ευκολία να συμπληρώσετε με τα αντίστοιχα στοιχεία τον πίνακα που ακολουθεί.

ΧΩΡΑ: _____

Πληθυσμός	Γλώσσα	Θρησκεία	Πολιτική κατάσταση	Οικονομική κατάσταση	Στοιχεία για την ιστορία

4. Κοιτάξτε το σημειωμένο κομμάτι του άρθρου των *Ερευνητών* *«Ο μεγαλύτερος ταξιδευτής όλων των εποχών»* και γράψτε, όπου μπορείτε, τον απόλυτο υπερθετικό βαθμό των επιθέτων.

Θυμηθείτε ότι στο παράδειγμα: Ο Μάρκο Πόλο ήταν* πολύ μεγάλος *ταξιδευτής το επίθετο* πολύ μεγάλος *είναι απόλυτου υπερθετικού βαθμού, γιατί δείχνει ότι ο Μάρκο Πόλο είναι τόσο μεγάλος ταξιδευτής που δεν τον συγκρίνουμε με κανέναν άλλο.

Στο παράδειγμα: Η Βενετία ήταν* σπουδαιότατη *εμπορική δύναμη δε συγκρίνουμε τη Βενετία με καμιά άλλη πόλη, λέμε μόνο ότι αυτή ήταν σπουδαιότατη/πάρα πολύ σπουδαία.

5. Μπορείτε να λύσετε το σταυρόλεξο που ακολουθεί;

1. Χάρτινο χρήμα
2. Μεγάλος Μογγόλος κατακτητής
3. Ο μεγαλύτερος ταξιδευτής όλων των εποχών
4. Η χώρα καταγωγής του Μάρκο Πόλο

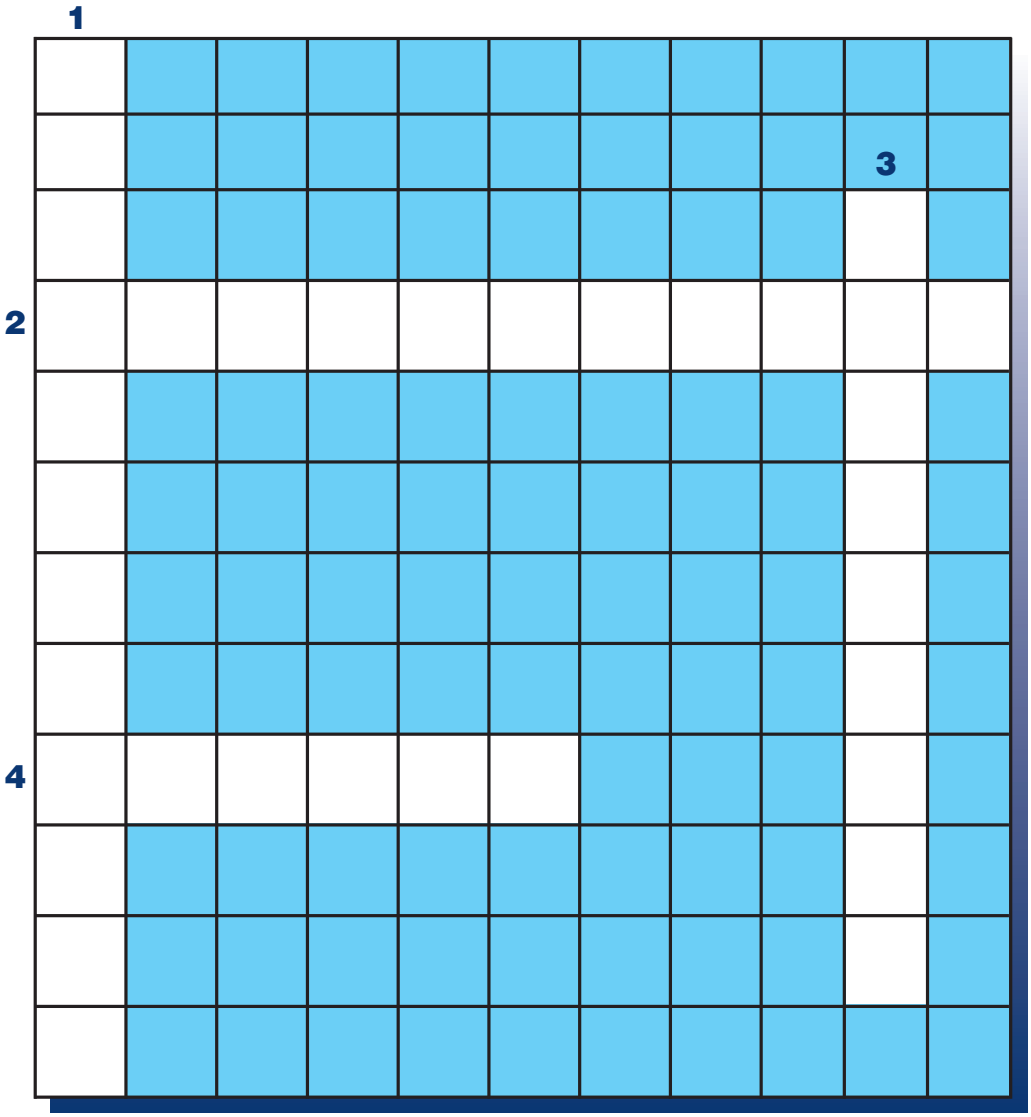

Τα Ταξίδια του Κολόμβου στο Νέο Κόσμο

Το πρώτο ταξίδι (1492-93)
Η αποστολή του Κολόμβου, που «πάτησε» γη τον Οκτώβριο του 1492, έφτασε στο Σαν Σαλβαδόρ. Οι ταξιδιώτες συνέχισαν για να ανακαλύψουν την Κούβα και κατέλαβαν την Ισπανιόλα (το Ισπανικό νησί), που ονομάστηκε έτσι από τον Κολόμβο.

Το τέταρτο ταξίδι (1502-04)
Ξεκινώντας το Μάιο του 1502, ο Κολόμβος ανακάλυψε τα νησί της Μαρτινίκας. Ταξίδεψε κατά μήκος των ακτών της Ονδούρας, της Νικαράγουας και του Παναμά από το 1502 ως το 1503. Ο Κολόμβος πάλεψε έναν ακόμη χρόνο, αντιμετωπίζοντας τις δύσκολες συνθήκες και την εχθρότητα των γηγενών κατοίκων.

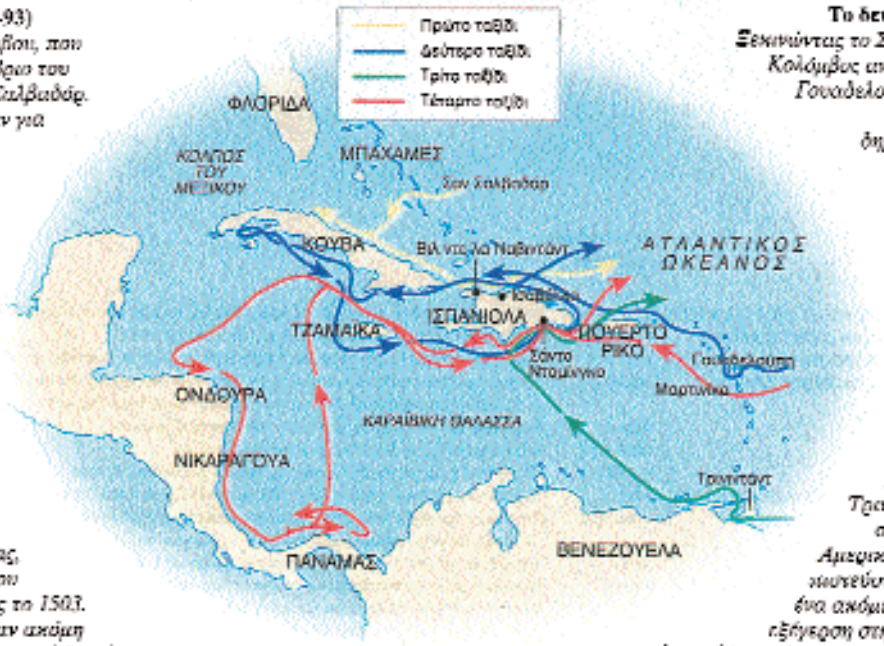

Το δεύτερο ταξίδι (1493-96)
Ξεκινώντας το Σεπτέμβριο του 1493, ο Κολόμβος ανακάλυψε τα νησιά της Γουαδελούπης και του Πουέρτο Ρίκο. Στην Ισπανιόλα δημιούργησε τον οικισμό Ισαβέλλα –τον πρώτο ευρωπαϊκό οικισμό στο Νέο Κόσμο. Το Μάιο του 1494, ο Κολόμβος ανακάλυψε την Τζαμάικα.

Το τρίτο ταξίδι (1498-1500)
Σαλπάρισε το Μάιο του 1498, ο Κολόμβος εντόπισε το Τρινιτάντ και σταμάτησε στην ηπειρωτική Νότια Αμερική (Βενεζουέλα), αλλά, πιστεύοντας ότι επρόκειτο για ένα ακόμη νησί, δεν έμεινε. Μια εξέγερση στην Ισπανιόλα κατά της διακυβέρνησής του τον έριξε σε δυσμένεια και έτσι ο Κολόμβος επέστρεψε στην Ισπανία.

Μεγάλοι Ευρωπαίοι Θαλασσοπόροι της εποχής των Ανακαλύψεων

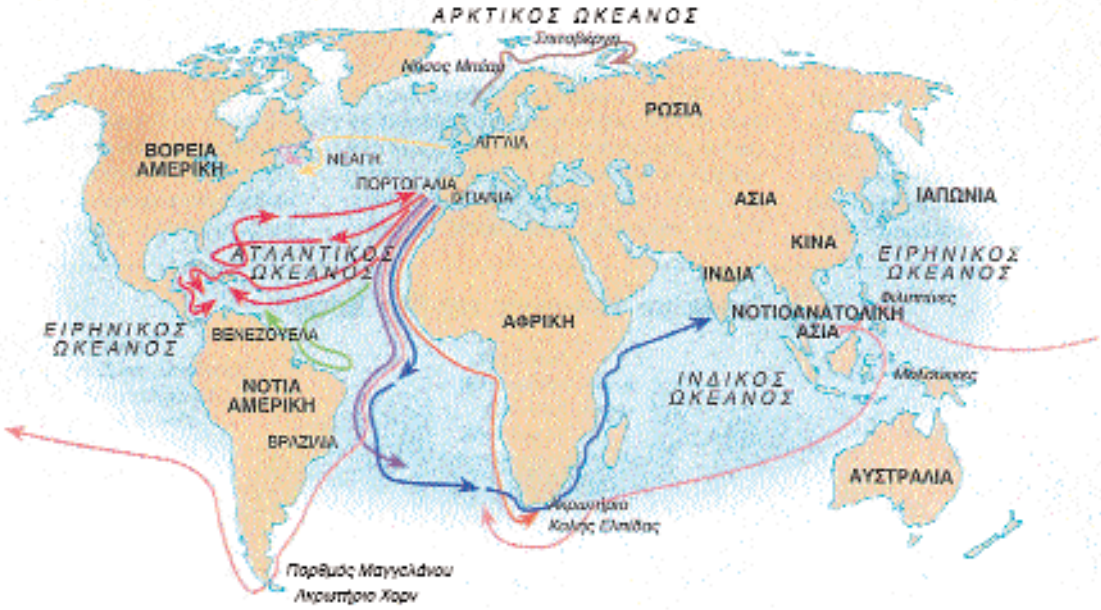

ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ ΝΤΙΑΖ (ΠΟΡΤΟΓΑΛΟΣ)	1487-88	Ταξίδεψε γύρω από το Ακρωτήριο της Καλής Ελπίδας και έφτασε στον Ινδικό Ωκεανό
ΒΑΣΚΟ ΝΤΑ ΓΚΑΜΑ (ΠΟΡΤΟΓΑΛΟΣ)	1497-98	Προσέγγισε την Ινδία μέσω του Ακρωτηρίου της Καλής Ελπίδας
ΤΖΙΟΒΑΝΙ ΚΑΜΠΟΤΟ (ΙΤΑΛΟΣ)	1497	Προσέγγισε τη Νέα Γη στη βορειοανατολική ακτή της Βόρειας Αμερικής για λογαριασμό του αγγλικού στέμματος
ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΚΟΛΟΜΒΟΣ (ΙΤΑΛΟΣ)	1492-93	Διέσχισε τον Ατλαντικό και ανακάλυψε το Σαν Σαλβαδόρ (Μπαχάμες), την Κούβα και την Ισπανιόλα (σήμερα Δομινικανή Δημοκρατία και Αϊτή) για λογαριασμό του ισπανικού στέμματος
	1493-96	Ανακάλυψε τη Γουαδελούπη, το Πουέρτο Ρίκο και την Τζαμάικα
	1498-1500	Ανακάλυψε το Τρινιτάντ και τις ακτές της Βενεζουέλας
	1502-04	Εξερεύνησε τις ακτές της Ονδούρας, της Νικαράγουας και του Παναμά
ΠΕΝΤΡΟ ΑΛΒΑΡΕΣ ΚΑΜΠΡΑΛ (ΠΟΡΤΟΓΑΛΟΣ)	1500	Η ηγεσία του δεύτερου πορτογαλικού ταξιδιού στην Ινδία και τυχαία προσέγγισε τη Βραζιλία
ΑΜΕΡΙΚΟ ΒΕΣΠΟΥΤΣΙ (ΙΤΑΛΟΣ)	1499-1500	Προσέγγισε και ταξίδεψε κατά μήκος των βορειοανατολικών ακτών της Νότιας Αμερικής (Γουιάνα). Ανακάλυψε τις πηγές του Αμαζονίου
	1501	Εξερεύνησε την ανατολική ακτή της Νότιας Αμερικής ως τη νότια του Ρίο ντε λα Πλάτα
ΦΕΡΔΙΝΑΝΔΟΣ ΜΑΓΓΕΛΑΝΟΣ (ΠΟΡΤΟΓΑΛΟΣ)	1519-22	Ανακάλυψε μια θάλασσα οδό μέσω του στενού του Μαγγελάνου και διέσχισε τον Ειρηνικό για να φτάσει στις Μολούκκες μέσω των Φιλιππίνων, καταρρίπτοντας το μύθο του Ειρηνικού ως χωριστού και απροσπέλαστου ωκεανού
ΖΑΚ ΚΑΡΤΙΕ (ΓΑΛΛΟΣ)	1534-35	Εξερεύνησε το στενό του Μπελ Ίλ και τον ποταμό Άγιο Λαυρέντιο ως τα Μέντρεαλ
ΒΙΛΕΜ ΜΠΑΡΕΝΤΣ (ΟΛΛΑΝΔΟΣ)	1596-97	Ανακάλυψε τα νησιά Μπιρ και Υπησβέργη στον Αρκτικό Ωκεανό, στην προσπάθειά του να βρει ένα βορειοανατολικό πέρασμα

Από ένθετο της εφημερίδας «Τα Νέα», εκδ. «Ελληνικά Γράμματα»

Μεγάλοι θαλασσοπόροι

1. Παρατηρήστε τους δύο χάρτες με τα ταξίδια των θαλασσοπόρων, διαβάστε τα σχόλια που τους συνοδεύουν και απαντήστε με Σωστό ***(Σ)*** ή Λάθος ***(Λ)***.

α. Ο Πέντρο Άλβαρεζ Καμπράλ ήταν Ισπανός ☐

β. Ο Βάσκο Ντα Γκάμα έφτασε στην Ινδία μέσω του Ακρωτηρίου της Καλής Ελπίδας ☐

γ. Ο Βαρθολομαίος Ντιάζ ήταν Πορτογάλος και έφτασε στον Ινδικό Ωκεανό ☐

δ. Ο Μαγγελάνος έφτασε τυχαία στη Βραζιλία ☐

ε. Ο Χριστόφορος Κολόμβος έκανε τέσσερα ταξίδια ☐

στ. Στο δεύτερο ταξίδι του ανακάλυψε την Τζαμάικα ☐

ζ. Το τέταρτο ταξίδι του κράτησε από το 1502 ως το 1504 ☐

2. Στο σχολείο σας γίνεται ένα αφιέρωμα στους μεγάλους Ευρωπαίους θαλασσοπόρους. Η τάξη σας χωρίζεται σε τρεις ομάδες, βρίσκει και παρουσιάζει περισσότερες πληροφορίες από μια εγκυκλοπαίδεια για τρεις από αυτούς (εκτός από τον Κολόμβο). Ο χάρτης με τις πληροφορίες για τον Κολόμβο θα σας βοηθήσει και για τους υπόλοιπους.

3. Κοιτάξτε τα υπογραμμισμένα επίθετα του κειμένου και αποφασίστε αν έχουν παραθετικά, δηλαδή αν μπορείτε να πείτε: Ινδικός Ωκεανός, πιο Ινδικός Ωκεανός, πολύ Ινδικός Ωκεανός. Γιατί νομίζετε ότι συμβαίνει αυτό;

4. Μπορείτε να βρείτε τα εθνικά ουσιαστικά (δηλαδή αυτά που δείχνουν την πόλη, τη χώρα, τον τόπο), αντρικά και γυναικεία, από τα υπογραμμισμένα επίθετα του κειμένου;

ΒΑΣΚΟ ΝΤΑ ΓΚΑΜΑ

ΣΚΙΤΣΑ - ΚΕΙΜΕΝΟ: ΝΙΚΟΣ ΜΑΡΟΥΛΑΚΗΣ

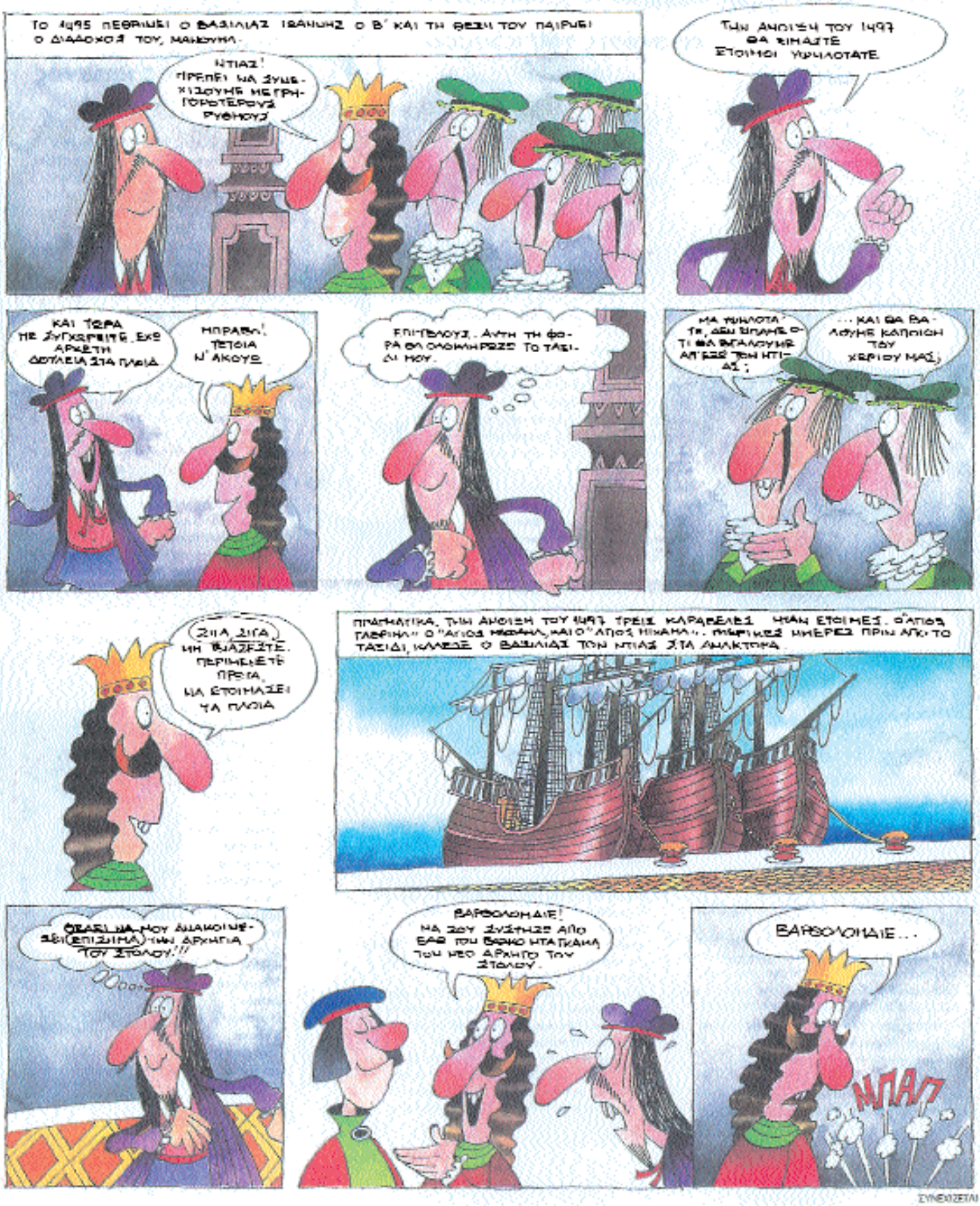

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ

ΒΑΣΚΟ ΝΤΑ ΓΚΑΜΑ

ΣΚΙΤΣΑ - ΚΕΙΜΕΝΟ: ΝΙΚΟΣ ΜΑΡΟΥΛΑΚΗΣ

ΕΤΣΙ Ο ΝΤΑΓΚΑ ΣΗΕΙΩΣΕ ΑΝΕΚΠΟΔΟΣΤΟ. ΕΝΑ ΠΑΛΑΒΡΕΙΑ 26 ΧΡΟΝΩΝ ΚΥΚΛΑΡΙΣΕ ΤΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΚΕΛΛΟΥ ΘΑΛΑΣΣΟΠΟΡΟΥ, ΠΟΥ ΗΤΑΝ Ο ΠΡΩΤΟΣ ΠΟΥ ΕΦΤΑΣΕ ΣΤΟ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ ΕΛΠΙΔΑΣ.
Α ΝΑ ΧΑΝΕΙΤΕ ΚΑΙ ΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΡΑΒΙΑ ΣΑΣ.
ΤΕΛΟΣ ΠΛΟΥΣΙΩΝ, ΑΥΤΑ ΕΧΕΙ Η ΖΩΗ. ΣΤΙΣ 7 ΙΟΥΛΙΟΥ 1497, ΜΙΑ ΜΕΡΑ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΘΑΝΟΥΝ ΟΙ ΝΑΥΤΕΣ ΣΤΟ ΛΙΜΑΝΙ
ΤΙ ΕΠΙΘΥΜΟΥΝ ΤΑ ΚΑΛΟΚΑΛΑΚΙΑ;
ΤΟ ΠΛΗΡΩΜΑ ΕΙΝΑΙΣΤΕ. Η ΦΑΜΕ ΓΙΑ ΔΟΥΛΕΙΑ
ΕΧΟΥΜΕ ΚΑΝΕΙ...
...ΕΙΑΙΚΗ ΣΥΝΑΝΑΣΤΑΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΙΑ
Δ! ΕΙΣΤΕ ΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΚΑΝΑΤΕ ΤΗΝ ΑΝΤΑΡΣΙΟΥΛΑ ΣΤΟ ΑΚΡΩΤΗΡΙ...
Ε... ΤΩΡΑ... ΟΧΙ ΚΑΙ ΑΝΤΑΡΣΙΟΥΛΑ...
...ΝΑ ΦΟΒΗΘΗΚΑΜΕ ΑΠΟ ΚΑΙ...
ΠΑΡΤΕ ΔΡΟΜΟ ΝΑ ΜΗΝ ΑΡΠΑΞΩ ΤΟΝ ΒΟΥΡΔΟΥΛΑ...
ΘΑ ΠΑΜΕ ΝΑ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΗΘΟΥΜΕ ΣΤΟ ΙΚΑ
...ΚΑΙ ΣΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΖΩΩΝ.
Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ ΕΓΙΝΕ ΜΕ ΑΥΣΤΗΡΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ. ΠΟΛΟ ΤΟ 50% ΗΤΑΝ ΛΙΜΟΡΡΟΙ ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΗΣ, ΘΑΝΑΤΟΠΟΙΗΤΕΣ, ΙΣΟΒΙΤΕΣ Κ.Λ.Π. ΣΤΗΝ ΠΛΕΟΝΟΤΗΤΑ ΤΟΥΣ ΗΤΑΝ ΤΙΜΙΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΚΑΙ ΠΑΛΑΙΟΙ ΕΜΠΕΙΡΟΙ ΝΑΥΤΙΚΟΙ, ΠΟΥ ΕΙΧΑΝ ΠΑΡΑΤΑΘΕΙ ΟΜΩΣ ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥΣ ΑΠΟ 30 ΧΡΟΝΙΑ.
ΤΟΥΣ ΘΑΝΑΤΟΠΟΙΗΤΕΣ ΠΟΥ ΗΤΑΝ ΗΔΗ ΣΚΛΑΒΩΜΕΝΟΙ, ΤΟΥΣ ΕΙΧΑΝ ΓΙΑ ΝΑ ΒΡΙΣΚΟΥΝ ΠΡΩΤΟΙ ΚΑΙ ΝΑ ΕΞΑΡΤΥΩΝΟΥΝ ΤΑ ΑΓΝΩΣΤΑ ΜΕΡΗ ΟΠΟΥ ΥΠΗΡΧΑΝ ΑΡΙΑΣΕΑ, ΛΙΟΝΤΑΡΙΑ ΚΑΙ ΤΕΤΟΙΑ...
8 ΙΟΥΛΙΟΥ. ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΚΑΡΑΒΕΛΕΣ ΚΥΚΛΟΥΝ ΑΠΑΛΑ ΠΑΝΩ ΣΤΑ ΝΕΡΑ ΤΟΥ ΠΟΤΑΜΙΟΥ ΤΑΓΟΥΣ ΚΑΙ ΣΕ ΛΙΓΟ ΒΓΑΙΝΟΥΝ ΣΤΟΝ ΩΚΕΑΝΟ
ΚΟΥΤΡΟΥΜΕ;
ΛΑΧΑΣΕ ΚΑΙ ΘΟΥΡΤΩΣΕ ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΡΩΜΑ.
ΠΑΛΙ ΣΤΗΝ ΚΟΥΖΙΝΑ; ΕΤΟ ΣΤΑ ΗΛΙΑΤΑ ΜΟΥ ΜΕΝΩ ΜΟΝΤΕΡΟ;
ΣΥΝΕΧΙΣΕ ΝΑ ΚΑΜΑΡΙΕΙΣ ΠΑΤΑΤΕΣ ΑΝ ΔΕ ΘΕΛΕΙΣ ΝΑΠΑΣ ΣΤΙΣ ΙΟΥΛΑΡΙΕΣ
ΠΑΡΤΕ ΤΟΥ ΤΟ ΑΚΟΜΗΤΟΥΣ ΚΑΙ ΚΑΝΕΙΣΕ ΤΗΝ ΣΤΗ ΜΠΑΛΑΜΟ
ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Από τους Ερευνητές της εφημερίδας «Καθημερινή»

Βάσκο Ντα Γκάμα

1. Διαβάστε την εικονογραφημένη ιστορία και απαντήστε με Σωστό ***(Σ)*** ή Λάθος ***(Λ)***.

α. Ο διάδοχος του Μανουήλ λέγεται Ιωάννης Β΄ ☐

β. Οι τρεις καραβέλες ονομάζονται «Άγιος Γαβριήλ», «Άγιος Ραφαήλ» και «Σάντα Μαρία» ☐

γ. Μερικές μέρες πριν από το ταξίδι ο βασιλιάς ανακοινώνει επίσημα την αρχηγία του στόλου στο Βαρθολομαίο Ντιάζ ☐

δ. Ο Βάσκο Ντα Γκάμα ήταν 26 χρονών

ε. Το 30% του πληρώματος ήταν άνθρωποι των φυλακών που τους έβαζαν να βγαίνουν πρώτοι και να εξερευνούν τα άγνωστα μέρη ☐

στ. Τα τρία πλοία ξεκίνησαν για την Ινδία στις 7 Ιουλίου 1497 ☐

2. Γράφετε ένα μικρό κείμενο 150 λέξεων για την εφημερίδα του σχολείου σας για τις περιπέτειες των δύο Πορτογάλων θαλασσοπόρων, παίρνοντας πληροφορίες από την εικονογραφημένη ιστορία που διαβάσατε αλλά και από μια εγκυκλοπαίδεια.

3. Σχεδιάστε στον παγκόσμιο χάρτη τα ταξίδια του Βαρθολομαίου Ντιάζ και του Βάσκο Ντα Γκάμα και συζητήστε στην τάξη γι' αυτά.

4. Κοιτάξτε τα κυκλωμένα επιρρήματα στις δύο εικονογραφημένες ιστορίες και δώστε το συγκριτικό και υπερθετικό βαθμό τους.

Θυμηθείτε ότι τα επιρρήματα σχηματίζουν, όπως τα επίθετα, το συγκριτικό και υπερθετικό βαθμό με δύο τρόπους: μονολεκτικά σε: -τερα, -τατα, -έστερα, -έστατα και περιφραστικά με το:

πιο+επίρρημα, (πάρα) πολύ+επίρρημα

π.χ. Είναι* καλύτερα *σήμερα – Είναι* πιο καλά *σήμερα

SAFETY ON BOARD / ΟΔΗΓΙΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

AVRO RJ 100

Ditching / Προσθαλάσσωση

In Case of Emergency
Σε Περίπτωση Ανάγκης

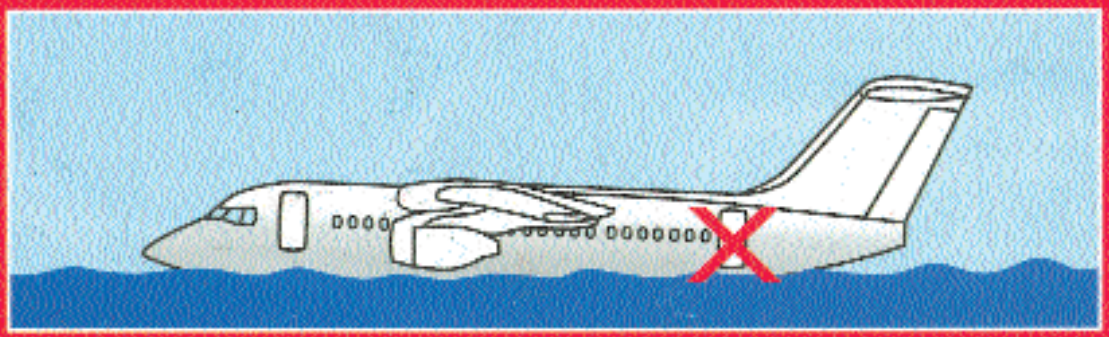

Life Jackets
Σωσίβια

Please do not remove card from aircraft.
Παρακαλούμε μην αφαιρείτε την κάρτα από το αεροσκάφος.

AEGEAN AIRLINES

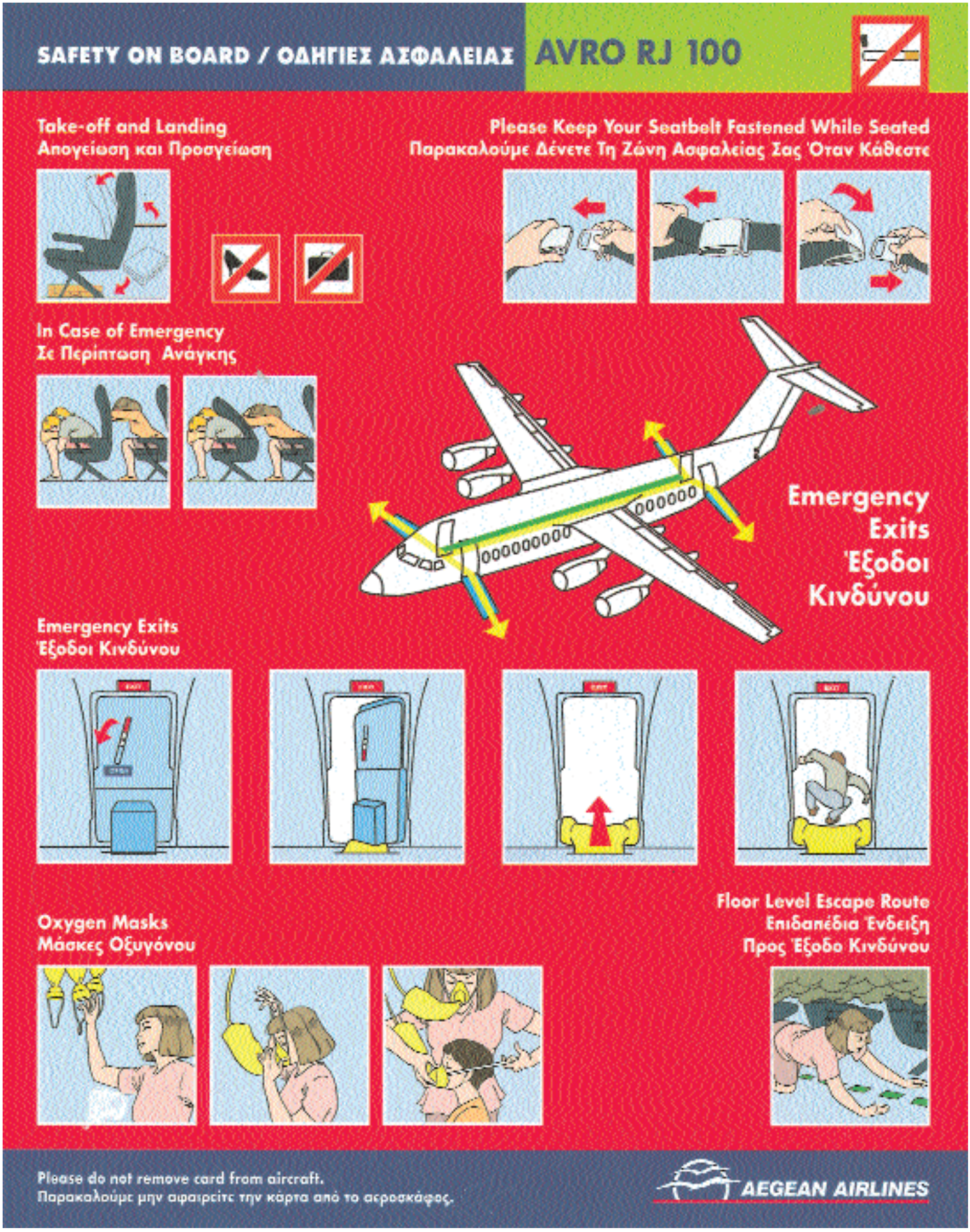

Από φυλλάδιο με οδηγίες για ασφαλή πτήση της Aegean Airlines

Πώς συμπεριφερόμαστε στη διάρκεια ενός ταξιδιού.

Καλοί ή κακοί επιβάτες;

Για να ταξιδεύουν τα παιδιά με ασφάλεια πρέπει να κάθονται στα παιδικά τους καθίσματα, να δένουν τις ζώνες ασφαλείας τους, να είναι ήρεμα, να μην βγάζουν ποτέ τα χέρια και το κεφάλι έξω από το παράθυρο και φυσικά,να μην ενοχλούν τον οδηγό. Παρατηρούμε τι κάνουν ο Πολ και η Λίζα στις παρακάτω εικόνες. Ζωγραφίζουμε χαμογελαστό το πρόσωπο του πατέρα, όταν είναι ευχαριστημένος από τη συμπεριφορά των παιδιών και απογοητευμένο, όταν είναι δυσαρεστημένος από τη συμπεριφορά τους.

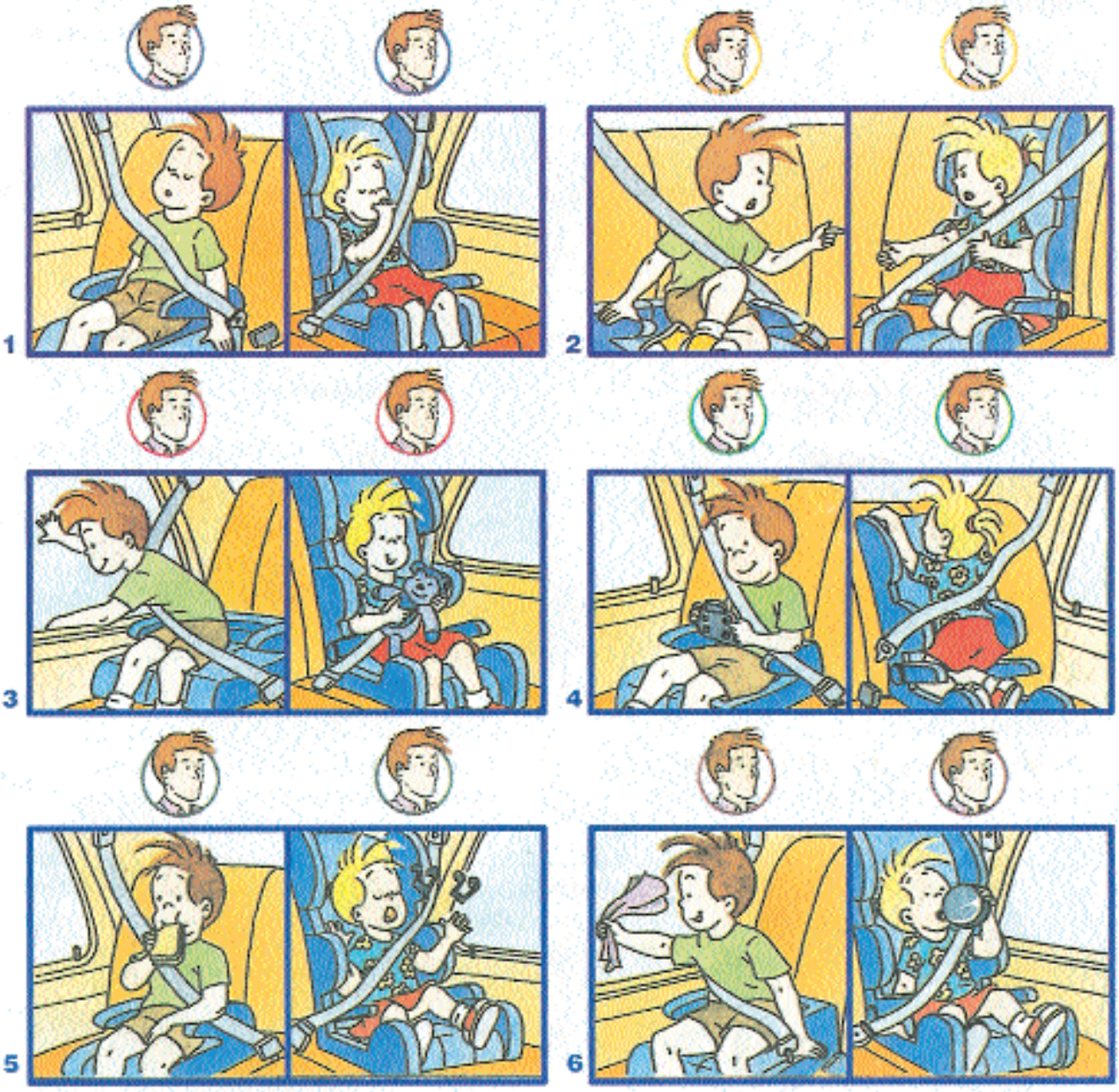

Από φυλλάδιο της ΒΡ για τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας

Οδηγίες ασφάλειας

1. Παρατηρήστε τις εικόνες και τα σχόλια που τις συνοδεύουν και απαντήστε με Σωστό ***(Σ)*** ή Λάθος ***(Λ)***.

α. Στο αεροπλάνο που βλέπετε στην κάρτα της Aegean (κείμενο 11) υπάρχουν έξι έξοδοι κινδύνου, δύο μπροστά, δύο στη μέση και δύο πίσω ❑

β. Όταν καθόμαστε, η ζώνη μας πρέπει να είναι δεμένη ❑

γ. Πρώτα φοράμε τη δική μας μάσκα οξυγόνου και μετά των μικρών παιδιών που συνοδεύουμε ❑

δ. Κατά τη διάρκεια της απογείωσης, της πτήσης και της προσγείωσης δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούμε ηλεκτρονικές συσκευές ❑

2. Ας πούμε ότι ταξιδεύετε με το αεροπλάνο και δίπλα σας κάθεται μια ηλικιωμένη κυρία που δε βλέπει αρκετά καλά ώστε να διαβάσει τα μικρά γράμματα της κάρτας της Aegean. Εσείς της εξηγείτε με απλά λόγια τι θα πρέπει να κάνει σε περίπτωση ανάγκης.

3. Ετοιμάζετε ένα φυλλάδιο για παιδιά με οδηγίες ασφάλειας, δηλαδή τι πρέπει και τι δεν πρέπει να κάνουν, σε ένα ταξίδι με αυτοκίνητο. Θα σας βοηθήσει το φυλλάδιο της BP «Πώς συμπεριφερόμαστε στη διάρκεια ενός ταξιδιού (κείμενο 12).

4. Κοιτάξτε τα υπογραμμισμένα επίθετα του φυλλαδίου της BP (κείμενο 12) και γράψτε το συγκριτικό και απόλυτο υπερθετικό βαθμό τους.

Θυμηθείτε ότι στο παράδειγμα

«ηρεμότερο (πιο ήρεμο) παιδί» η λέξη **«ηρεμότερο (πιο ήρεμο)»** ***είναι συγκριτικού βαθμού, γιατί συγκρίνουμε τα δύο παιδιά και βλέπουμε ότι το ένα είναι πιο ήρεμο από το άλλο.***

Θυμηθείτε ακόμα ότι στο παράδειγμα

«ηρεμότατο (πολύ ήρεμο) παιδί» ***η λέξη «ηρεμότατο (πολύ ήρεμο)» είναι απόλυτου υπερθετικού βαθμού, γιατί δείχνει ότι το παιδί αυτό είναι τόσο ήρεμο, που δε συγκρίνεται με άλλα παιδιά.***

Σε περίπτωση που χρειάζεσθε πληροφορίες ή βοήθεια,

μπορείτε να επικοινωνήσετε με τις Εθνικές Οργανώσεις-μέλη της FEVR. Ο κατάλογος των Οργανώσεων και οι χώρες τους αναγράφονται παρακάτω. Οι πλήρεις διευθύνσεις τους υπάρχουν στην ιστοσελίδα της FEVR.

- Association de Parents pour la Protection des Enfants sur la Route (APPER) **B** 069 344518
- Association de Parents pour la Protection des Enfants sur la Route (APPER Régions Wallonnes) **B** 042 502782
- Association des Familles des Victimes de la Route (AFVR) **CH** 022 7769747
- Association des Familles des Victimes des Accidents de la Circulation (AFVAC) **F** 0247370735
- Associazione Italiana delle Famiglie delle Vittime della Strada (AIFVS) **I** 0187 853278
- Association nationale des Victimes de la Route (AVR) **L** 352 26432121
- Campain Against Drinking and Driving (CADD) **UK** 0191 2657147
- Comitato Italiano familiari vittime della strada **I** 06 44170242
- Deutsche Interessengemeinschaft für Verkehrsunfallopfer (DIGNITAS) **D** 02162 20032
- Drive-Alive **ZA** 011 7889789
- "ΕΥΘΥΤΑ": Ελληνική Εταιρία Υποστήριξης Θυμάτων Τροχαίων Ατυχημάτων. **GR** 01 7780295
- Familiares y Victimas de Accidentes de Tránsito (FAVAT) **ARG** 011 48124097
- Fondation Anne Gellier **F** 01 45009535
- GAMBIT Fundation **PL** 058 3471147
- Ligue contre la violence routière **F** 01 4532 9100
- Parents d'Enfants Victimes de la Route (PEVR) **B** 02 7782211
- PAT - Prevención de Accidentes de Tráfico **SP** 093 301 3778
- Red Light Accident Research and Prevention Society **TK** 090 2122925486
- RoadPeace **UK** 020 88385102
- Rotes Dreieck - Initiative Österreichischer Unfallopfer **A** 01 5442502 31
- RTP - The Swedish Organisation of Persons Disabled by Accidents and Polio **S** 020 258000
- StradaAmica **I** 095 438113
- StradaAmica, Associazione per la Sicurezza degli Utenti Deboli della Strada **I** 030 361456
- Union des Accidentés de la Circulation (UNAC) **F** 0160104668
- Vereniging Verkeersslachtoffers (VVS) **NL** 035 6215110
- Vereinigung für Familien der Strassenopfer (VFS) **CH** 01 3101311
- Yad Haniktafim **IL** 02 5847512
- *ANWB* **NL** *070 3147766*
- *Center for Research and Prevention of Injuries Among the Young (CEREPIU)* ***GR*** *01 7773840*

In collaboration with Centro Studi Città Amica University of Brescia ***I*** *030 3715419*

Η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Θυμάτων Οδικής Κυκλοφορίας (FEVR)
είναι μία μη κυβερνητική οργάνωση, αναγνωρισμένη από το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών. Οι στόχοι της είναι να συμβάλει στην οδική ασφάλεια, να βελτιώσει τη θέση των θυμάτων των οδικών ατυχημάτων και να τους παρέχει βοήθεια.

FEVR - P.O. Box 2080 - CH-1211 Geneva 2 Dépôt - Switzerland

http://www.fevr.org fevr@worldcom.ch

Από φυλλάδιο της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Θυμάτων Οδικής Κυκλοφορίας

FEVR

Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Θυμάτων Οδικής Κυκλοφορίας

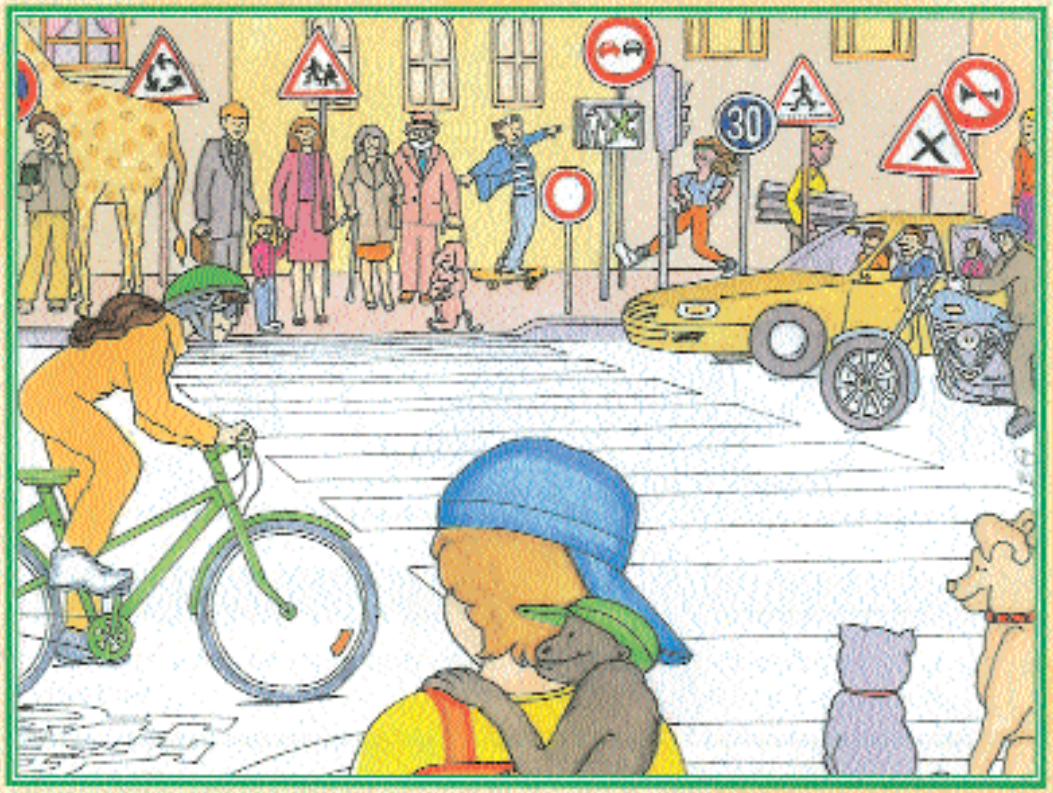

ΜΕΡΙΚΕΣ ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

ΓΙΑ

Πανεύρωπαϊκή
Εβδομάδα Οδικής Ασφάλειας
Μάιος 2000

Με την υποστήριξη
της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Κάθε χρόνο

9.000 πεζοί και 3.000 ποδηλάτες πεθαίνουν σε οδικά ατυχήματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

75.000 πεζοί και 25.000 ποδηλάτες τραυματίζονται σοβαρά.

Πέρα από τη δυστυχία, αυτά κοστίζουν στην κοινωνία πάνω από 12.000.000.000 ΕΥΡΩ.

Οι πεζοί και οι ποδηλάτες είναι οι πιο ευάλωτοι χρήστες των δρόμων.

Τα παιδιά και οι ηλικιωμένοι, που κάνουν το μεγαλύτερο μέρος των μετακινήσεων τους περπατώντας, πλήττονται πολύ άσχημα. Το ίδιο και οι φτωχοί άνθρωποι, που έχουν περισσότερες πιθανότητες να χάσουν τη ζωή τους στο δρόμο από όσο οι οικονομικά ισχυρότεροι. Εξαιτίας των κυκλοφοριακών κινδύνων, τα παιδιά δεν μπορούν να παίξουν στο δρόμο και να μετακινηθούν ανεξάρτητα, οι δε ανάπηροι και ηλικιωμένοι κλείνονται στα σπίτια τους.

Θα δεχθούμε αυτές τις μορφές αποκλεισμού;

Θα δεχθούμε να κινδυνεύσουν σοβαρά τα παιδιά μας στη διαδρομή τους προς το σχολείο;

Θα δεχθούμε ότι οι ηλικιωμένοι πρέπει να περιορίζονται έτσι;

Οι ευάλωτοι χρήστες των δρόμων χρειάζονται προστασία από τους κινδύνους των οχημάτων.

Ο δρόμος δεν είναι μια χώρα αγρίων, όπου εκείνοι που νιώθουν δυνατοί και οδηγούν γρήγορα μπορούν να υπαγορεύουν το δικό τους νόμο.

Ο δρόμος πρέπει να είναι ένας τόπος, όπου όλοι πρέπει να κυκλοφορούν με απόλυτη ασφάλεια και χωρίς καμία απειλή.

Ας μην ξεχνάμε ότι ο καθένας από μας μπορεί οποτεδήποτε να είναι πεζός, οδηγός, επιβάτης ή ποδηλάτης.

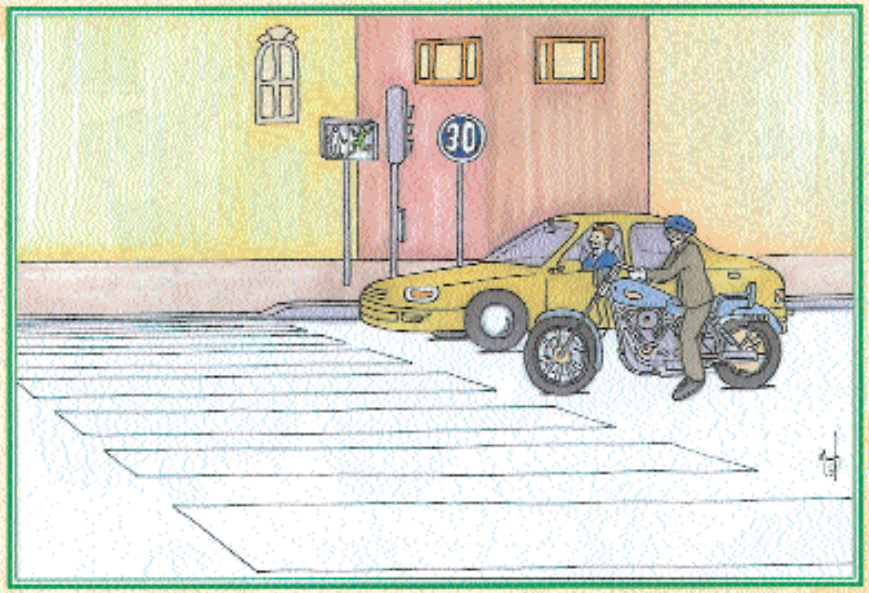

Επομένως

Ως οδηγοί αυτοκινήτων

- Σεβαστείτε την επιτρεπόμενη ταχύτητα.
- Μην παραβιάζετε το κόκκινο.
- Συγκεντρωθείτε στην οδήγηση
- Αυξήστε την προσοχή σας και ελαττώστε την ταχύτητα στη θέα των παιδιών, ηλικιωμένων και αναπήρων και βέβαια μη πίνετε αλκοολούχα πριν την οδήγηση.
- Να θυμάστε ότι αν ένα όχημα που τρέχει με 65 χλμ/ώρα χτυπήσει έναν πεζό, ο κίνδυνος να τον σκοτώσει είναι 85%, ενώ στα 30 χλμ/ώρα μειώνεται στο 5%.

Ως μοτοποδηλάτες – μοτοσυκλετιστές

- Στις αστικές περιοχές, χρησιμοποιείτε τη δύναμη της μηχανής σας με σύνεση. Να θυμάστε πως στα 100 χλμ/ώρα κινείστε με ταχύτητα 28 μέτρων το δευτερόλεπτο, πράγμα που δεν σας αφήνει περιθώρια να σταματήσετε μπροστά σε ένα πεζό.
- Μην τρομοκρατείτε τον πεζό περνώντας πολύ κοντά του.

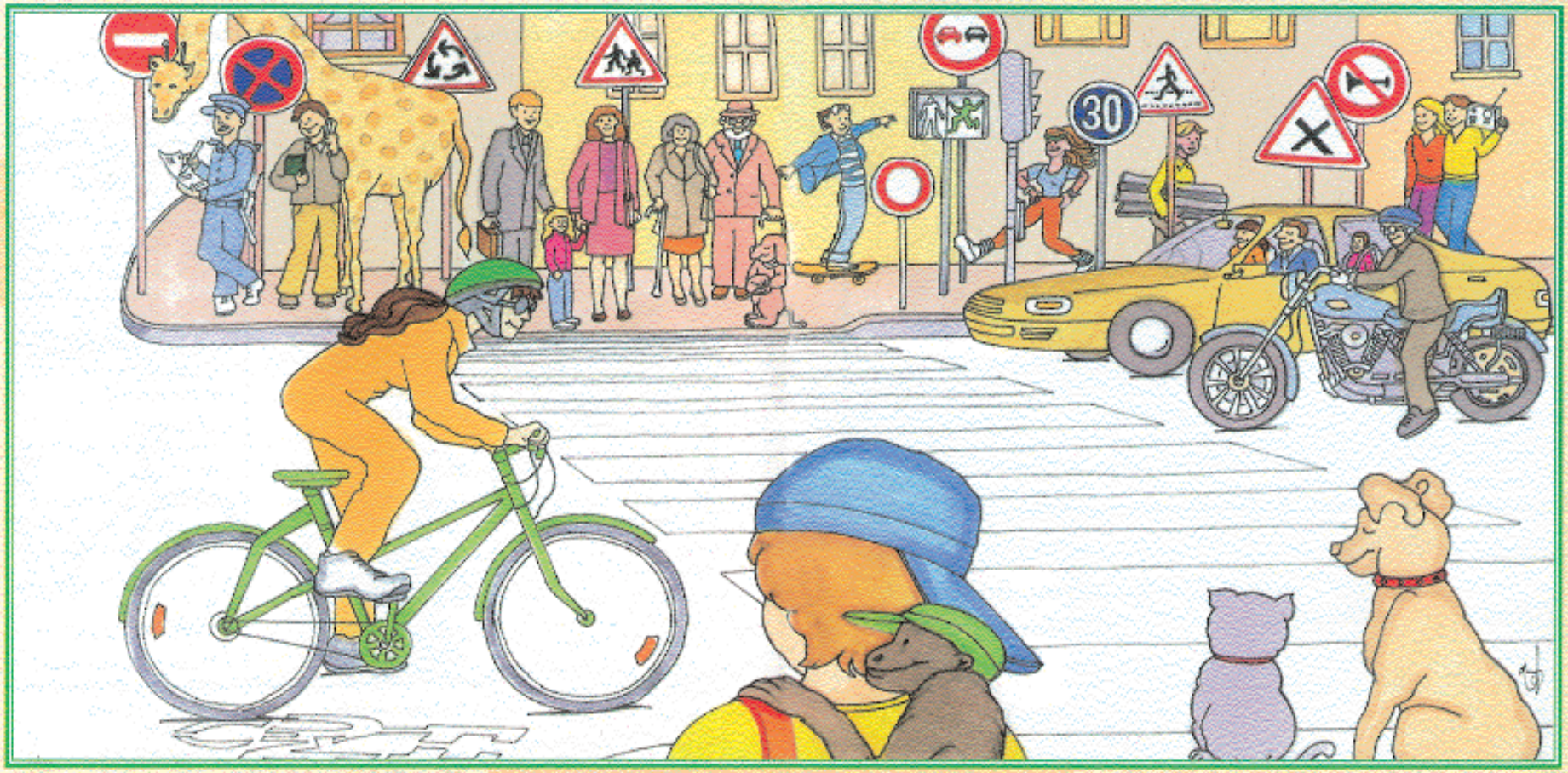

Προς τις τοπικές αρχές

- Επιβάλετε τα όρια ταχύτητας και πάρτε κάθε μέτρο ώστε να μετριασθεί η ταχύτητα στις αστικές περιοχές.
- Έχετε πάντα κατά νου την ασφάλεια των πεζών και των ποδηλατών.
- Στις αστικές περιοχές, όπου είναι εφικτό, καθιερώστε ζώνες με όριο ταχύτητας 30 χλμ/ώρα.
- Εμποδίστε το παρκάρισμα κοντά στις διαβάσεις.
- Δημιουργήστε νησίδες στις διαβάσεις πεζών.
- Δημιουργήστε διαδρόμους ή λωρίδες για ποδηλάτες.

Προς όλους

Να έχετε συνείδηση των κινδύνων που διατρέχουν οι ευάλωτοι χρήστες της κυκλοφορίας. Έχετε το δικαίωμα να ζητήσετε από τις αρχές να επιβάλουν μέτρα οδικής ασφάλειας.
Είναι δικαίωμα σας ως πολίτη, μη διστάσετε να το χρησιμοποιήσετε.

ΜΗ ΚΑΝΕΤΕ ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ- ΜΟΙΡΑΣΤΕΙΤΕ ΤΟΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ

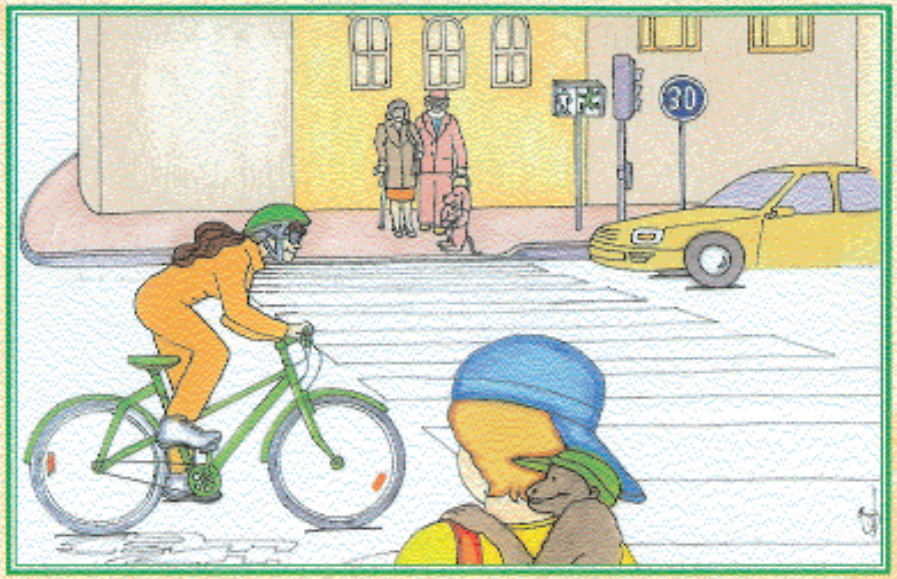

Ως πεζοί

- Περνάτε μέσα από τις διαβάσεις όπου υπάρχουν.
- Να σέβεστε τα φανάρια και τα σήματα, όπου υπάρχουν.
- Πριν διασχίσετε το δρόμο, σταματήστε, ακούστε και κοιτάξτε, δεξιά – αριστερά. Πρέπει να βλέπετε και να σας βλέπουν. Ποτέ μην περνάτε τρέχοντας.
- Διατηρείτε πάντοτε την προσοχή αυξημένη.
- Προσέχετε ιδιαίτερα τα οχήματα που παίρνουν στροφή.
- Όταν δεν υπάρχει πεζοδρόμιο, να περπατάτε αντίθετα στο ρεύμα της κυκλοφορίας.
- Τη νύχτα, για να είστε ορατοί, φοράτε ανοιχτόχρωμα ρούχα και αν είναι δυνατό χρησιμοποιείτε ταινίες που φωσφορίζουν.

Ως ποδηλάτες

- Να συμπεριφέρεστε σύμφωνα με τους κανόνες της κυκλοφορίας.
- Το πεζοδρόμιο δεν σας ανήκει.
- Προσέχετε τους φωτεινούς σηματοδότες.
- Μη ξεχνάτε ότι τη νύχτα φαίνεστε λιγότερο: τα φώτα σας πρέπει να λειτουργούν. Όταν βρέχει οι δρόμοι γλιστρούν και τα φρένα σας μπορεί να μην πιάνουν.
- Όταν διασχίζετε ένα δρόμο με μεγάλη κίνηση είναι καλύτερα να περάσετε με τα πόδια.
- Είναι καλή ιδέα να φοράτε κάσκα

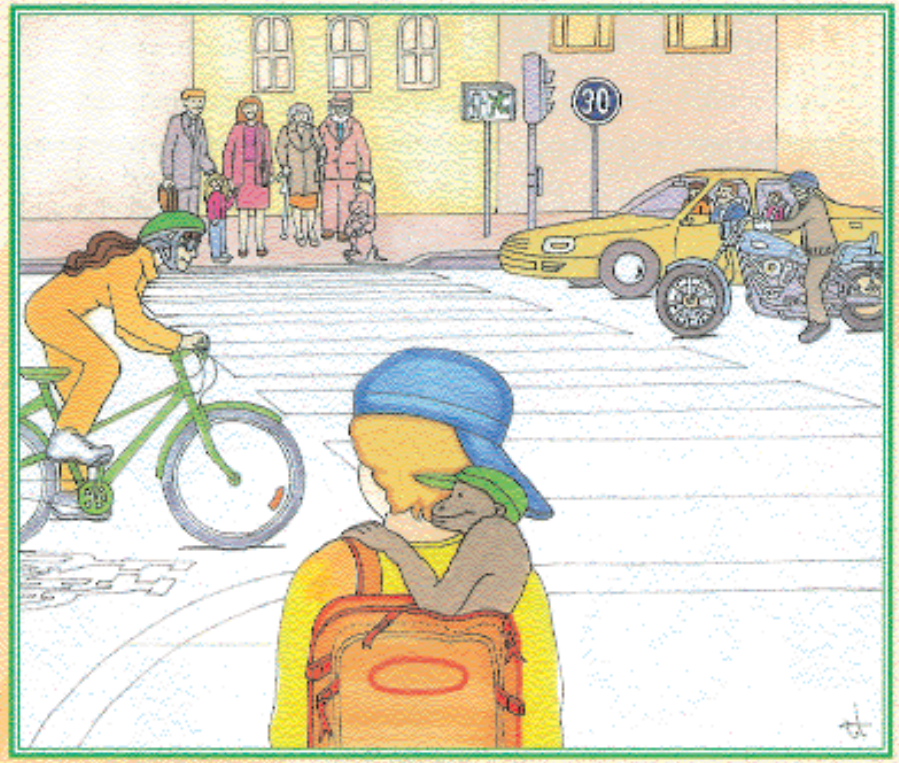

Προς τους γονείς

- Γίνετε παράδειγμα για τα παιδιά σας:
- Ως οδηγοί: Να σέβεστε τους άλλους χρήστες των δρόμων.
- Ως πεζοί: Χρησιμοποιείτε τις διαβάσεις, προσέχετε τους φωτεινούς σηματοδότες για τους πεζούς, μη περνάτε τρέχοντας.
- Ποτέ μη καλείτε το παιδί σας από την απέναντι πλευρά του δρόμου, γιατί ίσως διασχίσει το δρόμο για να σας συναντήσει χωρίς να κοιτάξει γύρω του.
- Όταν μεταφέρετε ένα παιδί :
- Χρησιμοποιείτε πάντοτε τις ζώνες ασφαλείας καθώς και το παιδικό κάθισμα που αναλογεί στο βάρος και το ύψος του παιδιού.
- Ποτέ μη τοποθετείτε το παιδικό κάθισμα στο μπροστινό κάθισμα του αυτοκινήτου όταν υπάρχει αερόσακος.
- Προσέξτε η ζώνη ασφαλείας να είναι στη σωστή θέση ανάμεσα στον ώμο και το λαιμό.

Μερικές χρήσιμες συμβουλές

1. Διαβάστε προσεκτικά το φυλλάδιο και διαλέξτε τη σωστή απάντηση.

Κάθε χρόνο τραυματίζονται

α. περισσότεροι πεζοί και λιγότεροι ποδηλάτες

β. λιγότεροι πεζοί και περισσότεροι ποδηλάτες

γ. τόσοι πεζοί όσοι και ποδηλάτες

Τα παιδιά δεν μπορούν να παίξουν εύκολα στο δρόμο γιατί

α. δεν είναι πολύ καλά τα οικονομικά τους

β. δεν υπάρχει αρκετή ασφάλεια

γ. οι ηλικιωμένοι τα κλείνουν στο σπίτι

Για να περάσετε το δρόμο όταν είστε πεζοί πρέπει

α. να ακούσετε και να κοιτάξετε από την πλευρά που έρχονται τα αυτοκίνητα

β. να ακούσετε και να κοιτάξετε δεξιά και αριστερά

γ. να περάσετε τρέχοντας

Αν είστε ποδηλάτες, πρέπει

α. να γνωρίζετε τους κανόνες της κυκλοφορίας

β. να πηγαίνετε από το πεζοδρόμιο

γ. να οδηγείτε ανάμεσα στα αυτοκίνητα

Η ζώνη ασφαλείας πρέπει να είναι

α. κάτω από τον ώμο

β. μεταξύ του ώμου και του λαιμού

γ. κάτω από το χέρι και πάνω στην κοιλιά

Σύμφωνα με το φυλλάδιο ευάλωτοι στους δρόμους είναι

α. οι πεζοί

β. οι ποδηλάτες

γ. οι πεζοί και οι ποδηλάτες

Όταν οδηγείτε αυτοκίνητο πρέπει

α. να προσέχετε πολύ και να τρέχετε λίγο

β. να προσέχετε λίγο και να τρέχετε πολύ

γ. να προσέχετε και να τρέχετε πολύ

2. Για την εβδομάδα οδικής ασφάλειας θα γίνει μια εκδήλωση στο σχολείο σας κι εσείς θα παρουσιάσετε ένα κείμενο 200 περίπου λέξεων με μερικά στοιχεία για τα ατυχήματα στην Ευρώπη και μερικές χρήσιμες συμβουλές προς πεζούς και οδηγούς. Στο κείμενό σας θα πρέπει να μιλάτε χωριστά για τους πεζούς και ποδηλάτες, τα παιδιά, τους γονείς και τους ηλικιωμένους, τους οδηγούς αυτοκινήτων και τους μοτοσικλετιστές. Θα σας βοηθήσει το φυλλάδιο της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Θυμάτων Οδικής Κυκλοφορίας.

3. Στο φυλλάδιο βλέπετε μερικά υπογραμμισμένα επιρρήματα. Μπορείτε να πείτε ποια από αυτά είναι θετικού, συγκριτικού ή υπερθετικού βαθμού; Στη συνέχεια, μπορείτε να αλλάξετε με τους συμμαθητές σας το βαθμό των επιρρημάτων;

(π.χ. Πεζοί και ποδηλάτες τραυματίζονται
σοβαρά, πιο σοβαρά/σοβαρότερα,
πολύ σοβαρά/σοβαρότατα)

Θυμηθείτε ότι τα επιρρήματα σχηματίζουν, όπως τα επίθετα, το συγκριτικό και υπερθετικό βαθμό με δύο τρόπους: μονολεκτικά σε: -τερα, -τατα, -έστερα, -έστατα και περιφραστικά με το: πιο+επίρρημα, (πάρα) πολύ+επίρρημα

π.χ. Είναι* καλύτερα *σήμερα – Είναι* πιο καλά *σήμερα

Ο κύριος Γουώλς προκαλεί αναστάτωση και προβλήματα από τη στιγμή που οι επιβάτες άρχισαν να ανεβαίνουν στο αεροπλάνο, στο Χήθροου. Πρώτα πρώτα, έκλεισε όλο το διάδρομο που οδηγούσε στο αεροπλάνο όταν τον έπιασε πανικός την τελευταία στιγμή και αρνήθηκε να προχωρήσει. Αρπάχτηκε πεισματάρικα από τη ράμπα, ενώ ο γιος του και διάφοροι υπάλληλοι του αεροδρομίου τον καλόπιαναν και τον μάλωναν εναλλάξ. Όταν τελικά πείστηκε να μπει στο αεροσκάφος και δέθηκε στο κάθισμά του, άρχισε να βογκάει και να κλαψουρίζει και να μουρμουρίζει προσευχές, σφίγγοντας το φυλαχτό που είχε βγάλει μέσα από το πουκάμισό του. Ξαφνικά έβγαλε ένα διαπεραστικό ουρλιαχτό αγωνίας, καθώς θυμήθηκε ένα μπουκάλι αφορολόγητο ουίσκι που αυτός ή ο γιος του είχαν ξεχάσει κάτω από ένα κάθισμα στην αίθουσα αναμονής, και

ΝΤΕΗΒΙΝΤ ΛΟΤΖ

χρειάστηκε να τον ακινητοποιήσουν με το ζόρι γιατί σηκώθηκε για να πάει να το πάρει, ενώ το αεροπλάνο τροχοδρομούσε στο διάδρομο. Στη συνέχεια παρακολούθησε με μια έκφραση τρόμου το βίντεο, όπου ένας χαμογελαστός φρουντιστής πτήσης έδειχνε πώς φοράει κανείς το σωσίβιο, και ταράχτηκε ιδιαίτερα από μια στρογγυλή ένθετη εικόνα στην αριστερή γωνία της οθόνης, μέσα στην οποία μια γυναίκα έδινε τις οδηγίες στη γλώσσα των κωφαλάλων. «Τι είναι αυτό το πράγμα εκεί πέρα;» φώναξε. «Νεράιδα είναι ή κανένα φάντασμα;» Καθώς το αεροπλάνο άρχισε να τρέχει με εκκωφαντικό θόρυβο στο διάδρομο, έκλεισε τα μάτια του σφιχτά, αρπάχτηκε από τα μπράτσα του καθίσματος με τέτοια δύναμη, που άσπρισαν οι αρθρώσεις των χεριών του κι άρχισε να λέει ασταμάτητα, «Χριστός και Παναγία», ξανά και ξανά. Μετά, μόλις το αεροπλάνο απογειώθηκε και οι ρόδες μπήκαν στις υποδοχές τους με έναν υπόκωφο γδούπο, στρίγκλισε πανικόβλητος, «Παναγίτσα μου, τι ήταν αυτό; Βόμβα ήταν; Έσκασε βόμβα;»

Όταν πια το αεροπλάνο πήρε ύψος και ανέβηκε πάνω από τα σύννεφα, η καμπίνα φωτίστηκε από το φως του ήλιου και ο ήχος των μηχανών μειώθηκε κάπως, ο κύριος Γουώλς σώπασε, παραμένοντας όμως πάντα σε επιφυλακή. Κρατιόταν με όλη του τη δύναμη από τα μπράτσα του καθίσματος, λες και νόμιζε ότι κρατούσε ο ίδιος το αεροπλάνο στον αέρα μ' αυτό τον τρόπο. Τα μάτια του ανοιγόκλειναν συνεχώς και γύριζαν από τον ένα στον άλλο, καθώς άρχισε να προσέχει την αδιάφορη συμπεριφορά των άλλων επιβατών και του πληρώματος. Σιγά σιγά άρχισε να ηρεμεί.

«Νέα από τον Παράδεισο», Ντέηβιντ Λοτζ, εκδ. BELL

Νέα από τον παράδεισο

1. Σύμφωνα με το κείμενο:

Ο κύριος Γουώλς, από το φόβο του για τα αεροπλάνα, πρώτα πρώτα _____ όλο το διάδρομο που οδηγούσε στο αεροπλάνο και _____ να προχωρήσει.

Όταν τελικά μπήκε στο αεροπλάνο και _____ στο κάθισμά του, άρχισε να _____ και να _____ και να _____ προσευχές.

Στη συνέχεια, παρακολούθησε _____ το βίντεο, όπου ένας χαμογελαστός φροντιστής πτήσης έδειχνε πώς φοράει κανείς το σωσίβιο.

Καθώς το αεροπλάνο άρχισε _____ με εκκωφαντικό θόρυβο στο διάδρομο, _____ τα μάτια του σφιχτά και _____ από τα μπράτσα του καθίσματος.

Όταν πια το αεροπλάνο _____ ύψος και _____ πάνω από τα σύννεφα, ο κύριος Γουώλς _____ και κρατιόταν με όλη του τη δύναμη _____ Τα μάτια του _____ συνεχώς.

Σιγά σιγά άρχισε _____ .

2. Φανταστείτε ότι ταξιδεύετε κι εσείς με το ίδιο αεροπλάνο και κάθεστε δίπλα στον κύριο Γουώλς. Δοκιμάστε διάφορους τρόπους για να τον ηρεμήσετε και να του εξηγήσετε ότι δε χρειάζεται να ανησυχεί, αφού το αεροπλάνο είναι μάλλον πιο ασφαλές μέσο από το αυτοκίνητο ή τη μοτοσικλέτα.

3. Στη συνέχεια, παίρνετε το ημερολόγιό σας και γράφετε ό,τι είδατε και ακούσατε, τι νομίζετε ότι σκεφτόταν και ένιωθε ο κύριος Γουώλς κατά τη διάρκεια της πτήσης.

4. Στο κείμενο συναντάμε τις παρακάτω λέξεις:
αναστάτωση, προβλήματα, φυλαχτό, κάθισμα, τρόμος, φροντιστής, σύννεφα, φως.
Μπορείτε να βρείτε κι άλλες από την ίδια οικογένεια λέξεων;
π.χ. δύναμη ⟶ δυναμώνω, δυνατός, δυναμικός, δυναμικά

Η Βαλεντίνα, η Σάλι και η Σβετλάνα στο

Στις 16 Ιουνίου 1963, οι Σοβιετικοί εκτόξευσαν τις διαστημικές συσκευές «Βοστόκ 5» και «Βοστόκ 6». Στη μία επέβαινε ο Βάλερι Μπικόφσκι και στην άλλη μια γυναίκα, η Βαλεντίνα Τερέσκοβα, η πρώτη γυναίκα κοσμοναύτης.

του Δημήτρη Κομητόπουλου

Αγαπημένο μου Διάστημα...

Η Βαλεντίνα Τερεσκόβα γεννήθηκε στις 6 Μαρτίου 1937, στο χωριό Μασλενίκοβο της Σοβιετικής Ένωσης. Αυτό πολύ νωρίς εκδήλωσε το πάθος της για τις

πτήσεις. Το 1959, μάλιστα, πραγματοποίησε την πρώτη της πτήση με αλεξίπτωτο. Μετά τη περιφημη τηλέδι του Γιούρι Γκαγκάριν στο Διάστημα, στις 12 Απριλίου 1961, η Τερεσκόβα έκανε μια κατοπτική στη Μόσχα, κερδίζοντας την επιθυμία της να γίνει κοσμοναύτης. Αλλά δεν ήταν αληθινό. Βρήκε αντιπάλεστη. Στις 14 Φεβρουαρίου 1962, αυτή και μερικές άλλες γυναίκες επιλέχτηκαν να εκπαιδευτούν για ένα ταξίδι στο Διάστημα. Η Τερεσκόβα πέρασε με απόλυτη επιτυχία τα τεστ αποφοίτησης, τις παραβολικές πτήσεις με περιπόλιο σε συνθήκες έλλειψης βαρύτητας και τις πτήσεις με αλεξίπτωτο, φτάνοντας διστηρικά σταθή, και κατάφερε τα διαστημικά της όνειρα πολύ πολύ ψηλά...

Από τη Βαλεντίνα στη Σβετλάνα

Η Σβετλάνα Σαβίτσκαγια γεννήθηκε στις 8 Αυγούστου 1948, στη Μόσχα.

Διάστημα

Στο 16 της αποφάσισε να γίνει κι αυτή πιλότος, αλλά την αποφάσισε λόγω του νεαρού της ηλικίας της. Όμως, δεν πτοήθηκε· αποφάσισε να γίνει αλεξιπτωτίστρια. Πράγματι, ύστερα από 18 πτήσεις έγινε ειδικός στην πτώση με αλεξίπτωτο.
Ένα χρόνο αργότερα, κατοχύρωσε τρεις πτήσεις από τη στρατόσφαιρα, καταρρίπτοντας κάθε φορά το παγκόσμιο ρεκόρ.
Στα 18 της έγινε δεκτή ως πιλότος και δύο χρόνια μετά πέταξε με μαχητικό αεροσκάφος.
Το 1972 αποφοίτησε από το Ινστιτούτο Αεροναυτικής της Μόσχας, με την ιδιότητα της μηχανικού μηχανολόγου, και το 1974 γράφτηκε σε σχολή δοκιμαστών πιλότων. Ως δοκιμαστής πιλότος, πέταξε με επιτυχία πάνω από είκοσι τύπους αεροσκαφών και κατέρριψε ακριβώς μεγάλο μέρος με υπερηχητικά αεροπλάνα. Το 1980 επιλέχτηκε να εκπαιδευτεί ως κοσμοναύτης.
Η Σαβίτσκαγια υποβλήθηκε στο ίδιο σκληρό πέρασμα με τους άντρες συναδέλφους της. Στις 19 Αυγούστου 1982 ταξίδεψε ως κοσμοναύτης ερευνητής, με τη πλήρωμα του «Σογιούζ Τ 7», μαζί με τον Λεονίντ Πόποφ και τον Αλεξάντερ Σερεμετιέφ.

Στο διαστημικό σταθμό «Σαλιούτ 7»...

Ο κοσμοναύτης Αναστόλ Μπερεζόβοι υποδέχτηκε τη Σαβίτσκαγια με μεγάλη ανακούφιση. Όμως, λίγο πρωΐτερα έκανε κάτι εντελώς αφυσικολόγητο: της είπε να τους μαγειρέψει το δείπνο! Η Σαβίτσκαγια, χωρίς να κάνει καμία, τον ρώτησε ότι δεν υπήρχε περίπτωση να κάνει κάτι τέτοιο. Ήταν δουλειά του ίδιου του Μπερεζόβοι, αφού αυτός ήταν ο αποκλειστικός!
Το πλήρωμα του «Σογιούζ Τ 7» έμεινε μία εβδομάδα στο «Σαλιούτ 7» εκτελώντας διάφορα πειράματα. Γιατί φτάνοντας στη Γη, η Σαβίτσκαγια δήλωσε: «Ανέκαθεν ονειρευόμουν το Διάστημα. Τώρα είμαι κάτι πλάσμα που σύντομα θα δημιουργήσει ένα κανονάκι σύστημα, θα κάνει κάτι μικρό και θα πετάει αφηλάτικρα τριάντα. Βέβαια πλάσμα και θεωρώ ότι ένα διαστημόπλοιο ή ένας δορυφόρος, ουσιαστικά, είναι ένα αεροπλάνο χωρίς φτερά. Θέλω πολύ να νιώσω τη φανταστική ταχύτητα των 28.000 χλμ. την ώρα...». Η Σαβίτσκαγια ξαναπέταξε στο διάστημα δύο χρόνια αργότερα. Στις 17 Ιουλίου 1984 συμμετείχε ως μηχανικός στο πλήρωμα του

«Σογιούζ Τ 12». Έτσι, έγινε η πρώτη γυναίκα που πέταξε δύο φορές στο Διάστημα. Επίσης, έγινε και η πρώτη γυναίκα που περπάτησε στο Διάστημα τρεισήμισι ολόκληρες ώρες.

Αλλά και από τη Σάλι Ράιντ

Τον Αύγουστο του 1978, η Σάλι Ράιντ, μια 27χρονη αστροφυσικός, πρόσκλεσε μαζί υγιείας για κοσμοναύτες. Χωρίς να κάνει καμία, δήλωσε συμμετοχή και, τελικά, επιλέχτηκε. Είναι αξιοσημείωτο ότι για 35 θέσεις παρουσιάστηκαν 1.000 γυναίκες υποψήφιες και περισσότεροι από 7.000 άντρες! Ανάμεσα στους 35 κατοπιλλάκτους παρουσιάστες συμπεριλαμβάνονταν και άλλες πέντε γυναίκες. Στις 18 Ιουνίου 1983, η Σάλι Ράιντ πέταξε με το «Τσάλεντζερ». Τέσσερις μέρες μετά, ήταν έτοιμη να παραγκωνιστεί στο ακρωτήριο Κανάβεραλ, όπου θα τους υποδέχτηκαν ο πρόεδρος Ρέιγκαν, ο οποίος εκτός όλων των άλλων βραβείων κάτι για να τιμήσει τη Σάλι Ράιντ ως την πρώτη Αμερικανίδα που ταξίδεψε στο Διάστημα. Όμως, οι κακές καιρικές συνθήκες δεν τα επέτρεψαν και το «Τσάλεντζερ» αναγκάστηκε να προσγειωθεί στην αεροπορική βάση Έντουαρντς, στο Νέο Μεξικό.

Στις 5 Οκτωβρίου 1984, η Σάλι Ράιντ έγινε η δεύτερη γυναίκα που πραγματοποίησε δύο διαστημικές πτήσεις. Την πρόλαβε η Σβετλάνα Σαβίτσκαγια για μερικούς μόνο μήνες.

Στην Τζούντιθ, την Κρίστα, την Καλπάνα και τη Λάουρα

Η Τζούντιθ Ρέσνικ είχε ήδη η πρώτη νεκρή γυναίκα κοσμοναύτης στο Διάστημα. Τον Ιανουάριο του 1986 σκοτώθηκε όταν εξεράγη το «Τσάλεντζερ». Μαζί της βρεκούν και η πρώτη γυναίκα αστρονόμος στο διαστημικό πρόγραμμα, η Κρίστα Μακόλιφ, η οποία είχε την ίδια τραγική κατάληξη. Στις 16 Ιανουαρίου 2003, στο διαστημόπλοιο «Κολομπία STS 107» πέθαναν δύο γυναίκες: η Ινδή Καλπάνα Τσάουλα και η Αμερικανίδα Λάουρα Κλαρκ. Λιπόκιες, όμως, ένα αντίβαρικό πλακίδιο, που αποκολλήθηκε την ώρα της εκτόξευσης, έγινε η αιτία να θρηνήσουμε νέα θύματα στην προσπάθεια εξερεύνησης του Διαστήματος.
Το «Κολομπία» αναγκάστηκε μπαίνοντας στην ατμόσφαιρα της Γης, στις 1 Φεβρουαρίου.

Σβετλάνα Σαβίτσκαγια

Τζούντιθ Ρέσνικ

Λάουρα Κλαρκ (πρώτη δεξιά), Καλπάνα Τσάουλα (δεύτερη)

Από τους Ερευνητές της εφημερίδας «Καθημερινή», 22/02/03

Η Βαλεντίνα, η Σάλι και η Σβετλάνα στο Διάστημα

1. Διαβάστε με προσοχή το άρθρο και διαλέξτε τη σωστότερη απάντηση.

Η Τερέσκοβα επιλέχτηκε να εκπαιδευτεί για ένα ταξίδι στο Διάστημα

α. στις 6 Μαρτίου 1937
β. στις 12 Απριλίου 1961
γ. στις 14 Φεβρουαρίου 1962

Η Σαβίτσκαγια έγινε δεκτή ως πιλότος

α. στα 16 της
β. στα 18 της
γ. στα 20 της

Η Σαβίτσκαγια πέταξε στο Διάστημα

α. το 1982 και το 1984
β. το 1982
γ. το 1984

Η Σάλι Ράιντ πέταξε στο Διάστημα

α. το 1983
β. το 1984
γ. το 1983 και το 1984

Το «Κολούμπια» ανατινάχτηκε

α. Τον Ιανουάριο του 1986
β. Τον Ιανουάριο του 2003
γ. Το Φεβρουάριο του 2003

2. Στην τάξη σας γίνεται ένας διαγωνισμός με τίτλο «Φανταστικές Διαστημικές Ιστορίες». Αφήστε ελεύθερη τη φαντασία σας και γράψτε πώς σας διάλεξαν για ένα διαστημικό ταξίδι, τι προετοιμασίες κάνατε, πού ταξιδέψατε, με πόσα χιλιόμετρα έτρεχε το διαστημόπλοιο, τι είδατε, πώς νιώσατε, πώς σας υποδέχτηκαν στην επιστροφή και ό,τι άλλο θέλετε. Μια επιτροπή από 5 συμμαθητές σας ψηφίζει για την καλύτερη ιστορία.

3. Η επιτροπή που ψήφισε την καλύτερη ιστορία γράφει και παρουσιάζει στην τάξη ένα μικρό κείμενο 150 περίπου λέξεων, όπου θα εξηγεί γιατί νομίζει ότι αυτή η ιστορία είναι η καλύτερη.

4. Στο κείμενο συναντάμε τις παρακάτω λέξεις:
ταξίδι, επιτυχία, όνειρα, πειράματα, εξερεύνηση
Μπορείτε να βρείτε κι άλλες από την ίδια οικογένεια λέξεων;
π.χ. δύναμη ⟶ δυναμώνω, δυνατός, δυναμικός, δυναμικά

5. Η λέξη αεροσκάφος είναι σύνθετη (αέρας + σκάφος).
Προσπαθήστε με τους συμμαθητές σας να βρείτε κι άλλες, κρατώντας σταθερό το πρώτο συνθετικό. Θα βρείτε ακόμα περισσότερες με τη βοήθεια του λεξικού.

Από το περιοδικό «Γεωτρόπιο» της εφημερίδας «Ελευθεροτυπία»

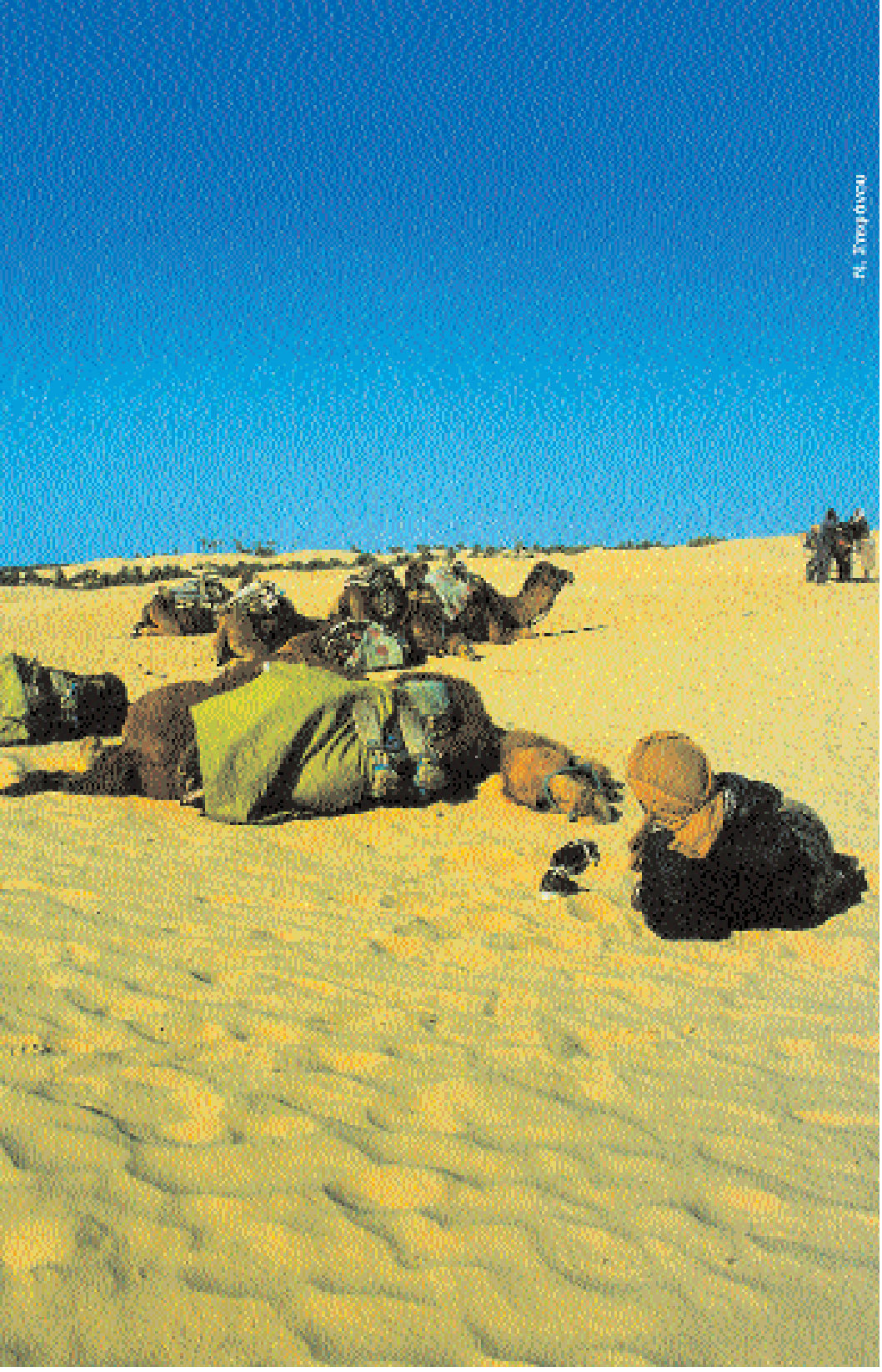

Π. Ζουμάνα

1 Το χειμώνα η κυκλοφορία ανάμεσα στα χωριά γίνεται πάνω στις παγωμένες λίμνες και τα ποτάμια.

2 Τα μικρά έλκηθρα αντικαθιστούν τα καροτσάκια την περίοδο του χειμώνα

3 Με σκούτερ κι έλκηθρα μεταφέρονται εύκολα άνθρωποι και προϊόντα πάνω στους πάγους

4 Το καραβάνι έχει σταθεί να ξαποστάσει. Οι καμήλες που χρησιμοποιούνται ως μεταφορικό μέσον, το γνωστό «πλοίο της ερήμου», είναι οι αρσενικές. Κάθε πότε πίνουν νερό οι καμήλες; Το καλοκαίρι κάθε δύο εβδομάδες και το χειμώνα μία φορά το μήνα!

5 Το ποδήλατο-ταξί είναι ένα μέσο μεταφοράς που συναντάται σε αρκετές χώρες του κόσμου. Η κουβανέζικη εκδοχή του είναι μια ιδιοκατασκευή αποτελούμενη από ένα τρίκυκλο ποδήλατο, στο οποίο έχει προσαρμοστεί ένα κάθισμα για τους επιβάτες και μια τέντα.
Η τέντα αυτή είναι απαραίτητη γιατί ο Ήλιος της Κούβας είναι πολύ καυτός. Επίσης είναι πολύ χρήσιμη στην περίπτωση μιας ξαφνικής μπόρας. Το κόμιστρο είναι χαμηλό και μια μικρή βόλτα στα στενά δρομάκια της Αβάνας είναι κάτι που αξίζει να δοκιμάσει κανείς.

Μεταφορικά μέσα σε διάφορα μέρη του κόσμου

1. Στην τάξη σας έχετε μια συζήτηση με θέμα «Μεταφορικά μέσα σε διάφορα μέρη του κόσμου». Έχετε βρει μερικές φωτογραφίες και σχόλια που τις συνοδεύουν αλλά δυστυχώς μπερδεύτηκαν με τα πράγματα του διπλανού σας. Τις τακτοποιείτε ξανά, γράφοντας τον αριθμό των σχολίων στα άδεια κουτάκια των φωτογραφιών. Συμπληρώστε, αν θέλετε, και με άλλες δικές σας φωτογραφίες.

2. Για την ίδια συζήτηση, χωρίζεστε σε δύο ομάδες και βρίσκετε πληροφορίες από την εγκυκλοπαίδεια για τους Λάπωνες των πάγων και τους Βεδουίνους της ερήμου και τις συνήθειές τους. Τις πληροφορίες αυτές η κάθε ομάδα τις παρουσιάζει και προφορικά στην τάξη.

3. Στο κείμενο συναντάμε τις λέξεις ***παγωμένος, καυτός.***
Μπορείτε να βρείτε κι άλλες από την ίδια οικογένεια λέξεων;
π.χ δυνατός ⟶ δυναμώνω, δύναμη, δυναμικός, δυναμικά

4. Στα σχόλια που συνοδεύουν τις φωτογραφίες διαβάζουμε:
Ο ήλιος της Κούβας είναι ***πολύ καυτός***
Η τέντα είναι ***πολύ χρήσιμη*** στην περίπτωση μιας ξαφνικής μπόρας

Δοκιμάστε να βάλετε τη λέξη **(πάρα) πολύ** μπροστά και στα υπόλοιπα επίθετα και επιρρήματα και ξαναδιαβάστε τα σχόλια.

ΚΑΛΙΦΟΡΝΙΑ - ΚΟΥΒΕΪΤ

Σαν διαφημιστικές μπροσούρες δύο διαφορετικών κόσμων που συνυπάρχουν στον ίδιο πλανήτη στέκονται πλάι πλάι οι φωτογραφίες των πολυτελών αυτοκινήτων της Καλιφόρνια και η παρέα καμηλών από το Κουβέιτ που κοιτάνε με καμάρι τον φακό. Αυτοκίνητο και καμήλα αποτελούν άλλωστε αμφότερα μεταφορικά μέσα. Τα μεν χλιδάτα, άνετα, αλλά ρυπογόνα και συχνά ανεπιτελεστικά στους μποτιλιαρισμένους δρόμους, τα δε άβολα και τραπεινά, αλλά αφοπλωμένα, ανθεκτικά και φιλικά προς το περιβάλλον. Αφήστε που δεν χρειάζονται και service...

Από το περιοδικό «ΟΙΚΟ» της εφημερίδας «Καθημερινή»

Καλιφόρνια - Κουβέιτ

1. Συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα με τα πλεονεκτήματα (τα καλά στοιχεία) και μειονεκτήματα (τα κακά στοιχεία) των δύο μεταφορικών μέσων που βλέπετε στις φωτογραφίες.

Πλεονεκτήματα	**Μειονεκτήματα**
1ο μεταφορικό μέσο	**1ο μεταφορικό μέσο**
2ο μεταφορικό μέσο	**2ο μεταφορικό μέσο**

2. Χωριστείτε σε δύο ομάδες και διαλέξτε δύο διαφορετικά μεταφορικά μέσα η καθεμία για να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα με τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματά τους.

Πλεονεκτήματα	**Μειονεκτήματα**
1ο μεταφορικό μέσο	**1ο μεταφορικό μέσο**
2ο μεταφορικό μέσο	**2ο μεταφορικό μέσο**

3. Βρείτε στο χάρτη την Καλιφόρνια και το Κουβέιτ και γράψτε από μια εγκυκλοπαίδεια λίγες πληροφορίες για τα μέρη αυτά (πληθυσμός, γλώσσα, οικονομία, θρησκεία και ό,τι άλλο θέλετε να θυμάστε).

4. Μπορείτε να βρείτε το συγκριτικό και απόλυτο υπερθετικό βαθμό των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου;

Θυμηθείτε ότι στο παράδειγμα

«Οι καμήλες είναι ανθεκτικότερο (πιο ανθεκτικό) μεταφορικό μέσο» η λέξη

«ανθεκτικότερο (πιο ανθεκτικό)»

είναι συγκριτικού βαθμού, γιατί δείχνει ότι συγκρίνουμε τις καμήλες

με ένα άλλο μεταφορικό μέσο και βλέπουμε ότι αντέχουν περισσότερο.

Θυμηθείτε ακόμα ότι στο παράδειγμα

«Η καμήλα είναι ένα ανθεκτικότατο (πολύ ανθεκτικό) μεταφορικό μέσο» η λέξη

«ανθεκτικότατο (πολύ ανθεκτικό)» είναι απόλυτου υπερθετικού βαθμού, γιατί δείχνει ότι η

καμήλα αντέχει τόσο πολύ, που δε συγκρίνεται με άλλα μεταφορικά μέσα.

ΤΑΞΙΔΙ

[Το Εκουαδόρ φιλοξενεί περισσότερα από 20.000 είδη φυτών. Στα δάση του ζουν 1.700 διαφορετικά πουλιά, όσο για τα θηλαστικά... υπάρχουν 100 είδη μόνο νυχτερίδας. Ολόκληρο το ανατολικό τμήμα του καλύπτεται από τη ζούγκλα της άνω κοιλάδας του Αμαζονίου.]

Μερικές χρήσιμες ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Πώς να πάτε: Αναζήτησε πτήσεις εκ νέου μόνο για το Εκουαδόρ. Ίσως σφαιρικές δίνες σκεφτείτε; Αν θέλετε πρακτικές πληροφορίες, μπείτε στο Βιβλιοπωλείο Ταξιδιωτικών Βιβλίων Λυμπερόπουλος. Μη ξεχάσετε ο,τιδήποτε λείπει, ψάξτε τα σε αυτό το μέρος.

Δόντι με δόντι: Μη μείνετε χωρίς ιατρική βοήθεια. Η ιδιωτική ασφάλεια σας θα σας κάνει πολύ καλό. Μπορείτε πάντα να κάνετε ένα τηλεφώνημα στο 4 και 15 μέρες και ο μέσος ταξιδιώτης θα κάνει τουλάχιστον δύο ασθένειες. Δείτε τις σελίδες 10-15 στο Lonely Planet, Ecuador and Galapagos, ή τις σελίδες 50-55 στο Rough Guide, Ecuador and Galapagos, αν θέλετε εξαιρετικές, πολύ τελευταίες και βιβλιογραφία, σελίδα 4 ν μέρος. Ο ταξιδιώτης κάνει μόνο 1 μέρος. Ο ταξιδιώτης κάνει μόνο 1 μέρος. Ο ταξιδιώτης κάνει μόνο 1

Ταξίδι στο Εκουαδόρ

1. Διαβάστε προσεκτικά το κείμενο και απαντήστε με Σωστό ***(Σ)*** ή Λάθος ***(Λ)***.

α. Στο Εκουαδόρ υπάρχουν περισσότερα από 1700 είδη φυτών ☐

β. Εκεί ζουν 100 νυχτερίδες ☐

γ. Στο Εκουαδόρ δεν μπορεί να πάει κανείς απευθείας ☐

δ. Είναι πολύ εύκολο να βρει κανείς εισιτήρια με την Iberia ☐

ε. Στο Εκουαδόρ πρέπει να έχετε μαζί σας φιλμ και εντομοαπωθητικό ☐

στ. Το εθνικό νόμισμα του Εκουαδόρ είναι το σούκρε ☐

ζ. Ο φόρος για να μπει και να βγει κάποιος από τη χώρα είναι 20 δολάρια ☐

η. Στο Εκουαδόρ μπορεί κάποιος να κολλήσει κίτρινο πυρετό και ελονοσία ☐

2. Βρείτε στο χάρτη το Εκουαδόρ και παρουσιάστε στην τάξη μερικές πληροφορίες γι' αυτό.

3. Χωρίζεστε σε δύο ομάδες, βρίσκετε στην εγκυκλοπαίδεια και παρουσιάζετε πληροφορίες για τον κίτρινο πυρετό και την ελονοσία.

4. Αποφασίζετε να ταξιδέψετε σε ένα μέρος της Ελλάδας ή του εξωτερικού και φτιάχνετε ένα κατάλογο όπου σημειώνετε μερικές χρήσιμες πληροφορίες.
Μην ξεχάσετε να γράψετε πώς θα πάτε, τι θα πάρετε μαζί σας, πόσα χρήματα θα χρειαστείτε, τι πρέπει να προσέξετε για την υγεία σας και ό,τι άλλο νομίζετε σημαντικό.

5. Στις χρήσιμες πληροφορίες για το ταξίδι στο Εκουαδόρ συναντάμε επίθετα όπως τα παρακάτω:
αεροπορικές εταιρείες, ορειβατικά παπούτσια, εμφιαλωμένο νερό.
Μπορείτε να συζητήσετε με τους συμμαθητές σας αν έχουν συγκριτικό και υπερθετικό βαθμό και γιατί;

Θυμηθείτε ότι μερικά επίθετα δεν έχουν συγκριτικό και υπερθετικό βαθμό.
Για παράδειγμα δεν έχουν όσα επίθετα φανερώνουν ύλη (*πέτρινος *τοίχος = από πέτρα),
καταγωγή (*περσικό *χαλί = από την Περσία), τόπο (*θαλάσσιο *πέρασμα = στη θάλασσα),
χρόνο (*χειμωνιάτικα *ρούχα = του χειμώνα),
κάτι που δεν αλλάζει (*πρωτότοκο *παιδί=γεννήθηκε πρώτο),
μερικά επίθετα που αρχίζουν με α-στερητικό (λέγεται έτσι γιατί στερεί τη λέξη από
την αρχική της σημασία, της δίνει αντίθετη σημασία,
π.χ.* αξέχαστο *ταξίδι: ένα ταξίδι που δε θα ξεχάσουμε).

6. Στο κείμενο βλέπετε λέξεις σε κύκλο που δεν έχουν μπροστά τους κανένα επίθετο (λέμε δηλαδή *σαγιονάρες* και όχι ***λαστιχένιες*** σαγιονάρες, ***άνετες*** σαγιονάρες).
Μπορείτε να βρείτε κι άλλα τέτοια επίθετα για τις λέξεις σε κύκλο;

Με ένα σκάφανδρο...

Το καλοκαίρι που μας πέρασε, ενώ ήμουν διακοπές στην Κρήτη, μου συνέβη κάτι υπερφυσικό. Κατέβηκα με ένα ειδικό διαμορφωμένο σκάφανδρο στο βυθό της θάλασσας!

Ήμασταν στην παραλία όταν η γιαγιά μου με πληροφόρησε ότι είχε έρθει στο νησί ένας μακρινός μου θείος. Το απόγευμα ήρθε στο σπίτι μας και μου είπε ότι είχε φέρει μαζί του το κάτερό του και το σκάφανδρό του. Μου υπόσχεθηκε να με πάει μια βόλτα στο βυθό της θάλασσας το επόμενο πρωί. Εγώ, φυσικά, άλλο που δεν ήθελα.

Το επόμενο πρωί ξύπνησα πολύ νωρίς. Είχαμε συνεννοηθεί να έρθει να με πάρει ο θείος μου στις 7 το πρωί. Όλα τα βράδυ δεν είχα κοιμηθεί καθόλου από τον ενθουσιασμό. Σε λίγο φτάσαμε στη θάλασσα. Το κότερο μάς περίμενε εκεί. Ετοιμάσαμε τα μεγάλα ταξίδι μας. Μόλις φτάσαμε στο ανοικτό, ο θείος μου αποφάσισε πως ήρθε η ώρα να βουτήξουμε. Κατεβάσαμε το σκάφανδρο στη θάλασσα.

Εγώ είχα ακούσει και διαβάσει πολλά για τα βυθό της θάλασσας, αλλά αυτό που είδα μ' έκανε να τρίβω τα μάτια μου. Στην αρχή έβλεπα πολλά μικρά ψαράκια που κινούνταν κατά ομάδες. Σε πιο μεγάλο βάθος αρχίσαμε να βλέπουμε πιο ενδιαφέροντα πράγματα. Είδα πολύχρωμα ψάρια να περνάνε από μπροστά μου, ψάρια που διάφεραν σε μέγεθος και σχήμα. Όμως αυτό που τράβηξε την προσοχή μου ήταν το εκβαμβυστικό τοπίο. Τα βράχια είχαν διάφορα σχήματα. Άλλα είχαν τρύπες, άλλα μεγάλες μυτερές άκρες και άλλα είχαν πάνω πολλά φυτά που σου τραβούσαν την προσοχή. Όσο πιο πολύ κατεβαίναμε τόσο τα ταξίδι μας αποκτούσε κάποια ομορφιά. Τώρα μπορούσαμε να δούμε λιγάκι λιγάκι ψάρια, όπως σαλάχια, ιπποκάμπους, ξιφίες... πάφτικά κάθαμε ένα δυνατό κτύπημα. Με τις ειδικές, κινούμενες κάμερες του σκάφανδρου ανακαλύψαμε ότι ένας τεράστιος λευκός καρχαρίας μάς είχε βάλει στο μάτι. Ευτυχώς κατοφέραμε να τον διώξουμε. Συνεχίσαμε τα ταξίδι μας. Μετά κάναμε κάτι που έμοιαζε με σπίτι. Το είπα στο θείο μου αλλά δε με πίστεψε. Όμως εγώ επέμενα και... δεν είχα δίκιο. Είχαμε ανακαλύψει μια υποβρύχια πόλη! Ήμουν σίγουρος πως ήταν η Ατλαντίδα. Δεν πιστεύαμε στα μάτια μας! Μόλις ανεβήκαμε στην επιφάνεια, θα έλεγα αυτή την ιστορία σε όλους τους γνωστούς μου.

Όμως, η φωνή του θείου μου με επανέφερε στην πραγματικότητα: «Η μηχανή δε δουλεύει», μου είπε. Έπειτα από ώρα ανακαλύψαμε ότι ένα γρανάζι καλώδιο είχε κολλήσει στην προπέλα μας. Ωστόσο, ο θείος μου είχε τη λύση και σ' αυτό το πρόβλημα. Με το πέταγμα κάθε κομμάτι άλλο το πλοίο διαπερόστηκε από ηλεκτρικό ρεύμα. Το καλαμάρι αποκολλήθηκε αμέσως.

Συνεχίσαμε να προχωράμε προς τα κάτω. Βλέπαμε ψάρια που δεν είχα δει ποτέ κανένα ανθρώπινο μάτι. Δάκρυα και αποκρουστικά, με κοφτερά δόντια και αλλόκοτα σχήματα. Όμως, είδα και κάτι άλλο. Ένα υποβρύχιο! Ήμουν σίγουρος ότι το είχα χάσει. «Υποβρύχιο κλίδι», συλλογιστήκα. Αλλά το πιο περίεργο ήταν ότι πάνω του έγραφε με άσπρα, ξεθωριασμένα γράμματα «NAUTILUS». Αποφασίσαμε ότι έπρεπε να ανεβούμε. Μας τράβηξε την προσοχή όμως ένα τεράστιο μύδι που μέσα του είχε ένα μαργαριτάρι. Θα αξίζε άπειρα ευρώ! Με μια ειδική δεγκάνα προσπαθήσαμε να το μαζέψουμε, όμως το μύδι έκλεισε ξαφνικά και κόπηκε η δεγκάνα.

Αρχίσαμε ν' ανεβαίνουμε προς τα πάνω. Και τότε είδα το πιο συνταρακτικό, το πιο μυστηριώδες απ' όλα. Ήταν ένα πελώριο τέρας. Το μόνο που πρόλαβα να δω ήταν το γιγαντώδες κεφάλι του. Ήταν σπαστό και είχε τρία κόκκινα μάτια. Τα είδα να εξαφανίζεται σε μια σπηλιά. Πετάχτηκα πάνω. Καθώς ανεβαίναμε τα είπα στο θείο μου αλλά δε με πίστεψε. Μου είπε ότι ύστερα απ' αυτό τα ταξίδι ήταν φυσικό να βλέπω τέρατα.

Είχαμε ταξιδέψει πολύ μακριά. Ήμουν σίγουρος πως μόλις ανεβαίναμε δε θα σταματούσα να μιλάω γι' αυτή την κινηματογραφική ιστορία. Όμως, θα βγαίναμε ποτέ εξω; Μήπως δε θα μπορούσα να το πω σε κανένα; Μήπως ήταν ένα όνειρο; Ποτέ δε θα μάθω...

Στάθης Δάρος, 13 χρόνων

Με ένα σκάφανδρο

1. Διαβάστε προσεκτικά το κείμενο που έγραψε ο δεκατριάχρονος Στάθης Δάρας και διαλέξτε τη σωστότερη απάντηση.

Ο Στάθης πήγε μια βόλτα στο βυθό της θάλασσας

α. με έναν ιππόκαμπο
β. με τη γιαγιά του
γ. με ένα θείο του

Το δυνατό χτύπημα που ένιωσαν ήταν από

α. ένα καρχαρία
β. ένα τεράστιο σαλάχι
γ. ένα γιγάντιο καλαμάρι

Καθώς ανέβαιναν προς τα πάνω είδαν

α. άσχημα ψάρια με κοφτερά δόντια
β. ένα πελώριο τέρας με τρία κόκκινα μάτια
γ. ένα υποβρύχιο

Στο τέλος της ιστορίας ο Στάθης αναρωτιέται

α. αν όλα αυτά ήταν ένα όνειρο
β. αν ανακάλυψε την Ατλαντίδα
γ. αν θα έβλεπε κανέναν όταν θα έβγαινε από τη θάλασσα

2. Χωρίζεστε σε δύο ομάδες. Η πρώτη βρίσκει από μια εγκυκλοπαίδεια και παρουσιάζει στην τάξη πληροφορίες για τη χαμένη Ατλαντίδα και η άλλη κάνει το ίδιο με δύο από τα ψάρια που συναντάμε στο κείμενο.

3. Έχετε εξερευνήσει ποτέ το βυθό της θάλασσας, μια σπηλιά στο βουνό, ένα ερειπωμένο σπίτι ή κάτι άλλο; Μπορείτε να μιλήσετε στην τάξη για τις εμπειρίες σας, να γράψετε τις ιστορίες σας, να τις συγκεντρώσετε και να φτιάξετε ένα βιβλιαράκι με τίτλο «Παράξενες ιστορίες». Τρυπάτε τις σελίδες με τις ιστορίες και τις ενώνετε γερά με ένα κομμάτι σπάγκο. Για το εξώφυλλο ζωγραφίστε εσείς οι ίδιοι κάτι που να έχει σχέση με τις ιστορίες που γράψατε.

4. Βλέπετε τις υπογραμμισμένες λέξεις; Μπορείτε να παίξετε με αυτές, αν βάλετε στη θέση τους άλλες που έχουν αντίθετη σημασία
(π.χ. Ευτυχώς καταφέραμε να διώξουμε τον καρχαρία → Δυστυχώς καταφέραμε να διώξουμε τον καρχαρία)

Ξαναδιαβάζοντας το κείμενο θα δείτε ότι μερικές φορές γίνεται πιο αστείο.

ΕΥΤΥΧΩΣ *το τρένο δεν έτρεχε*

Τύχη βουνό

Ευτυχώς που το τρένο δεν έτρεχε, ευτυχώς που ο μηχανοδηγός είχε άριστα αντανακλαστικά, ευτυχώς που τα βαγόνια σταμάτησαν στα πρώτα 70 μέτρα της βάθους 300 μ. χαράδρας, ευτυχώς που μετά απ' όλ' αυτά οι γιατροί διέγνωσαν μόνο κατάγματα.

Μπόινγκ «έμεινε» από λάστιχο

Με τους χειρότερους οιωνούς ξεκίνησε χθες το πρωί το ταξίδι για τους 42 επιβάτες και το θιμελές πλήρωμα του Μπόινγκ 737 της Ολυμπιακής που εκτελούσε την πτήση Αθήνα-Βιέννη. Κατά την απογείωση του αεροσκάφους από το «Ελευθέριος Βενιζέλος», λίγο πριν από τις 10 το πρωί, υπέστη ζημιά ένα από τα λάστιχα των τροχών, με αποτέλεσμα ο πιλότος να επικοινωνήσει με τον πύργο ελέγχου του αεροδρομίου ζητώντας να πραγματοποιήσει προσγείωση ασφαλείας. Αμέσως κινητοποιήθηκαν οι αρμόδιες υπηρεσίες του αεροδρομίου, οι οποίες όμως δεν χρειάστηκε να επέμβουν, αφού το «τραυματισμένο» Μπόινγκ προσγειώθηκε με ασφάλεια στις 10.10.

Οι επιβάτες προωθήθηκαν στον προορισμό τους με άλλο αεροσκάφος, χωρίς άλλο απρόοπτο. Σύμφωνα με μηχανικούς της Ολυμπιακής, η διάρρηξη του ελαστικού σε έναν από τους τροχούς είναι συνηθισμένο συμβάν και δεν θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια του αεροσκάφους.

Αντίθετα, τα πράγματα γίνονται πολύ πιο δύσκολα στην περίπτωση που υποστούν βλάβη περισσότεροι τροχοί, αφού σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο είναι πιο δύσκολο για τον πιλότο να ελέγξει απολύτως το αεροσκάφος κατά την τροχοδρόμησή του.

Από την εφημερίδα «Ελευθεροτυπία», 04/12/02

ΑΠΕ

Ευτυχώς τα βαγόνια σταμάτησαν στα πρώτα 70 μέτρα της βάθους 300 μέτρων χαράδρας. Από τους 19 επιβάτες που μεταφέρθηκαν στο νοσοκομείο παρέμειναν για νοσηλεία οι δέκα

Τύχη βουνό

1. Διαβάστε προσεκτικά και απαντήστε με Σωστό ***(Σ)*** ή Λάθος ***(Λ)***.

α. Στη σελίδα αυτή της Ελευθεροτυπίας διαβάζουμε για ένα ατύχημα με τρένο ☐

β. Το ατύχημα με το τρένο έγινε στην Πελοπόννησο ☐

γ. Ο οδηγός του τρένου έτρεχε αλλά είχε πολύ καλά αντανακλαστικά ☐

δ. Τελικά οι τραυματίες είχαν μόνο σπασίματα ☐

ε. Το μπόινγκ που «έμεινε» από λάστιχο πήγαινε από την Αθήνα στη Βιέννη ☐

στ. Οι επιβάτες μαζί με το πλήρωμα ήταν 737 ☐

ζ. Το πρόβλημα με το μπόινγκ ήταν ότι έπαθε λάστιχο σε δύο τροχούς του ☐

η. Τελικά οι επιβάτες πήγαν στη Βιέννη με άλλο αεροσκάφος ☐

2. Στην τάξη σας θα γίνει μια συζήτηση με θέμα «Λιγότερα θύματα λιγότερα ατυχήματα». Γράφετε ένα κείμενο 200 περίπου λέξεων για ένα ατύχημα με οποιοδήποτε μεταφορικό μέσο που είδατε, ακούσατε ή διαβάσατε και το παρουσιάζετε στην τάξη. Μπορείτε, αν θέλετε, να δώσετε κάποιες συμβουλές και να προτείνετε τρόπους που θα μπορούσε να μην έχει γίνει το ατύχημα (π.χ. Αν το παιδί καθόταν στο πίσω μέρος του αυτοκινήτου, δε θα τραυματιζόταν).

3. Ευτυχώς που το τρένο δεν έτρεχε
Ευτυχώς που ο μηχανοδηγός είχε άριστα αντανακλαστικά
Ευτυχώς που τα βαγόνια σταμάτησαν στα πρώτα 70 μέτρα της βάθους 300 μ. χαράδρας

Αν το τρένο έτρεχε _____

Αν ο μηχανοδηγός _____

Αν τα βαγόνια _____

Φανταστείτε τι θα γινόταν και συμπληρώστε τις προτάσεις που λείπουν.

Περιοχή Επιβατών/Passengers Area

Περιοχή Ελεύθερης Πρόσβασης/All Users Area

Περιοχή Περιορισμένης Πρόσβασης/Restricted Area

Ελεγκτήρια Γισεσεπρίων/Check-in Counters

Εκδοτήρια Γισεσεπρίων/Ticket Counters

Εστιατόρια – Cafés/Restaurants – Cafés

Καταστήματα/Shops

Αίθουσες Αναμονής Διακεκριμένης Θέσης/
Business-Class Lounges

Υπηρεσίες/Services

Κυλιόμενος Διάδρομος/Travelator

Γραφεία Πληροφοριών/Information Desks

Στάση Λεωφορείου/Bus Stop

Χώρος Στάθμευσης Ταξί/Taxis

Χώροι για Άτομα με Ειδικές Ανάγκες
Areas for Handicapped Persons

Αντιπροσωπείες Πτήσεων/Transfer Desks

Σημείο Συνάντησης/Meeting Point

Παραλαβή Αποσκευών/Baggage Reclaim

1 Ελεγκτήρια Άμεσης Εξυπηρέτησης
Express Check-in Counters

2 Έλεγχος Υπερμεγεθών Αποσκευών
Oversize Baggage Check-in

$ Αυτόματα Ανταλλακτήρια Συναλλάγματος
Automatic Exchange Machines (AEMs)

€ Αυτόματες Μηχανές Αναλήψεων
Automatic Teller Machines (ATMs)

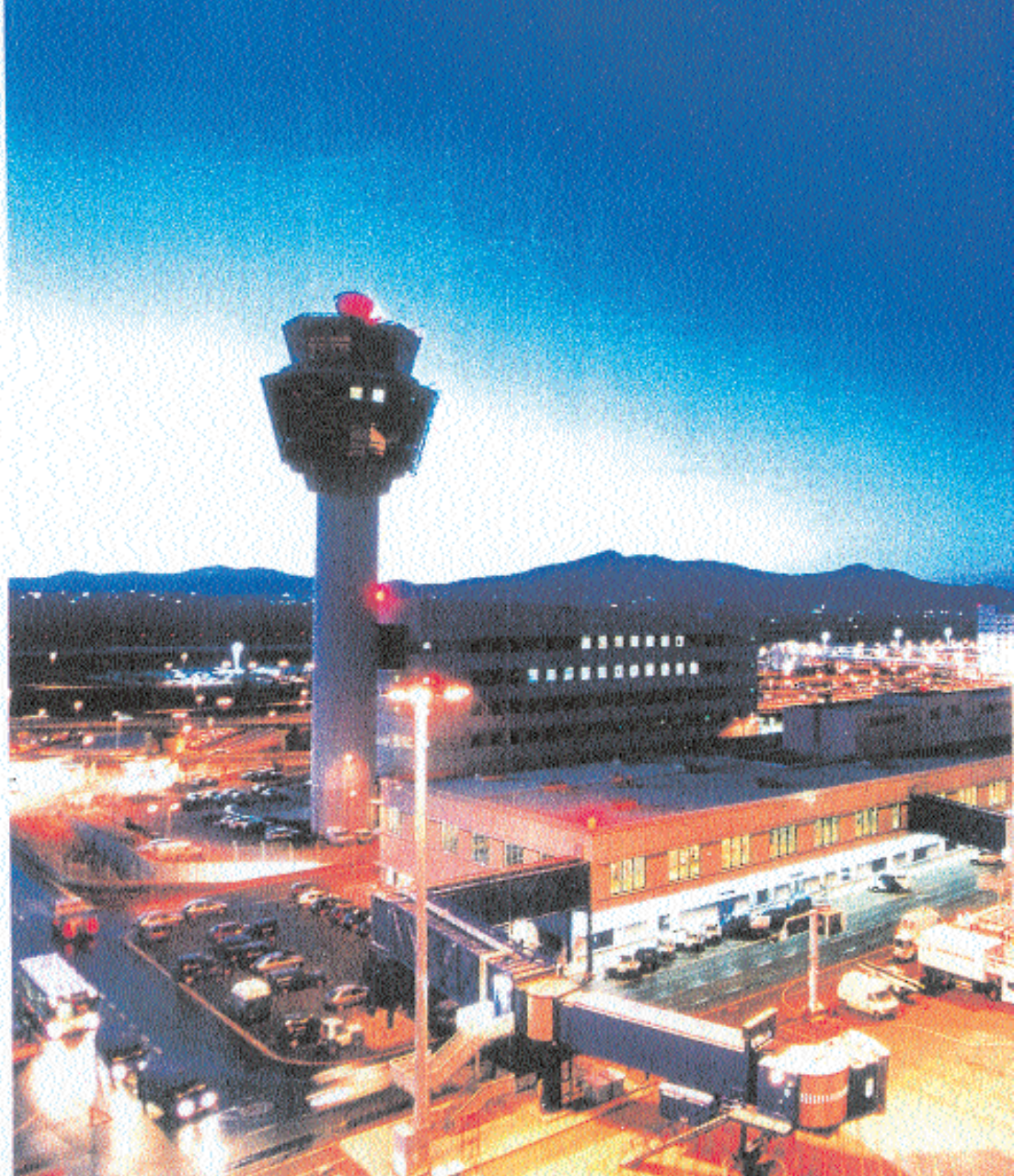

Χάρτης Κεντρικού Αεροσταθμού / Main Terminal Map

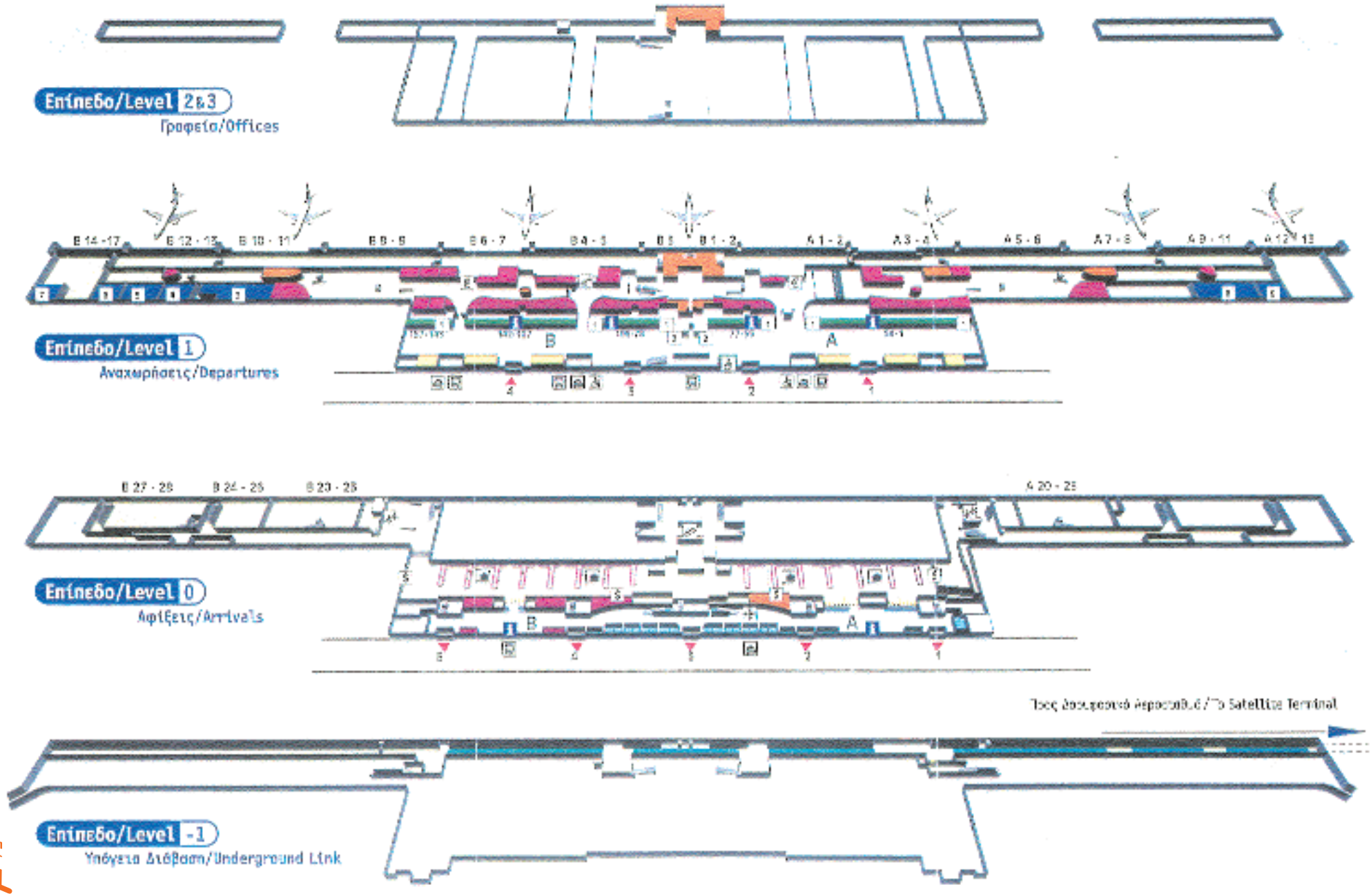

Στο Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος»

1. Παρατηρήστε προσεκτικά το σχεδιάγραμμα, τα σύμβολα και τις επεξηγήσεις τους και απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις.

α. Σε ποιο επίπεδο και σε ποια χρωματισμένα σημεία μπορεί να βγάλει κάποιος και να ελέγξει το εισιτήριό του;

β. Σε ποια επίπεδα λειτουργούν εστιατόρια-καφετέριες στο αεροδρόμιο και πώς είναι χρωματισμένα τα σημεία αυτά;

γ. Πού μπορεί κανείς να ψωνίσει;

δ. Για ποιο σύμβολο πρέπει να ψάξει κάποιος που θέλει να πάρει τις βαλίτσες του;

ε. Πού θα πάει κάποιος που θέλει να αλλάξει συνάλλαγμα;

στ. Πού θα πάει κάποιος που θέλει να πάρει χρήματα από αυτόματο μηχάνημα;

2. Το λεωφορείο του αεροδρομίου μόλις σας άφησε στις Αφίξεις (επίπεδο 0), γιατί περιμένετε ένα φίλο σας που μόλις έχει φτάσει από Αλεξανδρούπολη και σας περιμένει στο σημείο συνάντησης που βλέπετε στο σχεδιάγραμμα. Καθώς μιλάτε μαζί του στο κινητό τηλέφωνο τού εξηγείτε από πού περνάτε και τι βλέπετε δεξιά και αριστερά σας.

3. Αν θέλετε, μπορείτε να γράψετε τον προηγούμενο διάλογο.

4. Συνεχίστε τις προτάσεις όπως στο παράδειγμα:

Στο αεροδρόμιο, όπου βλέπουμε…

εκδοτήρια εισιτηρίων, μπορούμε να **βγάλουμε εισιτήρια**

ελεγκτήρια εισιτηρίων, μπορούμε να _____

εστιατόρια, μπορούμε να _____

καταστήματα, μπορούμε να _____

αίθουσες αναμονής, μπορούμε να _____

γραφεία πληροφοριών, μπορούμε να _____

στάση λεωφορείου, μπορούμε να _____

χώρο στάθμευσης ταξί, μπορούμε να _____

παραλαβή αποσκευών, μπορούμε να _____

αυτόματα ανταλλακτήρια συναλλάγματος, μπορούμε να _____

αυτόματες μηχανές αναλήψεων, μπορούμε να _____

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

FAX: 010 5228.591

Τώρα η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ σας δίνει τη δυνατότητα να στείλετε τις Μικρές Αγγελίες σας, ταχυδρομικά ! Συμπληρώστε μόνο τα στοιχεία και στείλτε το απόκομμα.

Ημερομηνία Δημοσίευσης : _____

Γράψτε με κεφαλαία το κείμενο της αγγελίας σας.

ΟΝΟΜΑ : _____ ΕΠΩΝΥΜΟ : _____

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ : _____ ΤΑΧ. ΚΩΔ. : _____

ΠΕΡΙΟΧΗ : _____ ΤΗΛΕΦΩΝΟ : _____

ΤΡΟΠΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

Επιθυμώ να πληρώσω την Μικρή Αγγελία που σας στέλνω, με τον εξής τρόπο :

- Ταχυδρομική επιταγή ☐
- Τραπεζική επιταγή ☐
- Πιστωτική κάρτα ☐

- DINERS CLUB ☐
- ΕΘΝΟΚΑΡΤΑ ☐
- EUROCARD ☐
- MASTERCARD ☐
- ΕΜΠΟΡΟΚΑΡΤΑ VISA ☐
- ΕΜΠΟΡΟΚΑΡΤΑ ☐
- CITIBANK VISA ☐
- ALPHACARD VISA ☐
- ALPHACARD 2000 ☐
- XIOSBANK VISA ☐
- ΙΟΝΟΚΑΡΤΑ VISA ☐
- ERGOCARD VISA ☐
- CRETACARD VISA ☐
- INTERAMERICAN VISA ☐
- AMERICAN EXPRESS ☐

Νο κάρτας : _____

Ημ/νία Λήξης : _____

Υπογραφή : _____

- ☐ Ακίνητα Περιοχής Δήμου Αθήνας
- ☐ Ακίνητα Ανατολικής Περιοχής Αθήνας
- ☐ Ακίνητα Βόρειας Περιοχής Αθήνας
- ☐ Ακίνητα Νότιας Περιοχής Αθήνας
- ☐ Ακίνητα Δυτικής Περιοχής Αθήνας
- ☐ Ακίνητα Πειραιά & Δήμων
- ☐ Υπόλοιπο Ν. Αττικής
- ☐ Ακίνητα σε όλη τη Χώρα
- ☐ Πωλήσεις Εξοχικών Κατοικιών
- ☐ Ενοικιάσεις Εξοχικών Κατοικιών
- ☐ Πωλήσεις Καταστ. & Επαγγ. χώρων
- ☐ Ενοικιάσεις Καταστ. & Επαγγ. χώρων
- ☐ Πωλήσεις Επιχειρήσεων
- ☐ Ενοικιάσεις Επιχειρήσεων
- ☐ Ενοικιάσεις Ακινήτων
- ☐ Ζητούνται Ακίνητα
- ☐ Ακίνητα Εξωτερικού
- ☐ Πωλήσεις Οικοπέδων - Κτημάτων
- ☐ Πωλήσεις Τηλεφώνων
- ☐ Τουρισμός - Εκδρομές - Ταξίδια
- ☐ Συνεργάτες - Συνέταιροι
- ☐ Τροχόσπιτα - Είδη Κάμπινγκ
- ☐ Μαθήματα
- ☐ Κομπιούτερς
- ☐ Πωλήσεις Αυτοκινήτων
- ☐ Ενοικιάσεις Αυτοκινήτων
- ☐ Κλιματισμός - Ηλιακή Ενέργεια
- ☐ Μοτοσυκλέτες
- ☐ Σκάφη
- ☐ Ντετέκτιβ
- ☐ Κατοικίδια Ζώα
- ☐ Πωλήσεις - Αγορές Ειδών
- ☐ Δίκαι Ευχηρίου
- ☐ Εργα Τέχνης
- ☐ Γιατροί
- ☐ Επιπλα
- ☐ Επισκευές
- ☐ Ζητούν Εργασία
- ☐ Ζητούνται Στελέχη Επιχειρήσεων
- ☐ Ζητούνται Υπάλληλοι Γραφείου
- ☐ Ζητούνται Οικιακοί Βοηθοί - Νοσοκόμες
- ☐ Ζητούνται Εργατοϋπάλληλοι
- ☐ Ζητούνται Διάφορες Ειδικότητες
- ☐ Διάφορα

ΚΟΣΤΟΣ

Κείμενο μέχρι 15 λέξεις : **Κυριακές 9 ευρώ**

Κάθε επιπλέον λέξη : **0,10 ευρώ η λέξη.**

Περισσότερες από **50** λέξεις: **0,50 ευρώ η λέξη.**

Καθημερινές 7 ευρώ

Κάθε επιπλέον λέξη: **0,10 ευρώ η λέξη.**

Περισσότερες από **50** λέξεις: **0,30 ευρώ η λέξη.**

Παρακαλούμε να στείλετε το απόκομμα στη Διεύθυνση :

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Τμήμα Μικρών Αγγελιών

Βερανζέρου 34 1ος όροφος,104 32 Αθήνα

Για περισσότερες πληροφορίες τηλεφωνήστε: 010 5249.539

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Παρακαλούμε όπως φροντίζετε να στέλνετε το απόκομμα οπωσδήποτε 5 εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα που επιθυμείτε να δημοσιευθεί η αγγελία σας.

ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ

ΑΙΓΥΠΤΟΣ

Τετραήμερη 380, οκταήμερη κρουαζιέρα Νείλου 700. Περιλαμβάνονται: Ξενοδοχείο lux RAMSES HILTON, κρουαζιερόπλοιο lux, πλήρης διατροφή, ξεναγήσεις, περιηγήσεις, τοπικές εκδρομές (Αλεξάνδρεια, Νείλος, Πυραμίδες, Λούξορ, Εντφού, Κομόμπο, Ασσουάν, Αμπού Σίμπελ). Αναχωρήσεις κάθε Παρασκευή. ΙΑΣΩΝ, 210-32.44.633. (ΣΙΑΤΗ)

ΑΛΓΕΡΙΑ

11 μέρες, 24/4, 2.024 ευρώ, Μαρόκο - Δυτική Σαχάρα 15 μέρες, 20/4, 1.878 ευρώ, Λιβύη 10 μέρες, 22/4 1.550 ευρώ, Πόντος - Ανατολία, 15 μέρες, 20/4 1.780 ευρώ, Καππαδοκία - Λυκία, 14 μέρες, 20/4, 1.540 ευρώ, Μεγάλη Αίγυπτος - Σινά - Οάση της Σίβα, 17 μέρες, 22/4, 2.250 ευρώ, Μεγάλη Τυνησία 10 μέρες, 22/4, 1.000 ευρώ, Ουζμπεκιστάν 10 μέρες, 22/4, 1.650 ευρώ, Πανόραμα Περσίας, 14 μέρες, 19/4, 1.750 ευρώ, Κλασική Περσία 26/4, 1.350 ευρώ, Κεντρική Ασία, 22 μέρες, 19/4 (Τατζικιστάν - Καζακστάν - Κυργιζία - Τουρκμενιστάν - Ουζμπεκιστάν), 3.600 ευρώ. Πολιτιστικά Ταξίδια. Τα διαφορετικά ταξίδια. Με την ασφάλεια και τη σιγουριά του HERONIA. Τηλ. 210-32.20.492, Κον Μπίζιο. (ΚΑΚΑΚΗ)

ΕΛΛΑΔΑ

ΑΓΙΟ ΟΡΟΣ 5 - 8/9, Θεσσαλονίκη, 3ήμερο Αλεξανδρούπολις, Δράμα, Καβάλα, ξενοδοχεία με πρωινό και δείπνο, πούλμαν, 140 ευρώ ☎010/6232830

ΕΒΡΟΣ - Νέστος - Δάσος Δαδιάς, υδροβιότοπος, 5ήμερη, 200 ευρώ, ξενοδοχείο, πρωινό, πούλμαν. KYRIAKAKIS TOURS ☎010/4121330

ΕΒΡΟΣ Σαμοθράκη, Θάσος, δάσος Δαδιάς, Πόρτες πόλεως Ξάνθης, 7ήμερη εκδρομή 31/8, ξενοδοχεία, πλοία, δείπνα, 319 ευρώ. DOROS TOURS ☎010/3227613, 010/3225211 (ΠΚ11288)

ΕΥΒΟΙΑ Κάρυστος, 4ήμερο 80 ευρώ το άτομο, σε ξενοδοχείο παραθαλάσσιο, εκτοπλοϊκό εισιτήριο, μεταφορές προς και από ξενοδοχείο, δυνατότητα γευμάτων. SANTINO ☎010/8058984

ΖΑΚΥΝΘΟΣ 4ήμερη 125 ευρώ, ξενοδοχείο, πρωινό, πούλμαν. KYRIAKAKIS TOURS ☎010/4121330

ΖΑΚΥΝΘΟΣ 5ήμερη 180 ευρώ, ξενοδοχείο, πρωινό, πούλμαν. KYRIAKAKIS TOURS ☎010/4121330

ΖΑΚΥΝΘΟΣ 8ήμερη 279 ευρώ, ξενοδοχείο, πρωινό, πούλμαν. KYRIAKAKIS TOURS ☎010/4121330

ΖΑΚΥΝΘΟΣ Best Western Zante Park, 4 αστέρων, 8 ημέρες, με ημιδιατροφή, 490 ευρώ το άτομο. TRAVEL STORE ☎010/3230666 7

ΘΑΣΟΣ 8ήμερο, ξενοδοχείο 3 αστέρων, από 30 ευρώ το άτομο, ημιδιατροφή, δικό σας αυτοκίνητο, Τρίπολι Βιταμίνων ☎0310/244718 19, e-mail: antel@anteltravel.gr

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 3ήμερο, 4ήμερο, 5ήμερο, στο Ι.Ο. Ιστορικού Imperial Palace, Τιβόλι, από 25 ευρώ, δίκλινο δωμάτιο, πρωινό ☎0310/244718 19, e-mail: antel@anteltravel.gr

ΙΩΑΝΝΙΝΑ Πάτμος - Αρίστη, 5ήμερη, 170 ευρώ, ξενοδοχεία, πρωινό, πούλμαν. KYRIAKAKIS TOURS ☎010/4121330

ΚΑΡΥΣΤΟΣ Αγία Μαρίνα, 3ήμερο, Μαρμάρι, Αλιμποσπόλιος, Λέπουρα, Κυριακή 11/08, 14 ευρώ ☎010/5230428

ΚΑΣΤΟΡΙΑ Φλώρινα, Όλυμπος, Χαλκιδική, Θεσσαλονίκη, Καβάλα, Νάουσα, Βεροία, πανθήμερο, εξαήμερο, οκταήμερο, δικό σας αυτοκίνητο, από 33 ευρώ, με ημιδιατροφή ☎0310/244718, e-mail: antel@anteltravel.gr

ΚΕΡΚΥΡΑ 5ήμερη, 185 ευρώ, ξενοδοχείο, πρωινό, πούλμαν. KYRIAKAKIS TOURS ☎010/4121330

ΚΕΡΚΥΡΑ 8ήμερο, ημιδιατροφή, σε ξενοδοχεία 1 και 4 αστέρων, από 38 ευρώ το άτομο την ημέρα ☎0310/244718 - 19, e-mail: antel@anteltravel.gr

Από την εφημερίδα «Καθημερινή»

Eurobank

VISA Electron

ΤΑΧΥΠΛΗΡΩΜΗ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΕΠΙΤΑΓΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ
Μέγιστο επιτρεπόμενο ποσό σε δραχμές 2.000.000

Υπηρεσιακές ενδείξεις

Χρονολογικό Σήμαντρο

Χρονολογικό Σήμαντρο

ΑΠΟΚΟΜΜΑ (για τον έλεγχο) ΤΑΧ. ΕΠΙΤΑΓΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΚΔΟΣΗ

Εάν επιθυμείτε να στείλετε αυθημερόν χρήματα σε κάποιον, χρησιμοποιείστε την Τηλεφωνική Επιταγή

Απόκομμα για τον παραλήπτη

Σκαλίζοντας αλλά τα στοιχεία της δεξιάς περιοχής

Πληρωμένο από τον παραλήπτη μπορείτε να γραφεί στο πίσω μέρος

Αποστολέας (όνομα και διεύθυνση)

Παραλήπτης

Οδός και αριθμός

Τοχ. Κώδικας - Πόλη

Η - Αριθμός

Η - Αριθμός

Αριθμ. Λογ. Απόδοσης

Αριθμ. Λογ. Απόδοσης

Αποστολέας

Διεύθυνση

Παραλήπτης

Διεύθυνση

Το ποσό ολογράφως

Έλεγχος. Υπογραφή

Ποσό

Ποσό

Ισχύει: Κόψτε το τέλος του επόμενου μήνα από το μήνα έκδοσής της

Ποσό

ΜΗ ΣΗΜΕΙΩΝΕΤΕ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΑΥΤΗ ΤΗ ΓΡΑΜΜΗ

387937121

387937121< 59>

387937121< 54>

15060956-6

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΤΑΓΗΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Κηφισιά — ΤΟΠΟΣ

14-04-03 — ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ

€ #1200#

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.
Θ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ (2/139) ΤΗΛ. 8019484 - 8088348
ΜΙΛΤΙΑΔΟΥ 5 & ΑΡΟΣΙΝΗ 18 - 145 62 ΚΗΦΙΣΙΑ

ΠΛΗΡΩΣΤΕ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΤΑΓΗ
ΜΟΥ ΑΥΤΗ ΣΕ ΔΙΑΤΑΓΗ Ελληνοβρετανικής Εκπαιδευτικής κ. Αναπτυξιακής Εταιρείας Ε.Π.Ε.

ΕΥΡΩ χίλια διακόσια

ΜΕ ΧΡΕΩΣΗ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΜΟΥ

043

037-05-006087-00

ΥΠΟΓΡΑΦΗ

Α. Λαμπρόπουλος

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΕΠΙΤΑΓΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ
Μέγιστο επιτρεπόμενο ποσό σε δραχμές 2.000.000

Υπηρεσιακές ενδείξεις

☐ .....

☐ .....

Παραλήπτης

Οδός και αριθμός

Ταχ. Κώδικας - Πόλη

Χρονολογικό Σήμαντρο

Χρονολογικό Σήμαντρο

Η - Αριθμός

Η - Αριθμός

Αριθμ. Λογ. Απόδοσης

Αριθμ. Λογ. Απόδοσης

Το ποσό ολογράφως

Ποσό

Ισχύει: Μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από το μήνα έκδοσής της

Έλεγχος, Υπογραφή

ΑΠΟΚΟΜΜΑ (για τον έλεγχο) ΤΑΧ. ΕΠΙΤΑΓΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΚΔΟΣΗ

Εάν επιθυμείτε να στείλετε αυθημερόν χρήματα σε κάποιον, χρησιμοποιείστε την Τηλεφωνική Επιταγή

Αποστολέας

Διεύθυνση

Παραλήπτης

Διεύθυνση

Ποσό

Η ΣΗΜΕΙΩΝΕΤΕ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΑΥΤΗ ΤΗ ΓΡΑΜΜΗ

387937121< 59>

387937121< 54>

Μικρές Αγγελίες

Τουρισμός-Εκδρομές-Ταξίδια

1. Διαβάστε προσεκτικά τις μικρές αγγελίες και το απόκομμα της Καθημερινής (κείμενα 24, 25) και απαντήστε με Σωστό ***(Σ)*** ή Λάθος (***Λ***).

α. Το Τμήμα των Μικρών Αγγελιών της Καθημερινής είναι στη Βερανζέρου 34 στο 2ο όροφο ❑

β. Τώρα μπορείτε να στείλετε ταχυδρομικά το απόκομμα της Καθημερινής, αφού το συμπληρώσετε με τα στοιχεία σας ❑

γ. Για την εκδρομή στην Αίγυπτο πρέπει να επικοινωνήσετε με τα τουριστικά γραφεία ΙΑΣΩΝ, ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ή HERONIA ❑

δ. Η εκδρομή στην Αίγυπτο μπορεί να κρατήσει 4 ή 8 μέρες και οι αναχωρήσεις γίνονται κάθε Πέμπτη ❑

ε. Μόνο το ταξιδιωτικό γραφείο HERONIA προσφέρει ταξίδι στην Αλγερία ❑

στ. Η 7ήμερη εκδρομή στον Έβρο, Σαμοθράκη, Θάσο, Δαδιά και Ξάνθη κοστίζει 319 ευρώ ❑

ζ. Για τη Ζάκυνθο διαβάζουμε 3 μικρές αγγελίες ❑

η. Για τα Ιωάννινα με 175 ευρώ έχετε πληρώσει τα ξενοδοχεία και τα πρωινά αλλά όχι τις μετακινήσεις ❑

2. Το ταξιδιωτικό γραφείο όπου δουλεύετε θέλει να δημοσιεύσει μια αγγελία για να διαφημίσει ένα ταξίδι του στην Ελλάδα ή το εξωτερικό.
Συμπληρώστε τα στοιχεία σας στο απόκομμα και ταχυδρομήστε το στην Καθημερινή.
Η αγγελία σας δε θα πρέπει να ξεπερνάει τις 15 λέξεις.
(Για τη δραστηριότητα αυτή μπορείτε να δουλέψετε και σε ζευγάρια.)
Μην ξεχάσετε να σημειώσετε τον προορισμό (δηλαδή σε ποιο μέρος ή μέρη θα γίνει το ταξίδι), πόσες μέρες θα κρατήσει, πόσο θα κοστίσει (εισιτήρια, ξενοδοχεία, πούλμαν…), το όνομα και το τηλέφωνο του ταξιδιωτικού γραφείου.
Θα σας βοηθήσουν οι μικρές αγγελίες – δείγματα (κείμενο 25). Παρατηρήστε ότι είναι γραμμένες με σύντομες προτάσεις, γιατί…τα πολλά λόγια κοστίζουν περισσότερο!

3. Μια αγγελία είναι πιο ακριβή, αν έχει πολλές λέξεις.
Ξαναγράψτε την παραπάνω αγγελία σας, με περισσότερες από 50 λέξεις αυτή τη φορά και περισσότερες λεπτομέρειες για το ταξίδι που προσφέρει το ταξιδιωτικό γραφείο όπου δουλεύετε. Πόσα χρήματα θα πληρώσετε αν η αγγελία σας δημοσιευτεί Κυριακή, και πόσα αν δημοσιευτεί μια καθημερινή;

4. Διαβάζετε πάλι τις μικρές αγγελίες της Καθημερινής (κείμενο 25) και διαλέγετε έναν προορισμό που προτιμάτε. Χωρίζεστε σε ζευγάρια για να παίξετε το ρόλο του υπαλλήλου ενός από τα τουριστικά γραφεία των αγγελιών και ενός πελάτη. Ζητάτε πληροφορίες από το τηλέφωνο για τα παρακάτω:

- Πώς θα φτάσετε
- Πόσο θα κοστίσουν τα εισιτήρια, τα ξενοδοχεία και οι μετακινήσεις
- Πότε ακριβώς θα φύγετε και πότε θα φτάσετε
- Πότε θα είναι έτοιμα τα εισιτήριά σας και πώς μπορείτε να τα πάρετε

ΕΒΡΟΣ

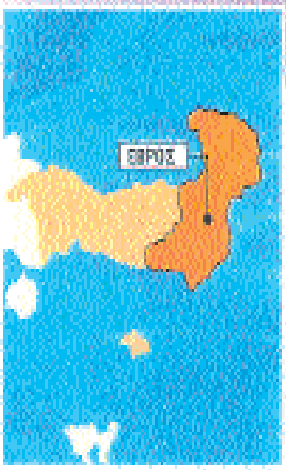

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ – ΤΟΠΙΚΕΣ ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ ΒΛΕΠΕ ΕΝΟΤΗΤΑ 19

ΕΚΤΑΣΗ: 4.242 τ. χλμ • ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ: 140.669

Η καταπράσινη Σαμοθράκη με το μεγάλο αρχαιολογικό ενδιαφέρον, ο Έβρος με τα πανέμορφα τοπία, το Διδυμότειχο με τα ιστορικά μνημεία, το δάσος της Δαδιάς, πολύ μεγάλης οικολογικής αξίας, με σπάνια πανίδα, και η πρωτεύουσα, Αλεξανδρούπολη, λιμάνι και συγκοινωνιακός κόμβος, είναι οι βασικοί τουριστικοί πόλοι έλξης του νομού. Ο Έβρος αποτελεί το υδάτινο σύνορο με την Τουρκία και σε ένα τμήμα του με τη Βουλγαρία. Το δέλτα του ποταμού, περιοχή ανάπτυξης υδροβίων, έχει χαρακτηριστεί δρυμός. Οι οικισμοί του νομού έχουν καθημερινή επικοινωνία με την πρωτεύουσα. Αεροπορικά, σιδηροδρομικά και οδικά δρομολόγια συνδέουν την Αλεξανδρούπολη με την Αθήνα και τα άλλα αστικά κέντρα της Μακεδονίας και της Θράκης. Καθημερινή είναι και η σύνδεση της Σαμοθράκης με το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης. Ο Έβρος συνορεύει Β - ΒΔ με τη Βουλγαρία, Α με την Τουρκία, Δ με τη Ροδόπη, ενώ Ν βρέχεται από το Θρακικό πέλαγος.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Περιοχή σημαντική από την αρχαιότητα, κατοικήθηκε την Προϊστορική Εποχή, ορισμένα τμήματά της ήδη από τα Νεολιθικά Χρόνια (σπήλαιο Κύκλωπα Μάκρης). Μεγάλη ανάπτυξη γνώρισε μετά τον 7ο αι. π.Χ. Ιδρύθηκαν, κυρίως στα παράλια, αποικίες, ανάμεσα στις οποίες σημαντικότερη ήταν η Μεσημβρία. Περίοδος ακμής σημειώθηκε και στον 5ο αι. π.Χ., καθώς και στους Ρωμαϊκούς Αυτοκρατορικούς Χρόνους χάρη στην Εγνατία οδό. Τη Βυζαντινή Εποχή χτίστηκαν πολλές εκκλησίες και δημιουργήθηκε σπουδαίο μοναστικό κέντρο στο Παπίκιο όρος. Στη διάρκεια της Τουρκοκρατίας, ιδίως μετά το 18ο αι., άκμασε η βιοτεχνία της μετάξης (Σαιφλί).

Αλεξανδρούπολη ☎ 0551

Πρωτεύουσα του νομού με 38.000 κατοίκους, σήμερα είναι το μοναδικό μεγάλο λιμάνι της Θράκης και ο σπουδαιότερος συγκοινωνιακός της κόμβος. Ως το 1872 υπήρχε εδώ μόνο ένα μικρό ψαροχώρι που λεγόταν Δεδεαγατς (Καλογεραδεντρο), γιατί ένας από τους δεσπότες, που από το 15ο αι. είχαν ιδρύσει ένα μοναστήρι στην περιοχή, συνήθιζε να ξεκουράζεται υπό σκιά ενός μαναχικού δέντρου. Ο αστικός οικισμός, το πολεοδομικό σχέδιο του οποίου εκπονήθηκε το 1877 από ρώσους μηχανικούς που συνόδευαν τα στρατεύματά τους στις επιχειρήσεις του Ρωσοτουρκικού Πολέμου, υχετίζεται με τη δημιουργία του σιδηροδρόμου Θεσσαλονίκης Κωνσταντινούπολης. Ο οικισμός, στον οποίο μεταφέρθηκαν πολλοί κάτοικοι από τη γειτονική Αίνο και τη Μαρώνεια, γρήγορα άρχισε να αναπτύσσεται και ήδη το 1889 είχε μεταφερθεί σε αυτόν και η Αρχιεπισκοπή. Το 1919, μετά την οριστική της απελευθέρωση, η πόλη ονομάστηκε Αλεξανδρούπολη προς τιμήν του βασιλιά Αλέξανδρου. Στην ίδια περιοχή πρέπει να υπήρχε αρχαία ομώνυμη πόλη, που είχε ιδρύσει ο Μέγας Αλέξανδρος, και ένα πόλισμα με το όνομα Σάλη, που ήταν εμπορικός σταθμός της Σαμοθράκης. Η Αλεξανδρούπολη είναι σύγχρονη, ευρύχωρη πόλη, με ευθύγραμμους πλατείς δρόμους. **Απέχει 850 χλμ ΒΑ από την Αθήνα και 343 χλμ ΒΑ από τη Θεσσαλονίκη.**

ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

- **Ο ΦΑΡΟΣ**, κτίσμα του τέλους του 19ου αι., σύμβολο της πόλης, στην ομώνυμη πλατεία, στην παραλία.
- **ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ.**
- **Η ΜΙΚΡΗ (ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΑ ΕΞΑΡΧΙΚΗ) ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ.**
- **ΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ ΔΥΟ ΤΖΑΜΙΩΝ.**
- **ΤΟ ΝΕΟΚΛΑΣΙΚΟ ΚΤΙΡΙΟ ΤΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ.**
- **ΜΕΡΙΚΑ ΠΑΛΑΙΑ ΣΠΙΤΙΑ** πλούσιων πολιτών, με τη χαρακτηριστική αρχιτεκτονική των αρχών του 20ού αιώνα, που συνδυάζει ευρωπαϊκά και ανατολίτικα στοιχεία.
- **Η ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΟΤΑΜΟΣ-ΣΠΗΛΑΙΟ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ** και **ΤΟ ΦΑΡΑΓΓΙ ΤΟΥ ΑΒΑΝΤΑ**, 5 χλμ Β.
- **ΤΟ ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΙΕΡΟ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΘΡΑΚΩΝ**, κοντά στο ορεινό χωριό Κίρκη, 14 χλμ ΒΑ από την Αλεξανδρούπολη. Το χωριό είναι γνωστό για τις ταβέρνες του και το ωραίο κρασί του. Την περίοδο της Τουρκοκρατίας ήταν σταθμός ανεφοδιασμού στο δρόμο προς την Κωνσταντινούπολη.
- **ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΔΑΔΙΑ**, με το περίφημο ομώνυμο δάσος. Απέχει 66 χλμ ΔΑ από την Αλεξανδρούπολη και 14 χλμ ΝΔ από το Σουφλί. Σε απόσταση 500 μ. νοτια του χωριού λειτουργεί Οικοτουριστικό Κέντρο. Εδώ λειτουργεί και το Κέντρο Ενημέρωσης, με αίθουσα προβολών και σεμιναρίων. Το Κέντρο οργανωνει περιηγήσεις στο δάσος. Το δάσος της Δαδιάς είναι δεκαπλάσια και τεράστιος οικολογικής αξίας. Φιλοξενεί στην ιδιοσυστατούμενη περιοχή των 77.500 στρεμμάτων ιλούσους και ποικίλους πληθυσμούς πουλιών, ερπετών, αμφιβίων και θηλαστικών. Έχουν καταγραφεί 219 είδη πουλιών, 40 είδη ερπετών και αμφιβίων και 36 είδη θηλαστικών. Πληροφ.: Δήμος Σουφλίου, τηλ. (0554) 22400, Ξενώνας, τηλ. 32263, Κέντρο Ενημέρωσης (οικοξεναγήσεις), τηλ. 32209, Γραφείο Περιβάλλοντος Νομαρχίας, τηλ. 32210.

Από το περιοδικό «ΔΙΑΚΟΠΕΣ»

Νομός Έβρου - Αλεξανδρούπολη

1. Παρατηρήστε το κείμενο από τις Διακοπές και το χάρτη της Αλεξανδρούπολης και απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις.

α. Πόσους κατοίκους έχει ο Έβρος και πόσους η Αλεξανδρούπολη;

β. Με τι συνορεύει ο νομός Έβρου;

γ. Πού και πότε άκμασε η βιοτεχνία του μεταξιού;

δ. Γιατί παλιά η Αλεξανδρούπολη ονομαζόταν Καλογερόδεντρο;

ε. Πόσα χιλιόμετρα απέχει από την Αθήνα και πόσα από τη Θεσσαλονίκη;

στ. Ποια είναι τρία από τα πιο σημαντικά της αξιοθέατα;

2. Φανταστείτε ότι μένετε στην Αλεξανδρούπολη και δείχνετε την πόλη σας σε ένα φίλο σας που την επισκέπτεται για πρώτη φορά. Ας πούμε ότι είστε στην αρχή της Λεωφόρου Δημοκρατίας (στο σημείο «Προς αεροδρόμιο-Κήπους-Ορεστιάδα») και πηγαίνετε προς Σάπες-Κομοτηνή. Πριν ξεκινήσετε τη βόλτα σας, παίρνετε το χάρτη της Αλεξανδρούπολης και εξηγείτε στο φίλο σας από ποιους δρόμους θα περάσετε και τι θα δείτε δεξιά και αριστερά σας. Θα σας βοηθήσει το Υπόμνημα και οι αριθμοί που βλέπετε στο χάρτη.

Μπορείτε να ξεκινήσετε κάπως έτσι:

«Θα προχωρήσουμε όλο ευθεία, θα περάσουμε τους δρόμους Βοσπόρου και Καλλιπόλεως και θα στρίψουμε μερικά στενά πιο κάτω για να επισκεφτούμε το κτίριο του Σιδηροδρομικού Σταθμού…»

3. Αν ο φίλος σας ήθελε να γράψει στο ημερολόγιό του για τα μέρη απ' όπου περάσατε και όλα όσα είδατε, τι θα έγραφε;

4. Η εφημερίδα του σχολείου σας κάνει ένα αφιέρωμα στο νομό σας και θέλετε να βοηθήσετε με ένα άρθρο 250 περίπου λέξεων και μερικές φωτογραφίες.
Μην ξεχάσετε να γράψετε:

- με ποιους άλλους νομούς συνορεύει
- πόσους κατοίκους έχει ο νομός και η πρωτεύουσά του
- πώς είναι η πρωτεύουσά του
- ποια είναι τα πιο σημαντικά αξιοθέατα
- με ποια μεταφορικά μέσα ταξιδεύει κανείς από την πρωτεύουσα
- λίγα λόγια για την ιστορία της περιοχής (τι σημαντικό έγινε στην περιοχή, σημαντικά πρόσωπα που κατάγονταν ή έζησαν στην περιοχή…)
- ό,τι άλλο θέλετε

ΕΚΔΡΟΜΙ Τριήμερη και επεισοδιακή

της Φράνσης Σταθάτου

"Το καλό με τις εκδρομές του σχολείου είναι ότι περνάς καλά.
Το κακό με τις εκδρομές του σχολείου είναι ότι δεν γίνονται συχνά".

Ποιος το είπε αυτό το σοφό και απίθανο; Ποιος άλλος, η συμμαθήτρια μας η Πόλυ, που κανονικά την λένε Πολύμνια κι εμείς τη φωνάζουμε πολυμίξερ γιατί δύο πράγματα κάνει καλά. Ανακατεύεται σε όλα και τ'ανακατεύει όλα.

Πότε το είπε αυτό η Πόλυ; Ακριβώς την ώρα που μπαίναμε στο φεριμπότ, στο Ρίο, για να περάσουμε στο Αντίρριο, εξήντα οχτώ παιδιά, πέντε καθηγητές και δύο πούλμαν. Και όταν λέω "παιδιά" εννοώ κορίτσια μόνο, και να μην παρεξηγηθούν τα'αγόρια παρακαλώ, γιατί μιλάμε για σχολείο θηλέων και για εκδρομή που έγινε κάμποσα χρόνια πριν.

Είχαμε ξεκινήσει πρωί πρωί από την Αθήνα για εκδρομή τριήμερα, δώρο "σπέσιαλ" από τη Διεύθυνση του σχολείου για την προτελευταία τάξη, επειδή είχαμε χάσει μια διήμερη εκδρομή και μια ημερήσια εξαιτίας του χιονιού τη μια φορά και της βροχής την άλλη, και γενικά εξαιτίας "του κακού μας του καιρού" καταπώς έλεγε γκρινιάζοντας η Μίνα, που κανονικά τη λένε Ασημίνα και εμείς τη φωνάζουμε "Κλαψομίνα, καταλαβαίνετε γιατί. Η Μίνα μουρμούριζε γκρινιάζοντας σ'όλη τη διαδρομή απ'την Αθήνα ως την Κόρινθο, σταμάτησε μόνο για να φάει σουβλάκια κι έπειτα συνέχισε τα ίδια ως το Ρίο. Ευτυχώς για κείνην είχε δίπλα της εμένα, που σαν κολλητή έκανα πολλή υπομονή πέντε χρονιές τώρα, και δυστυχώς για μένα οι άλλες δύο κολλητές, η Πόλυ και η Τζένη -γνωστή και σαν "τρελοτζίνι"- κάθονταν αρκετά μακριά μας μες στο πούλμαν. Η θάλασσα του Πατραικού,γεμάτη άσπρους αφρούς κυμάτων, αγκάλιασε το φεριμπότ κουνώντας το γερά. Οι περισσότερες καθίσαμε όπου μας είπαν. Η Πόλυ με τη Τζένη όμως ανέβηκαν ως τη γέφυρα για να εξετάσουν από κοντά , λέει να είναι καλός ο καπετάνιος γιατί...

Αφήνοντας πίσω την ήρεμη λιμνοθάλασσα και το Μεσολόγγι συνεχίσαμε την πορεία περνώντας το Αιτωλικό, τη λίμνη Τριχωνίδα, το Αγρίνιο μεγάλη πόλη μας φάνηκε, με πολλή κίνηση, "αχ, αδιάβαστες, η πρωτεύουσα του νομού είναι" είπε η καθηγήτρια· κι ενώ ίσαμε τότε διασχίζαμε τον κάμπο βλέποντας καπνοχώραφα, καλλιέργειες και λίμνες- την Αμβρακία κι άλλες-ξάφνου αντικρίσαμε μια τεράστια λίμνη με ακύμαντα νερά. "Ώωω, τι μεγάλη λίμνη!" φώναξαν μερικές, και η καθηγήτρια της Γεωγραφίας έφριξε: "Ώωω, τι σας μάθαινα αστοιχείωτες, δεν είναι λίμνη, είναι ο Αμβρακικός κόλπος!".

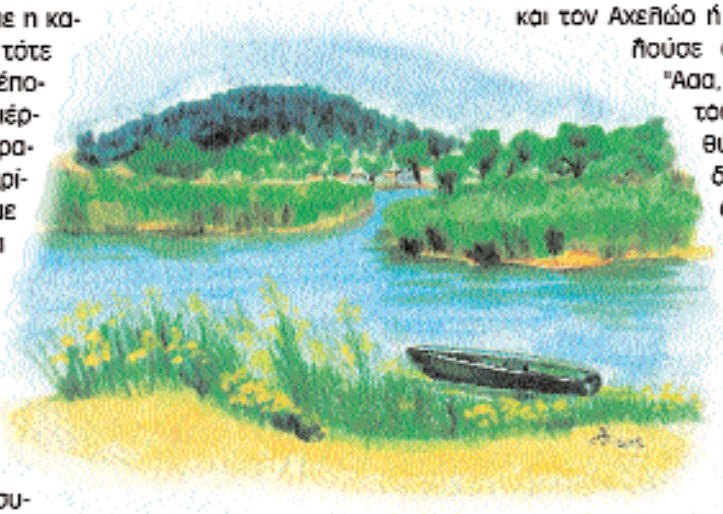

"Κι εγώ που το 'ξερα, μου συστήθηκε;" ψιθύρισε η Τζένη.

Επιτέλους, στάση στην Αμφιλοχία που είναι χτισμένη στο μυχό του κόλπου και γεύμα σε παραλιακό κέντρο, με τη θάλασσα στα πόδια μας. Όμορφη μέρα, όμορφο τοπίο, όλα καλά κι ωραία, και οι καθηγητές να 'χουν το νου τους μήπως όλα τούτα μας ξελογιάσουν και χαθούμε στα πανέμορφα λιμανάκια με τις βάρκες. Αλλά δε χάθηκε καμιά. Ούτε στην Αμφιλοχία, ούτε στην Άρτα, όπου φτάσαμε έπειτ'από λίγο. Εκεί είδαμε πολλές βυζαντινές εκκλησίες, με πιο θαυμαστή κι ονομαστή την Παναγία την Παρηγορήτισσα κι έπειτα γραμμή για το ξακουστό γεφύρι της Άρτας. Σταθήκαμε και το θαυμάζαμε, λίγο έξω απ'την πόλη να ενώνει με τις ψηλές και πλατιές του καμάρες τις όχθες του ποταμού Αραχθου, γεμάτες καλαμιές, και να καθρεφτίζει την πέτρινη, χορταριασμένη θωριά του στα νερά του ποταμού.

"Σαράντα πέντε μάστοροι κι εξήντα μαθητάδες
γιοφύρι θεμελιώνανε στης Άρτας το ποτάμι.
Ολημερίς το χτίζανε, το βράδυ γκρεμιζόταν..."

Το δημοτικό τραγούδι κουβαλάει το θρύλο, κι ο θρύλος λέει πως στο χτίσιμο του συνέβη μια τραγική ιστορία-εκείνη με τη γυναίκα του πρωτομάστορα, αν θυμάστε...

(Η Πόλυ , που θέλει να ταυτίζεται με τα γεγονότα, παραλίγο να σκαρφαλώσει στο γεφύρι και να 'χαμε άλλα τραγούδια και παρατράγουδα, μα ευτυχώς την ακινητοποίησε η γυμνάστρια μας, η κυρία Μαίρη).

"Για βάλε τώρα με το νου σου, να ήμουν η γυναίκα του πρωτομάστορα και να με είχανε χτίσει, και ..." πήγε η Τζένη να πει, αλλά την έκοψε η Πόλυ.

"Απίθανο!" έκανε.

"Τι, να ήμουν η γυναίκα του πρωτομάστορα;"

"Όχι καλέ, τα ονόματα που ακούω δύο ώρες τώρα. Τα περισσότερα αρχίζουν από άλφα, Αιτωλικό, Αγρίνιο, Αμβρακία, Αμβρακικός, Αμφιλοχία, Άρτα...Γιατί άραγε;"

"Κι εγώ αρχίζω από άλφα, μα δεν το κάνω θέμα", είπε η Μίνα-Ασημίνα.

Το ότι υπήρχε όμως κάποιο θέμα, το ξανάπε η Πόλυ, σαν άκουσε τα ονόματα μερικών ποταμών που κυλούν στην Ήπειρο, που μόλις είχαμε αρχίζει να διασχίζουμε: Άραχθος, Αχέρων, Αώος... και να μην ξεχνάμε και τον Αχελώο ή Ασπροπόταμο, που κυλούσε στην Αιτωλοακαρνανία!

"Αα, αυτό είναι συνωμοσία του άλφα", φώναξε, κι ευθύς κάτι θυμήθηκε: "Ειν'εδώ κοντά και η Αχερουσία λίμνη, εκείνη με τον Χάροντα; Άκου, μην πάμε από εκεί, σας παρακαλώ!".

Τώρα τραβήξαμε όλα ανατολικά, στην καρδιά της Πίνδου, μέσα στα πυκνά δάση. Σε μια ελατοσκέπαστη πλαγιά αντικρίσαμε το ξακουστό Μέτσοβο .

Τι τοπίο ονειρεμένο, τι πανέμορφα σπίτια, τι δάση με οξυές κι έλατα βαθυπράσινα! Η διάφανη ατμόσφαιρα του βουνού μας κυκλώνει παγερή. Το νερό της πηγής στην πλατεία είναι πολύ παγωμένο για τα δικά μας δάχτυλα. Μα οι Μετσοβίτες και οι Μετσοβίτισσες έχουν ρόδινα μάγουλα και μοιάζει ν΄αντέχουν κρύα και χιόνια και σκληρούς χειμώνες...Εμείς χαρήκαμε που γνωρίσαμε το Μέτσοβο, δεν ξέρω αν εκείνο χάρηκε, γιατί καταφέραμε να ταράξουμε την ησυχία του, ειδικά η Πόλυ με την Τζένη που κυνηγούσαν μια κατάσπρη καταίκα για να την χαιδέψουν, η καταίκα δεν ήθελε με κανένα τρόπο· και καλά έκανε, γατούλα ήταν; · κι έτρεχε στο κάλντερίμι, τρέχαμε κι εμείς ξοπίσω, τα σκυλιά γαβγίζανε και τελικά μας μάζεψε η γυμνάστρια, κι έμεινε η κατσίκα ήσυχη και το Μέτσοβο επίσης.
Ανηφορίζοντας ακόμα πιο ψηλά στα βουνά, τα πούλμαν διαβήκανε το πέρασμα της Κατάρας και έπειτα τραβήξανε την κατηφοριά προς το θεσσαλικό κάμπο... Καλαμπάκα, Τρίκαλα, Καρδίτσα, μια στάση εδώ, μια στάση εκεί, φαίνεται πως αρχίσαμε να κουραζόμαστε λιγάκι. Η απεραντοσύνη και η γαλήνη του κάμπου έφεραν αποτέλεσμα: Μια θερμή αγκαλιά είναι ο κάμπος, σε νανουρίζει... Κάποιες μισοκοιμούνται, κάποιες πεινάνε:Φαγητό στη Λαμία, λοιπόν, και μεταξύ "τυρού και αχλαδίου" που λέγαν οι παλιοί ή μεταξύ σαλάτας και παστίτσιου, η Πόλυ την πέταξε πάλι την φιλοσοφία της:
"Βρε σεις, η συνωμοσία του άλφα πήρε τέλος! Εδώ και πέντε ώρες, δεν ακούω τίποτε από άλφα. Έμειναν όλα στην Ήπειρο".

"Ε και λοιπόν, σε χαλάει εσένα τίποτε;" έκανε η Μίνα δαγκώνοντας ένα μήλο.
"Τι να με χαλάει! Απλούστατα, από δω κι εμπρός, εγώ προσωπικά, την Ήπειρο θα την λέω Α--ΠΕΙΡΟ!"
Με άλφα, καταλάβατε; Ά-πει-ρο!".

"Α--ΠΟΛΥ--ΤΑ, Πόλυ μου, α--πόλυ--τα", φώναξα σκασμένη στα γέλια εγώ.
Το αστειάκι μου άρεσε στι άλλες που βαλθήκανε σε κάθε "α" να χασκογελάνε, να στριγγλίζουν και να πετάνε σαΐτες από χαρτοπετσέτες η μια στην άλλη. Μια σαΐτα όμως βρήκε την κυρία Μελετάκου κι άλλη μια τον κ. Ακριτίδη, και τότε μας μαζέψανε στα γρήγορα προτού γίνουμε βούκινο σ'ολόκληρη τη Λαμία και τη Ρούμελη γενικώς, και ξαναμπήκαμε στα πούλμαν και πήραμε το δρόμο για την Αθήνα...

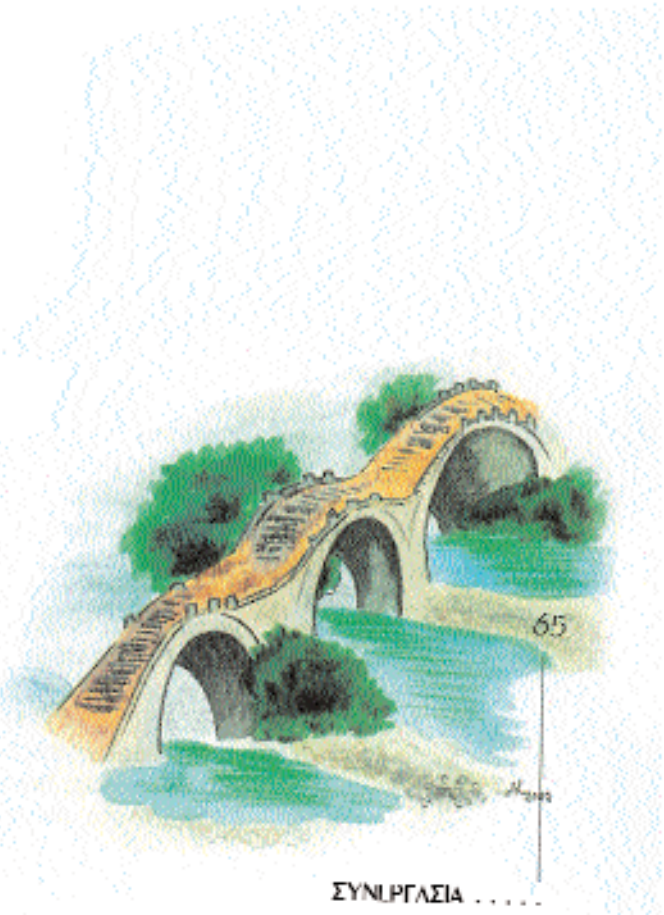

Από το περιοδικό «Συνεργασία», Τεύχος 5ο

Εκδρομή τριήμερη και επεισοδιακή

1. Διαβάστε προσεκτικά το κείμενο και απαντήστε με Σωστό ***(Σ)*** ή Λάθος ***(Λ)***.

α. Την Πόλυ τη βάφτισαν με τρία ονόματα: Πολύμνια, Πόλυ και πολυμίξερ ❑

β. Συνολικά στην εκδρομή ήταν εξήντα οχτώ άτομα ❑

γ. Τα παιδιά είχαν χάσει μια εκδρομή λόγω κακοκαιρίας ❑

δ. Η Μίνα «Κλαψομίνα» σταματούσε να γκρινιάζει μόνο για να φάει ❑

ε. Τα παιδιά μπέρδεψαν τον Αμβρακικό κόλπο με λίμνη ❑

στ. Τα παιδιά έφαγαν το πρώτο μεσημέρι στην Άρτα ❑

ζ. Στην Αμφιλοχία, σύμφωνα με το δημοτικό τραγούδι, χτιζόταν και γκρεμιζόταν ένα γεφύρι ❑

η. Τα παιδιά κάθε φορά που άκουγαν λέξη να αρχίζει από «α» γελούσαν και πετούσαν σαΐτες. ❑

2. Στο απόσπασμα που διαβάσατε υπάρχουν τα ονόματα πολλών γεωγραφικών περιοχών της Ελλάδας (πόλεων, ποταμών, λιμνών…).
Μπορείτε να τα βρείτε και να τα σημειώσετε στο χάρτη της Ελλάδας;

3. Γυρνάτε από μια σχολική εκδρομή και γράφετε στο ημερολόγιό σας τα πιο σημαντικά γεγονότα (αυτά που θα θυμάστε για πολύ καιρό) και τις σκανταλιές σας.
Δεν πρέπει βέβαια να ξεχάσετε να πείτε από πού και πότε ξεκινήσατε, πού και πότε φτάσατε, πώς πήγατε, πόσα άτομα, πόσο μείνατε και τι κάνατε στο κάθε μέρος και ό,τι άλλο θέλετε.

4. Στο κείμενο διαβάζουμε *διήμερη* εκδρομή, *τριήμερη* εκδρομή. Μπορείτε να βρείτε κι άλλες σύνθετες λέξεις που έχουν πρώτο συνθετικό τους έναν αριθμό;

5. Κοιτάξτε τα υπογραμμισμένα επιρρήματα του κειμένου και δώστε το συγκριτικό βαθμό τους.

Θυμηθείτε ότι τα επιρρήματα σχηματίζουν, όπως τα επίθετα, το συγκριτικό βαθμό με δύο τρόπους: μονολεκτικά σε: -τερα, -έστερα, και περιφραστικά με το: πιο+επίρρημα

π.χ. Είναι* καλύτερα *σήμερα (Είναι πιο καλά σήμερα)

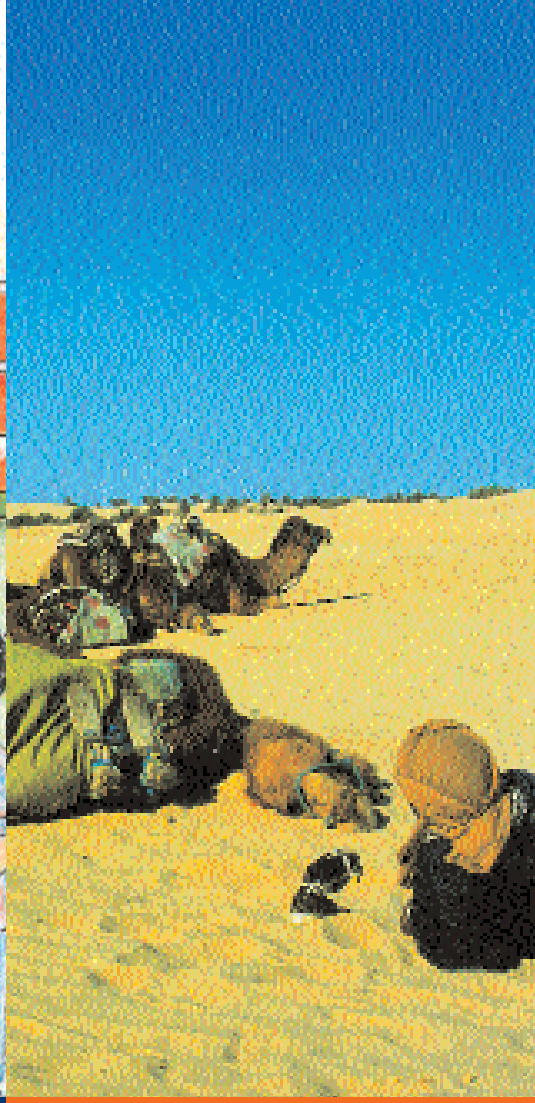

Συγκοινωνίες

Ταξίδια

Τουρισμός

Τάξη Α΄